

ISSN 0416-2242

vaš četrtkov prijatelj
DOLENJSKI LIST

GRADNJA HE NA SAVI

Vsi so za, gradnja pa se kar odmika

Kaže, da koncesijske pogodbe do 23. oktobra ne bo - Zakaj še ni ureditvenih načrtov za 5 HE na spodnji Savi? - Posavje ne misli z rezerviranim prostorom čakati v nedogled

KRŠKO - V treh posavskih občinah so s presenečenjem prebirali zapise v medijih, ki so spet odpirali dilemo elektrarne na Savi: da ali ne. Posavje že nekaj let podpira gradnjo elektrarn pod določenimi pogoji in ne na škodo prebivalcev. Na okrogli mizi, ki so jo pretekli četrtek pripravili v Krškem, so želeli preveriti strokovna, politična in lokalna mnenja o tem. Udeležba je bila presenetljivo velika, saj je v pogovoru poleg lokalnih veljakov, predstavnikov občin in tukajšnjih strank sodelovala cela vrsta državnih funkcionarjev, uglednih strokovnjakov in najvišjih predstavnikov domačih podjetij, ki se želijo vključiti v izgradnjo HE ob spodnjem toku reke Save.

Kot je bilo razbrati iz razprav, nič ne kaže, da bi bila koncesijska pogodba za gradnjo elektrarn podpisana do 23. oktobra, ko poteče predvideni rok. Državni sekretar za energetiko dr. Robert Golob je poudaril, da koncesionar, avstrijsko-slovenska družba Sava, ne kaže zanimanja za projekt po pogojih, ki so sprejemljivi za slovensko vlado. Kot je dodal Marko Starman iz komisije za pripravo koncesijske pogodbe, želi avstrijski manjšinski partner doseči, da bi bilo projektno izvajanje v celoti v rokah koncesionarja, ki naj bi sam neposredno izdajal tudi naročila za dela. "Imam občutek, da nekdo obljublja koncesionarju, da se bodo sklepi vlade spremenili," je dejal. Podpredsednik vlade Marjan Podobnik, ki je v Krškem nastopal bolj kot predsednik Slovenske ljudske stranke, pa je menil, da bi po sedanjem predlogu ekstra profite prabrali "nekateri lobiji v povezavi z nekaterimi tujimi partnerji". O tem, za katere lobije gre in kdo

se igra z verigo savskih elektrarn, na okrogli mizi niso govorili.

Da koncesijska pogodba verjetno ne bo podpisana, je menil tudi dr. Pavle Gantar, minister za okolje in prostor, ki se je predstavil za člana Liberalno-demokratske stranke, a v govoru nastopal tudi kot minister. "Dokler bom na tem mestu, ne bom dovolil, da Mura in Soča spet premagata Savo. Če pogodba pade, bom takoj predlagal ministrstvu za gospodarske dejavnosti, da poskrbi za ureditvene načrte za vseh 5 elektrarn in opredeli, katere vodnogospodarske

ureditve je treba zagotoviti v okviru gradnje." Več uglednih strokovnjakov - dr. Ferdinand Gubina s fakultete za elektrotehniko, dr. Peter Novak s fakultete za strojništvo, mag. Vito Turk iz Elektroinstituta Milan Vidmar - je govorilo o nujnosti izgradnje celotne verige hidroelektrarn na Savi in o njenem ekonomskem, energetskem in ekološkem pomenu. V razpravo so se vključili tudi direktorji slovenskih gospodarskih družb, ki se želijo vključiti v izgradnjo. Poudarjali so, da ima slovensko gospodarstvo izkušnje z gradnjo elektrarn doma in v tujini, hkrati pa opozarjali, da je naša industrija samo še danes sposobna izdelati strojno opremo, jutri bo zanjo že prepozno.

Direktor Savskih elektrarn Borut Miklavčič je dejal, da cene električne energije ne znajo izračunati, saj je v gradnji preveč neznanj glede vlaganj v prostor. Peter Zigante, direktor Savaprojekt

ta Krško, je pojasnil, zakaj Posavje podpira gradnjo elektrarn. "Doslej smo bili ubogljivi, vendar je prav, da določimo rok, po katerem Posavje nj več dolžno rezervirati prostor. Če pogodba ne bo podpisana, sprostite to rezervacijo prostora v regiji in nas obvestite o njej, ko boste spet resni. Do takrat pa nam pustite živeti!" je bil oster. Kot je napovedal posavski poslanec Branko Janc, bosta s kolegom Jožetom Avšičem, če do 23. oktobra koncesijska pogodba ne bo podpisana, vložila predlog zakona, po katerem naj bi elektrarne na spodnji Savi zgradili v najkrajših rokih z domačimi dobavitelji in jamstvom države.

B. DUŠIČ GORNIK

Berite danes

- stran 2:
• **Kartica zdravstvenega zavarovanja**
- stran 3:
• **Zapletena Labodova računalniška mreža**
- stran 5:
• **Pomoč za odvisnike in starše**
- stran 8:
• **S pokrovko povrnil dolgove**
- stran 11:
• **Heroin skrit za tapetami**
- stran 14:
• **Samomorilsko seme v vaši trgovini**
- stran 18:
• **Kje ste, zlati časi trsnicarstva?**

Najboljši policisti

Nova zgbanka

KRŠKO - Na Policijski upravi Krško so v torek, 19. oktobra, razkrili rezultate akcije Ministrstva za notranje zadeve "Izbora najboljšega policista za leto 1998/99" za njihovo območje, ki je prvič potekala, in sicer od lanskega oktobra do letošnjega septembra. Kot sta povedala direktor PU Krško Miha Molan in Robert Perc, ki skrbi za preventivo, je namen akcije ustvarjanje večje prepoznavnosti policijskega dela med ljudmi, izboljšanje partnerskih odnosov med občani in policijo ipd.

Nagrade v kategoriji za klasično operativno policijsko delo je podelil načelnik inšpektorata Zlatko Pirš. 1. mesto je dosegla Sonja Molan iz Urada kriminalistične službe PU Krško, sledi Jožef Bežan s postaje mejne policije Dobova in Safet Halkič s policijske postaje Brežice. V kategoriji preventivno delo je najboljši policist postal Anton Žbül s policijske postaje Brežice, na 2. in 3. mestu pa sta Ivan Kostanješek in Andrej Burja, oba s policijske postaje Krško. Te nagrade je podelil direktor Molan.

Na novinarski konferenci so predstavili tudi novo zloženko PU Krško "Moj kraj bolj varen kraj - skupaj za večjo varnost". Namenjena je tako otrokom in šolski mladini, zato je opremljena z zanimivimi karikaturami (zloženke bodo ponudili osnovnim šolam, zraven pa bodo poskrbeli še za razna predavanja v zvezi z varnostjo v prometu), kot tudi ostalim, saj notranjost zloženke predstavljajo slike vodij policijskih okolišev. Kot je povedal Robert Perc, ljudem tako natančneje predstavljajo vodje in območja njihovega delovanja, da se v primeru, ko potrebujejo pomoč ali nasvete policije, vedo obrniti na pravo osebo.

L. MURN

GRADNJA HE NA SAVI PREDNOSTNA - Na okrogli mizi v Krškem so pretekli teden politiki, strokovnjaki, gospodarstvo in domačini iz Posavja vsi po vrsti ugotavljali, da je veriga savskih elektrarn, ki bo zahtevala milijardo mark kapitala, izrednega pomena in je zato prednostna naloga naše države. Žal jim recepta za to, kako pospešiti priprave za gradnjo, ni uspelo najti. Zavzemali pa so se za gradnjo z domačim znanjem in izvajalci, z jamstvom naših bank in tudi z domačim kapitalom. Po predlogu Marjana Podobnika bi s projektom lahko zapolnili privatizacijsko vrzel ali pokojninski sklad, dr. Peter Novak pa predlaga ustanovitev delniške družbe, privatizacijo sedanjih savskih elektrarn s certifikati in pridobitev kapitala z izdajo delnic.

Šentrupert kot na dlani

Na Steklasovi pohodni poti po okolici Šentruperta se ponuja enkratno naravno in kulturno bogastvo

ŠENTRUPERT - Čudovit jezenski sončen dan je spremljal okrog 300 pohodnikov, kolikor so jih našli vrli organizatorji iz

Turističnega društva Šentrupert na vsaj 20 km dolgi poti od trga z markantno cerkvijo sv. Ruperta, mimo Krževega pota in Vesele Gore. Že v vasi Ravnik so pohodnikom postregli s čajem, medicino, domačim žganjem, kavo in posušenimi sadnimi krehli. Gostoljubni Dolenjci so pohodnike iz številnih slovenskih krajev vabili na kozarček tudi v zidanice, čeravno so že organizatorji na poti skozi Ostrež, Apnenik, Koromandijo, razgledni Okrog, Zadrage in Drago dobro poskrbeli za pohodnike.

Največji vzpon na Hom in Nebesa je (bil) pravo doživetje, bogate kulturne sledi, enkratni pogled na šentruperški amfiteater s cerkvijo sredi doline pa daje novih moči za zadnjo tretjino Steklasove poti mimo Ukenberga, Slevca na Viher in Hrašno k turistični kmetiji Deželanovih, kjer hranijo še predzadnji, četrti žig. Pot v spomin na prof. Ivana Steklo, čigar knjiga Zgodovina župnije Šent Rupert na Dolenjskem iz leta 1913 je neprecenljiv vir za raziskovanje bogate kulturne in dediščine šentruperške okolice, se prevesi na Vrh, Kamnje, Poštaje in konča v Šentrupertu.

P. P.

OTVORITEV STEKLASOVE POHODNE POTI - Pohodnike je na začetku pozdravil tudi predsednik slovenske turistične zveze dr. Marjan Rožič, ki je skupaj z letošnjo miss Slovenije Nedo Gačnik (povedala je, da je ponosna na svoje dolenjske korenine, njen dedek je iz Bojanke!) prerezal vrstico na začetku pohoda. Vso pot so pohodnike spremljali konjeniki iz jahalnega centra Marka Marna s Hudej, z Nebes pa so se spuščali zmajarji. (Foto: P. Perc)

Košarka

Liga Kolinska

KRKA TELEKOM : ROGLA ATRAŠ

Novo mesto, športna dvorana Marof, sreda, 27.10.1999, ob 20. uri

Pokrovitelj: Cestno podjetje, d.d., Novo mesto
Žrebanje vstopnic: Mobičuk (Kobra)

BORZNO POSREDNIŠKA HIŠA, d.o.o. PE NOVO MESTO

- Upravljam s finančnim premoženjem
- Odkup in prodaja vrednostnih papirjev

BPH, Trdinova 1 (bivši hotel Kandija), ☎ 068/342-410
BPH, Rimska cesta 11, Trebnje, ☎ 068/460-730
BPH, Kolodvorska ul. 4, Crnometlji, ☎ 068/56-480
BPH, Kvedrova 28, Sevnica, ☎ 0608/41-371

HE NA SAVI

Prva predvolilna viža

V Krškem so si bili vsi edini: hidroelektrarne na Savi so ekonomsko, ekološko in energetsko prednostni projekt za Slovenijo. Zelo nenavadno je, kako enotno gradnjo verige elektrarn podpirajo politika, stroka, gospodarstvo in celo lokalna skupnost, ki bo elektrarne z vsemi nevšečnostmi vred dobila v svoje okolje. Kljub "vsestranski" podpori je projekt v postopku že skoraj dvajset let, pet let pa se že pripravlja koncesija zanj. Zdaj je postal še hvaležna tema za predvolilni čas, zato se bo o elektrarnah naslednje leto veliko govorilo, vprašanje pa je, ali bomo zaradi tega tudi bližje izgradnji verige. Le kje so bili Podobnikovi ali Drnovškovi strankarski ljudje pred izbiro koncesionarja, ko je Posavje pozivalo, naj elektrarne gradi slovensko gospodarstvo z jamstvom domačih bank? Zakaj minister Gantar šele zdaj žuga, ko pa bi ureditvene načrte za elektrarne lahko zahteval že tudi prej?

Ni znano, kateri "lobiji, koristoljubneži in privilegiranci" so si izborili drugačno pot, pot, ki je zdaj nenadoma država ne mara, ker hočejo neki Avstrijci, ki imajo, mimogrede povedano, v družbi koncesionarja komaj 35-odstotni delež, vse posle in ekstra dobičke dobiti zase. Težko je razvozlati to igro velikih in prebranih, vendar je zadnji čas, da regija, ki je doslej podpirala čimprejšnjo gradnjo, udari po mizi. Zakaj bi morala v nedogled varovati prostor, se odrekati in trpeti celo poplave za projekt, ki bo njej sami prinesel le malo dobrega? Njeno gradbeništvo bo pobralo drobtinice, delovnih mest skoraj ne bo, renta za razvednoteni prostor pa je zaenkrat šele pobožna želja.

BREDA DUŠIČ GORNIK

Uspešna Dolenjska banka

Po bilančni vsoti je Dolenjska banka osma med slovenskimi bankami - V devetih mesecih 501 mio SIT dobička - Že 30 lastnih bankomatov

NOVO MESTO - Dolenjska banka je v letošnjih devetih mesecih uspešno poslovala. Obseg poslovanja je povečala za 7 odst., njena bilančna vsota je konec septembra znašala nekaj manj kot 83 milijard tolarjev in jo je letos povečala za blizu 5,5 milijarde tolarjev. Po tem kazalcu je Dolenjska banka osma med slovenskimi bankami.

V devetih mesecih je Dolenjska banka ustvarila 501 milijon tolarjev dobička, kar je 9 odst. več kot v enakem lanskem obdobju. Letošnji devetmesečni devizni plačilni promet pa je za 7 odst. večji kot lanski v enakem obdobju. V devetih letošnjih mesecih je Dolenjska banka

odobrila več kot 3 milijarde tolarjev kreditov za osnovna in trajna obratna sredstva, podjetjem pa 29 milijonov mark novih deviznih kreditov.

Pred nedavnim je banka odprla novo poslovalnico v Mercatorjevem centru v Novem mestu, v kratkem pa bodo še eno v Bršljinu. Letos so namestili še 4 nove bankomate, tako da jih imajo sedaj skupaj že 30.

Dolenjska banka ima 356 delničarjev, od tega je tri četrt fizičnih oseb.

A. B.

Za konec tedna bo nestalno vreme, občasno bo rahlo deževalo in razmeroma toplo bo.

marles hiše d.o.o.
Hiše po vaši meri

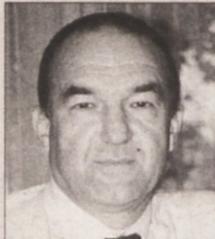
AGROSERVIS Vas kdaj presenetiti?
tel.: 068 393 01 10

VULKANIZERSTVO

Plačilo na obroke ali gotovinski popust ter brezplačna montaža
SAVA, MICHELIN, DUNLOP in NOKIAN obnovljenih pnevmatik.
Vabljeni od 7. do 18. ure, ob sob. do 12. ure.
KZ Krka z.o.o. Novo mesto

Davkoplačevalski denar

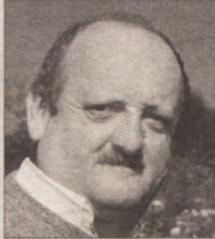
Kako nadzirati porabo davkoplačevalskega denarja? Zdi se, da je tak nadzor za zdaj le pobožna želja in nekaj nemogočega. Vse prevečkrat občinski sveti, policija, sodišča in druge ustanove namreč brezizhodno razpravljajo o najrazličnejših dragih naložbah, ki požirajo gore javnega denarja (in ostajajo nedokončane). Vse kaže, da so dan in noč na preži tovrstni izvedenci za denarna vprašanja, ki s priročnimi knjigovodskimi operacijami denar iz državnega in občinskega proračuna dajejo v svojo zasebno blagajno. Tako svojevrstno razumevanje zasebnosti in skupnosti je sicer priklicalo na svet pod slovensko nebo nekatere nadzorne ustanove, ki pa so le svojevrstna folklor na odru novodobne slovenske gonje za denarjem. Omenjeno porabo in prelivanje denarja naj bi npr. nadzirali nadzorni odbori in računsko sodišče, vendar ti nimajo izvršilne moči. Prej omenjena folklor torej, ki naj bi slovenskemu davkoplačevalcu ustvarila privid demokratičnosti. Mogoče ste enakega prepričanja. Morebiti menite, da je nadzor nad porabo davkoplačevalskega denarja v Sloveniji neučinkovit? Ali poznate način za uspešnejši nadzor? Verjamete v skorajšnje izboljšanje obravnavanih razmer? Takšna vprašanja se vam mogoče porajajo ob današnji anketi, v kateri Dolenjski list z naključnimi sogovorniki obravnava problem nadzora nad porabo davkoplačevalskega denarja.

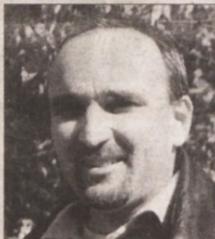
JOŽE FLORIJAČIČ iz Novega mesta, predsednik KS Bučna vas: "Nadzor nad porabo davkoplačevalskega denarja je nujno potreben, pa naj bo to na nivoju države ali občine. Proračunska sredstva bi morali porabljati strogo namensko. Nadzor nad tem sicer imajo nadzorni odbori in računsko sodišče, a žal ti nimajo izvršilne moči. Sankcije za kršitve so, če sploh so, prepozne in premile."

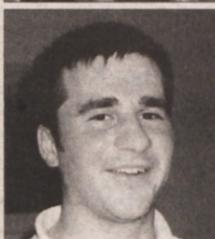
TOŠE ČERNIČ, slikopleskar iz Križevske vasi pri Metliki: "V občinah, predvsem manjših, kot je naša, so tako majhni proračuni, da se pozna vsak porabljen tolar. Zato si čezmerne porabe gotovo ne morejo privoščiti. A tudi strankarsko raznoliki občinski svet nadzoruje porabo. Da pa si tisti, ki jim polnimo blagajno vsi davkoplačevalci, dovolijo marsikaj, dokazujejo zadnji dogodki."

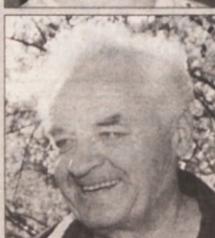
DRAGO SATOŠEK, samostojni podjetnik iz Črnomlja: "Nad porabo davkoplačevalskega denarja na državni in občinski ravni ni mogoč nadzor, razen če bi imeli davkoplačevalci svojega odvjetnika. Pa še ta bi bil lahko podkupljiv. Če bi nadzor naložili kateri od ustanov, bi bila zopet pod občinskimi ali državnimi nadzorom. Tako lahko davkoplačevalci le jadicujemo nad krajno našega denarja."

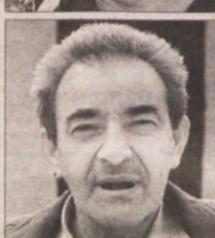
MIRAN JAKOPIN, lesni tehnik iz Kočevja: "Vzpostaviti je potrebno pravno državo. Imamo vlado in strokovnjake, ki delajo na tem. Za svoje delo so dobro plačani, zato naj to že enkrat uredijo. Nadzor nad porabo davkoplačevalskega denarja mora biti, in to učinkovit. Kako to doseči, pa naj razmišljajo tisti, ki so za to plačani!"

MIRKO MILINOVIČ, natakar iz Ribnice: "Sprejeti je treba so potrebne zakonodajo z vsemi podzakonskimi in drugimi akti. Dokler pravne države ne bo, smo nemočni pred neracionalnim trošenjem proračunskega denarja. Visoke plače, ki so sedaj le formalno vezane na odgovornost, morajo to postati tudi dejansko. Če kdo dela na svojo roko, mora biti kaznovan iz svojega žepa!"

VINKO GOMILŠEK, upokojenec iz Krškega: "Tisti, ki razpolagajo z denarjem davkoplačevalcev, bi morali biti varčnejši in gospodarnější. Mislim, da nad njimi ni prave kontrole. Ob teh zadnjih pogovorih o porabi denarja v nekaterih ministrstvih, pa najbrž velja stari izrek, da je tam, kjer je dim, tudi ogenj. Mislim, da so mnogi na javnih državnih funkcijah premalo odgovorni."

LOJZE PIGAC, invalidski upokojenec iz Sevnice: "Velikokrat sem že rekel, da so dostikrat veliki lopovi prav gospodje na visokih položajih. Ti lahko po mili volji kradejo in se jim nič ne zgodi, če pa revež ukrade kakšno malenkost, bo drago 'gor plačal'. To, kar se dogaja v zadnjem času, pa le še potrjuje moje domneve, da delajo z davkoplačevalskim denarjem kot svinja z mehoma."

IVAN SMUK, invalidski upokojenec iz Trebnje: "Pri nas gre preveč denarja davkoplačevalcev za materialne dobrine in premalo za socialo. Mislim, da vojske ne potrebujemo, saj nas bi lahko pohrustali za malico, če bi se nas lotili. Sem pa za močnejšo policijo, ki bi morala davkoplačevalski denar porabiti tako, da bi bila učinkovitejša, več med ljudmi peš, ne pa z avtomobili!"

BRANKO BENČIN, zaposlen v NEK, iz Brežic: "Državi je najlažje pobrati denar tistim, ki ga imajo malo, težje pa tistim, ki ga imajo veliko. Davkarja bi se morala bolj potruditi in narediti red najprej pri tistih, ki razpolagajo z veliko denarja. Potem ko država denar pobere od davkoplačevalcev, ga ne razporeja zmeraj tako, kot bi davkoplačevalci pričakovali."

KOMEMORATIVNO SLAVJE NA CVIBLJU

ŽUŽEMBERK - Pred spomenikom in ploščami z vklešanimi več kot 1.200 imeni padlih partizanov iz enot 7. korpusa NOV Slovenije na Cviblju nad Žužemberkom bo v soboto, 30. oktobra, ob 11. uri vsakoletna žalna slovesnost v spomin ljudi, ki so z življenji zapečatili pripadnost svobodni Sloveniji. Komemoracijo pripravljajo območni odbor ZB, krajevne organizacije ZB iz Žužemberka in okolice ter Skupnost enot 7. korpusa NOV. Govoril bo žužemberški župan Franc Škufca, sodelovali pa domači kulturni delavci in šolarji. Tudi tokrat so na žalno slavlje povabili predstavnike sedmih ambasad tujih držav iz Ljubljane. Predstavniki enot 7. korpusa bodo po srečanju na Cviblju obiskali še grobove padlih primorskih partizanov na Velikem Cerovcu in na Hinjah.

Vabljeni svojci padlih junakov, ki so v usodnih letih žrtvovali vse za naš narodni obstoj in preživetje!

V ŠENTJERNEJU ODKRITJE SPOMENIKA

ŠENTJERNEJ - V nedeljo, 31. oktobra, bo v Šentjernej odkritje spomenika - farne spominske plošče s 414 imeni žrtev komunističnega nasilja med drugo svetovno vojno. Ob 14. uri bo v župnijski cerkvi sv. maša, ob 15. uri pa na pokopališču blagoslov spomenika s kulturnim sporedom. Vabljeni!

Nekoč pozabljenim se vrača upanje

Še do nedavnega zaostale in pozabljene najjužnejše slovenske vasi v krajevni skupnosti Sinji Vrh so končno deležne napredka - Letos asfaltirali vrsto cest - Vodovod odvisen od samoprispevka

SINJI VRH - Deset najjužnejših slovenskih vasi, združenih v krajevni skupnosti Sinji Vrh, je bilo še pred nekaj leti pozabljenih od države in boga. Do njih je vodila razdrapana makadamska cesta, v nekaterih krajih so imeli elektriko iz Hrvaške, medtem ko so o telefonu lahko le sanjali. Res, da še vedno nimajo vodovoda in da je sprejem slovenskega televizijskega signala marsikje le pobožna želja, a je s številnimi pridobitvami v zadnjih letih življenje v teh vaseh postalo vsaj znosno.

To pa pomeni, da se ljudje ne izseljujejo več tako množično, temveč vztrajajo in upajo, da se bodo začeli vračati tudi nekdanji prebivalci. V zadnjih letih, odkar sta bila ustanovljena turistično društvo in samostojna krajevna skupnost Sinji Vrh - oba vodi zagagnani Ivan Černjak - so imeli namreč toliko otvoritev kot najbrž v nobeni drugi črnomaljski krajevni skupnosti. Preteklo soboto pa so krajski občinski uslužbencem z županom Andrejem Fabjanom na čelu ter sponzorjem predstavili, kaj so z udarnim delom, denarnimi prispevki in seveda z občinsko pomočjo naredili v letošnjem letu.

Pred Sinjim Vrhom so asfaltirali 800 metrov obkoljske magistrale, v vaseh Breg, Špeharji, Damlj in Kot vaške poti, v Selce, kjer doslej sploh ni bil mogoč dostop z avtomobilom, pa so razširili krajevno cesto. Razvoj teh vasi je, kot je poudaril Černjak, še toliko pomembnejši zato, ker gre za obmejne in demografsko ogrožene kraje na skrajnem jugu Slovenije. Ob tem pa je pohvalil predvsem vaščane, ki so vedno pripravljeni

Kartica zdravstvenega zavarovanja

Najprej bodo novo kartico dobili Dolenjci - S pošto tudi knjižica z informacijami - Samopostrežno potrjevanje kartic - Tri mesece velja še stara zdravstvena izkaznica

NOVO MESTO - V ponedeljek, 18. oktobra, je direktorica novomeške območne enote Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) Suzana Jarc v prostorih Doma starejših občanov slovesno izročila prvo kartico zdravstvenega zavarovanja 88-letni upokojeni pediatrinji dr. Suzani Furlan, starosti dolenjskih zdravnic, in njenemu 56-letnemu sinu Janiju, ki vseskozi potrebuje njeno pomoč in je odvisen od nje, oba pa že 12 let skupaj živita v novomeškem domu starejših občanov.

To kartico, novi najsodobnejši dokument zdravstvenega zavarovanja, bodo te dni po pošti kot prvi v Sloveniji začeli dobivati zavarovanci z območja novomeške enote ZZZS - teh je okoli 103.000: najprej iz občine Trebnje, nato Belokranjci in zavarovanci iz ostalih dolenjskih občin, do konca septembra leta 2000 pa jo bodo prejeli še vsi ostali zavarovanci v Sloveniji. Tri mesece po prejemu kartice bo kot zdravstveni doku-

ment veljala tudi sedanja zdravstvena izkaznica.

Kot rečeno, bodo zavarovanci kartico prejeli po pošti, in to kot vrednostno pošiljko. S kartico bodo prejeli tudi podatke, katere naj natančno pregledajo in na najbližjo izpostavo ali na telefon 080-10-02 sporočijo morebitne nepravilnosti; pri taki množici kartic kaj lahko pride tudi do napačnih podatkov. Če zavarovalec do srede novembra kartice ne

PRVA KARTICA - Direktorica novomeške območne enote Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije Suzana Jarc je prvo kartico zdravstvenega zavarovanja izročila dr. Suzani Furlan, starosti dolenjskih zdravnic. (Foto: A. B.)

bi prejel, naj to javi najbližji izpostavi oz. na navedeno tel. številko.

Vse kartice bodo ob prejemu že potrjene in jih zavarovancem naslednje tri mesece ne bo treba potrjevati, če v tem času ne bo nobenih sprememb podatkov, n.p. spremembe delodajalca, prebivališča, prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja ipd. Sicer pa bodo potrjevali kartice na samopostrežnih terminalih vsake tri mesece, otroci do 18. leta starosti in upokojenci pa enkrat na leto, in to vsak dan od 6. do 22. ure na 14 lokacijah na Dolenjskem in v Beli krajini: v bolnišnici, v zdravstvenih domovih oz. zdravstvenih postajah, na sedežu območne enote ZZZS ter v zavarovalnici Adriatic v Novem mestu, lahko pa tudi drugod po Sloveniji na postavljenih terminalih. Sicer pa bodo s kartico zavarovanci po pošti dobili tudi knjižico z informacijami o kartici: o razlogih za njeno uvedbo, o njeni uporabi, delovanju samopostrežnih terminalov, o potrjevanju kartice ipd.

Osnovne administrativne funkcije kartice bo nadgradilo več vsebinskih novosti. Tako se bodo zavarovanci lahko izrekli za darovalca organov in tkiv in bo to zabeleženo na kartici. V kartični sistem bodo vključene tudi lekarnice.

ODPRTA VRATA KMETIJSKE ŠOLE

NOVO MESTO - Danes, jutri in v soboto bodo v Srednji kmetijski šoli Grm na Sevnem pod Trško goro dnevi odprtih vrat. Ob tej priložnosti bodo pripravili vrsto razstav: malih živali, gobarsko, razstavo konj, črede krav in drobnice, prikazali bodo dejavnosti s področja poljedelstva, živinoreje, vrtnarstva, cvetličarstva, vinarstva, sadjarstva, čebelarstva, delo jalhne šole, tekmo psovidr. Privedite bodo potekale vsak dan od 8. do 16. ure.

DNEVI ODPRTIH VRAT V GRC

NOVO MESTO - V mesecu požarne varnosti bodo od ponedeljka, 25. oktobra, do četrška, 28. oktobra, v novomeškem Gasilsko reševalnem centru dnevi odprtih vrat. V teh dneh si bodo obiskovalci lahko od 8. do 18. ure ogledali gasilski dom, seznanili z gasilsko opremo in vozili, orodjem in zaščitnimi sredstvi.

Mariborsko pismo

Borštnikovo srečanje

Veliko kulturnih prireditev

Tako kot vsako leto sredi oktobra se je tudi minulo soboto v Mariboru začelo Borštnikovo srečanje slovenskih dramskih gledališč, ki je ena največjih kulturnih prireditev v državi. Na letošnjem že štiriindevetdesetem srečanju, po vrsti bodo dramska gledališča iz Slovenije in zamejstva uprizorila 7 predstav v tekmovalnem programu in 8 spremljevalnih predstav. V okviru srečanja, ki pritegne v Maribor številne ljubitelje gledališke umetnosti iz Slovenije in tujine, pa se bo zvrstilo kar 50 različnih kulturnih prireditev.

Pred začetkom slovenskega gledališkega festivala je bila v Mariboru slavnostna seja sveta Borštnikovega srečanja, ki jo vodi pisatelj Rudi Seligo. Udeležence seje, med katerimi je bilo pet dosedanjih dobitnikov Borštnikovega prstana (Štefka Droč, Polde Bibič, Iva Zupančič, Angelca Jenčič Jankova in Boris Souček), je pozdravil tudi Franc Čebulj, župan občine Cerklje, kjer je bil rojen gledališki igralec, režiser, vzgojitelj in dramatik Ignacij Borštnik, po katerem slovenski gledališki festival nosi ime. Župan občine Cerklje je ob 80-letnici smrti tega velikega slovenskega gledališkega ustvarjalca vodstvu festivala izročil dvojni kipa Ignacija Borštnika, kakršnega imajo v Cerkljah in kakršnega

je izdelala kiparka Eva Tršar. V okviru festivala bodo Ignaciju Borštniku, ki po besedah Rudija Seliga velja za prvega slovenskega modernega gledališkega igralca, posvetili tudi poseben simpozij.

34. Borštnikovo srečanje je v Slovenskem narodnem gledališču v Mariboru uradno odprl mariborski župan Boris Sovič, festival pa se je začel s predstavo Reneja Claira Sladke šibkosti žena, ki jo je uprizoril ansambel slovenskega gledališča iz Trsta.

Program letošnjega festivala je iz celoletne produkcije slovenskih gledališč izbral selektor Venko Taufer. Žal pa izbrane predstave na festivalu ne bodo tudi uprizorjene, saj gledališniki iz Prešernovega gledališča v Kranju in iz Slovenskega mladinskega gledališča v Ljubljani dveh izbranih predstav iz različnih razlogov v Mariboru ne morejo uprizoriti.

Borštnikovo srečanje bo trajalo 12 dni, končalo pa se bo s podelitvijo nagrad in priznanj najboljšim gledališkim ustvarjalcem. O tem, komu bodo letos pripadle nagrade, bo odločala strokovna žirija, ki ji predseduje Aleš Berger, v njej pa še Aldo Kumer, Blaž Lukan, Jurij Souček in Darka Zvonar Predan. V žiriji, ki odloča o dodelitvi Borštnikovega prstana, tega najvišjega priznanja, kar jih lahko pri nas dobi gledališki igralec, pa so Ivanka Mežan, Vasja Predan in Rudi Seligo.

Sredstva za slovenski gledališki festival deloma zagotavljata ministrstvo za kulturo in mestna občina Maribor, vendar Borštnikovega srečanja slovenskih gledališčnikov brez pokroviteljev iz gospodarstva ne bi bilo.

TOMAŽ KŠELA

RAZVOJ LE PRIHAJA - V Kotu, najjužnejši slovenski vasi, živi le osem prebivalcev, a se v krajevni skupnosti Sinji Vrh trudijo, da bi jim zagotovili takšno življenje kot v drugih manj odročnih vaseh. Tako so vaščani tega kraja tik ob Kolpi pred dvema letoma dobili pet telefonov, lani elektriko iz Slovenije, saj so jo prej dobivali iz hrvaške strani, letos pa še asfalt po vasi. Črnomaljski župan Andrej Fabjan (na desni) je, ko sta s predsednikom KS Sinji Vrh Ivanom Černjakom prerezala trak na vaški poti, obljubil, da bo še v sedanjem mandatu županovanja asfaltiran tudi poldrugi kilometer poti od Kota do najbližjega Damlja. (Foto: M. B. J.)

Pred izgradnjo vrtine na Bučki

Škocjanski svetniki sprejeli sklep o javni razgrnitvi osnutka odloka sprememb in dopolnitev planskih aktov - Še o izgradnji pokopališča in zazidalnem načrtu Hrastulje

ŠKOCJAN - V škocjanski občini že nekaj časa načrtujejo izgradnjo vrtine Bučka za boljše oskrbo z vodo, potem gradnjo kanalizacije in čistilnih naprav, nenazadnje pa bi radi poiskali tudi novo lokacijo za pokopališče v Škocjanu, saj je sedanje že zapolnjeno. Za vse te posege pa potrebujejo ustrezne prostorske dokumente.

Ker bi za izdelavo strokovnih podlag za določene vsebine potrebovali daljši čas, so se odločili, da gredo v posamezne dopolnitve prostorskih dokumentov, saj bi radi, da bi dela, kjer imajo že pripravljeno dokumentacijo, čimprej stekla. Tako so na 12. redni seji občinskega sveta prejšnjitork svetniki obravnavali osnu-

tek odloka o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnih ter družbenih planov za območje škocjanske občine, ki se nanaša na določitev območja varovanja vodnega vira Bučka in na določitev stavbnih zemljišč za gradnjo čistilnih naprav v Dolnji Stari vasi in Dobruški vasi, ter sprejeli sklep o javni razgrnitvi.

Prostorske plane in postopke je svetnikom razložil Dušan Granda, direktor podjetja Topos iz Dolenjskih Toplic.

Predstavil pa jim je tudi program priprav sprememb prostorskih dokumentov in družbenih planov ter ureditveni načrt novega škocjanskega pokopališča. Prostora za širitev sedanjega škocjanskega pokopališča ni, zato bodo v Škocjanu morali najti novo lokacijo in jo opredeliti v planskih dokumentih občine ter izdelati prostorski izvedbeni načrt. V okviru osnov za urbanistično zasnovano naselja Škocjan je bila pred dvema letoma predlagana lokacija novega pokopališča jugozahodno od strnjenege dela Škocjana, predel, ki ga domačini imenujejo Hlače. Seveda bo prej potrebno narediti nekatere raziskave, od geotehničnih in hidrogeoloških do vplivov načrtovanega pokopališča na okolje. Granda je predlagal, naj urbanistično-arhitekturne rešitve za novo pokopališče občina pridobi v javnim vabljenim natečajem. Ker gre za veliko investicijo, ki se je bodo v Škocjanu lotili postopno, in za porabo ne tako majhne vsote javnega denarja, so svetniki soglasno sprejeli Grandov predlog za javni natečaj.

Pogovarjali so se tudi o zazidalnem načrtu Hrastulje, kjer naj bi pridobili 8 do 10 gradbenih parcel. Svetniki so se odločili, da občina kupi zemljo, jo komunalno opremi in šele nato po javnem razpisu odproda kupcem za stanovanjsko gradnjo. Kar po drugi strani pomeni tudi, da bo občina v bodoče spodbujala strnjeno, ne pa razpršeno gradnjo.

J. DORNIČ

Igre znotraj meja

ŠENTJERNEJ - Spremembe statuta občine Šentjerneje je točka stalnica sej šentjernejskega občinskega sveta. Spremembe, ki jih pač zahteva zakon, je komisija pripravila že konec lanskega leta, prvič je bil njihov sprejem na dnevnem redu januarke seje, na zadnji, oktobrski, pa že šestič ali celo sedmič. A ne zadnjič. S to veteletom se bodo šentjernejski svetniki v večjo čast in slavo svoje demokracije ubadali še enkrat, če bodo te sila pomembne spremembe sprejeli, ko bodo spet na dnevnem redu. Sicer pa se show lahko nadaljujejo v nedogled kot kakšna žajfasta nanizanka z vedno novimi dramaturškimi zapletmi, tako da na koncu človek ne ve več, kaj je bilo na začetku in zakaj.

Zataknilo se je pri občinskem nadzornem svetu občine. Svetniška skupina opozicijske SKD hoče imeti predsednika nadzornega sveta, a na tajnih volitvah njihov kandidat za predsednika sploh ni bil izvoljen v nadzorni svet. Potem so hoteli, da se svet poveča od 5 na 7 članov. Sedaj pa naj bi kar po domače "izvolili" njihovega človeka za predsednika, čeprav je sedanji predsednik sveta legalno izvoljen. Skratka, SKD hoče predsednika sveta, sicer bodo onemogočili sprejem sprememb statuta. Sami seveda tega ne bi mogli, jih pa podpirajo njihovi opozicijski soimšljeniki, svetniki SDS. Ta stranka hoče pa uredništvo občinskega glasila. Zato sedaj ti dve stvari povezujejo v nekakšen paket in zahtevajo tudi takšen "paketni" sprejem. Do sedaj se očitno s pozicijo o tem niso mogli dogovoriti in tako občina nima ne statuta ne uredništva občinskega glasila. V pogajanjih, ki pa so bolj ko ne podobna prepričanju, vlačijo na dan in pogrevajo tudi 30 in več let stare zamere.

Za sprejem sprememb statuta je potrebna dvotretjinska večina, se pravi najmanj 12 svetnikov od 17-ih. Odločen glas, jeziček na tehtnici, je neustrankarski svetnik gospodarske liste, ki glasuje tako kot opozicija. On že ve, zakaj. Dejstvo pa je, da ima občina zaradi tega, ker niso sprejeli sprememb statuta, ki jih zahteva zakon, hude težave, tudi pri pridobivanju ugodnih kreditov za obrtnike in podjetnike, lahko se zaplete pri nepovratnih sredstvih za ureditev devetletnega šolstva in še marsikje.

Šentjernejčani se niso izkazali samo v igrah znotraj svojih meja - v omejenih igrah.

A. BARTELIJ

SREČANJE STAROSTNIKOV V STOPIČAH - Krajevni odbor Rdečega križa Stopiče je v soboto pripravil srečanje starostnikov iz krajevne skupnosti Stopiče. V stopiški osnovni šoli se je zbralo okoli 70 krajanov, starih več kot 70 let. Solarji pod vodstvom ravnateljice Lada Brulca so jim pripravili prisrčen program, prizadevne aktivistke Rdečega križa s predsednico Dunjo Obrč na čelu pa vse ostalo vključno s pogostitvijo. Posebne pozornosti je bila na srečanju deležna najstarejša udeleženka Marija Hočvar. Lečičkova teta iz Stopič, ko bo prvega dne leta 2000 obhajala 90 let življenja. (Foto: A. B.)

SPREJELI ODLOK O DIMNIKARSKI SLUŽBI

ŠKOCJAN - Ker je kurilna sezona tu, s tem pa tudi po zakonu obvezno delo za dimnikarje, so na zadnji seji škocjanski svetniki po hitrem postopku sprejeli tudi odlok o dimnikarski službi v občini, ki ga do sedaj še niso imeli. Osnuitek odloka so prekalificirali v predlog, ki ga bodo v čim krajšem času javno objavili, po objavi pa bodo takoj razpisali tudi koncesijo za izvajanje dimnikarske službe v občini. Do takrat pa za opravljanje dimnikarske službe pooblaščajo Dimnikarstvo Ivan Jelanič iz Sevnice.

RAZSTAVA O SLAVKU GRUMU

NOVO MESTO - V Knjižnici Mirana Jarca je na ogled razstava o slovenskem pripovedniku in dramatik Slavku Grumu, avtorju znamenite drame Dogodek v mestu Gogi. Pripravili so jo v počastitev 50-letnice umetnikove smrti in z njo predstavili del bogate Grumove rokopisne, slikovne in ostale zapuščine, ki jo knjižnica hrani. Za organizirane skupine je na voljo strokovno vodstvo.

KARDINAL KUHARIČ V NOvem MESTU

NOVO MESTO - Na povabilo p. Luke, dolgoletnega bolniškega duhovnika iz frančiškanskega samostana, bo hrvaški kardinal dr. Franjo Kuharič v nedeljo, 14. oktobra, obiskal Novo mesto. Med obiskom bo ob 15.30 maševal v frančiškanski cerkvi.

POL STOLETJA POKLICNEGA GASILSTVA - Jeseni 1959 je bila v Novem mestu ustanovljena poklicna gasilska četa. Ta visoki jubilej so zadnjo soboto proslavili v Gasilsko-reševalnem centru Novo mesto, neposrednem nadaljevalcu poklicne gasilske tradicije na Dolenjskem. Ob tej priložnosti se je kolektivu, ki je v tem času posredoval več kot 5.000-krat, zahvalil tudi novomeški župan dr. Tone Starc, ki je s simboličnem prezeom traku predal namenu dve novi vozili GRC. (Foto: A. B.)

Suhokranjski drobir

AKTIVNOSTI GASILCEV - Ob mesecu požarne varnosti bodo suhokranjski gasilci pripravili vrsto aktivnosti. Med drugim bodo uredili domove in pregledali brezhibnost vozil in tehnike, preizkusili ročne radijske postaje, pregledali hidrante po vseh vaseh in zapisali nepravilnosti. Dvorski gasilci so tudi letos tako kot vsako leto doslej predstavili gasilsko opremo in novo vozilo dvorskim osnovnošolcem. Zanimivi predstavitvi gašenja so se pridružili tudi mali šolarji.

BOLJE VAJA KOT POŽAR - V soboto, 23. oktobra, popoldne bo večja gasilska vaja, v kateri bo sodelovalo kar sedem gasilskih društev iz sektorja Žužemberk. Tokrat bo namreč požar na Dvoru, gasilci pa bodo preizkusili in preverili pozivnike, ročne radijske postaje pa tudi celotno tehniko, ki jo premorejo ta hip društva v Suhi krajini.

CESTA, DA TE KAP! - Regionalna cesta od Dvora proti Žužemberku, posebej še naprej od peskopa, je pokazala svoja rebra. Obteženi kamioni so krepko opravili svoje delo, saj je cesta kljub številnim manjšim popravilom čedalje slabša in bo kmalu neprevozna. Posebej je v žalostnem stanju tudi cesta od proti Brezovi Rebri, baje na njej že rastejo "smreke". Že vrsto let je v planu asfaltiranje, a vedno primanjkuje denarja. Gorje ljudem, ki se vsakodnevno vozijo po tej cesti, potrpljenja.

NOVA PODOBA - Na razvalinah cerkve sv. Anje na Vinkovem Vrhu počasi raste s pomočjo pridnih rok številnih krajanov nova podoba te cerkve. Gradbeni odbor, ki ga vodi Henrik Štupar, se je lotil težavnih nalog, in kot je videti, to nalogo zelo dobro opravlja, saj bo cerkev še pred zimo pod streho.

S. MIRTIČ

Zapletena Labodova računalniška mreža

Nezadovoljni Labodovi delavci so prepričani, da se v Labodu dogajajo nepravilnosti in so s svojimi ugotovitvami seznanili kriminaliste - (Pre)draga računalniška mreža

NOVO MESTO - Avgusta letos je nekaj delavcev novomeškega Laboda na sektor za gospodarski kriminal pri ministrstvu za notranje zadeve poslalo "Naznanilo kaznivoga dejanja v podjetju Labod". Po njihovem poznavanju stvari, podatkih in dokumentih se v Labodu "že dalj časa dogajajo različne nepravilnosti", kot so zapisali v pismu ministrstvu. Prizadeti delavci pa se niso kar takoj obrnili na republiško kriminalistično službo, marveč so najprej skušali stvari urediti v Novem mestu. Sredi junija so s svojimi doganjanji, informacijami in dokumenti seznanili uslužbenca novomeške kriminalistične službe, ki se je za stvar zelo zanimal. Vendar zaradi dopustov v kriminalistični službi ni bilo dovolj ljudi, da bi se zadeve lotili, vodja te službe Anton Olaj pa je v ponedeljek povedal, da zadeva poteka po normalni poti in v skladu z zakoni.

V spremembi pismu, ki so ga v vednost poslali tudi predsedniku Labodovega nadzornega sveta Janku Arahu, ministru za delo Tonetu Ropu in predsedniku Zveze svobodnih sindikatov Dušanu Semoliču, prizadeti delavci generalnemu direktorju Laboda Andreju Kirmu očitajo vrsto nepravilnosti, čudnega ravnanja in nerazumljivih odločitev. Od tega, da ima v Labodovi garaži dva vozja motorja, medtem ko so službeni avtomobili zunaj, da poslovne rezultate prikazuje, kot njemu ustre-

za, do krivde za veliko izgubo v Labodovem podjetju na Češkem. Podrobno, natančno in argumentirano pa v tej prijavi popisujejo in razčlenjujejo primer gradnje Labodove računalniške mreže.

Na razpis za izgradnjo računalniške mreže lani se je javilo več firm in zaposleni v Labodovi službi za avtomatsko obdelavo podatkov (AOP), kjer delajo strokovnjaki za računalništvo, so bili prepričani, da je ponudba firme ADD najboljša in najugodnejša. Tako je mislil tudi njihov takratni šef Bojan Šepetavc. A je bila izbrana novomeška firma Infotehna, in to kljub prejšnjim slabim izkušnjam pri sodelovanju z njo. Pogodba je bila sklenjena konec marca lani, za Labod jo je podpisal generalni direktor Kirm.

Računalniška mreža je bila zgrajena avgusta lani, vsa stvar pa je Labod veljala dobrih 12,8 milijona tolarjev. Delavci AOP-ja so zadevo podrobno pregledali in ugotovili veliko pomanjkljivosti in nepravilnosti. Prepričani so, da je bila pogodba podpisana z najslabšim ponudnikom. Med gradnjo mreže ni bilo nobenega nadzora in mreže ni nihče prevzel. Kljub temu je bil ves denar, 12,8 milijona tolarjev, takoj izplačan. Delavci Labodovega AOP-ja vedo za mrežo, ki so jo zgradili kmalu po Labodovi in je po obsegu večja od njihove, stala pa je 7,5 milijona tolarjev. Po natančnem pregledu so ugotovili, da v

Labodovi mreži ni za okoli 2,5 milijona tolarjev opreme, ki je navedena v pogodbi in je bila tudi plačana. Vgrajen material pa, trdijo, je tudi za 100 odst. dražji, kot bi bil pri drugi firmi, nekatera oprema pa je tehnološko zastarela. Za primerjavo: uro meritev je Infotehna računala po 50 ameriških dolarjev, isto delo bi Telekom z bolj usposobljenim strokovnjakom opravil za 21,40 dolarja na uro; zaključevanje povezav je Infotehna računala po 35 dolarjev na uro, firma Nemocom to delo opravi za 11,83 dolarja na uro; meter optičnega kabla je Infotehna računala 5,32 dolarja, pri firmi Fotona je 2,80 dolarja, porabili so ga pa 950 metrov.

Eno z drugim: delavci AOP-ja so prepričani, da je dejanska cena za Labodovo računalniško mrežo najmanj za 5 milijonov tolarjev previsoka.

Ko je delavec AOP-ja na to opozoril vodjo, mu je ta dejal, da je "napumpan", in zanimalo ga je le, kje je dobil zaključni račun. O vsem so obvestili generalnega direktorja. Na sestanku je vodja AOP-ja še naprej branil Infotehno. Direktor je na pritisk delavcev AOP-ja sicer zamenjal vodjo Šepetavca, a ga imenoval za svetovalca za informatiko. Se pravi, da ga je nagradil z napredovanjem. Na mesto vodje AOP-ja pa je direktor postavil človeka, za katerega delavci AOP-ja trdijo, da se na informatiko "popolnoma nič ne spozna", kolegico, ki so jo za

novoga vodjo predlagali delavci AOP-ja, strokovnjakinjo, ki uživa njihovo zaupanje, pa je celo umaknil iz službe. Ker je Šepetavc še naprej vztrajal pri tem, da je mreža v redu, so poklicali dva zunanja strokovnjaka, ki sta potrdila, "da je mreža narejena pod vsako kritiko". Pa tudi to ni bilo dovolj: Labod je pripeljal še enega izvedenca, ki pa je to ugotovitev le potrdil. V slumljivem disciplinskem postopku pa je bil nekdanji vodja AOP oproščen vsake krivde.

Delavci AOP-ja svojemu nekdanjemu šefu in sedanjemu svetovalcu za informatiko očitajo, da je po njegovi krivdi Labod pognal še 36.000 mark za računalniški projekt "direktorski sistemi" in da so tako rekoč prekinjene računalniške povezave med Novim mestom in zunanji Labodovi tovarnami. Delavci svojemu nekdanjemu šefu očitajo še več stvari. "Trdijo, da vse to počno zaradi občutka pripadnosti Labodu, ker ne morejo gledati, kako firmo goljufajo. Sedaj pa smo mi črne ovce in generalni direktor nas zato, ker nismo tiho ob tem, ko firmo goljufajo, razporeja na taka delovna mesta, da nam ne preostane drugega, kot da si začnemo iskati druge službe." Sicer pa je dovolj, če človek samo na hitro prešteje, koliko zvestih in lojalnih Labodovih delavci in delavcev je v zadnjem času na tak ali drugačen način odšlo iz firme. A. BARTELIJ

Ena gospa je rekla, da Labodovo reklamno geslo Šarm & co pomeni, da je šarm šel, kompanija je pa ostala.

V času od 27. septembra do 14. oktobra so v novomeški porodnišnici rodile: Nataša Jaklič iz Ivanje vasi - Urha, Polonca Štančelj iz Jurne vasi - Davida, Tatjana Pavlin iz Slepška pri Mokronogu - Petro, Tatjana Hren iz Dvorca - Aljaža, Manda Kambič iz Črnoljca - Gregorja, Sabina Humek iz Dvora - Laro, Marija Kastelic iz Jezera pri Trebnjem - Leo, Melita Cesar iz Vrbovca - Mio, Slavka Gorenc iz Herinje vasi - Matica, Albina Klepec iz Semečič - Tamara, Valentina Gajič iz Črnoljca - Erika, Milena Križman iz Malenc pri Kostanjevici - Martina, Martina Tomažin iz Gmajine (Raka) - Primoža, Marija Hostnik z Velike Loke - Mihaela, Majda Lozar iz Gribelj - Jaka, Sabina Lukšič s Potov Vrha - Zana, Mirjana Jurkovič iz Kočevja - Tima, Aleksandra Starasinič iz Otoka pri Metliki - Nino, Lidija Bučar iz Rumanje vasi - Timoteja, Jožica Kotar iz Jerman Vrha - Gašperja, Katarina Kum s Potočja - Eriko, Mojca Stritar iz Gubčeve - Matica in Mitja, Jožica Gršič iz Bojanje vasi - Katarino, Nataša Krakar iz Žužemberka - Tadeja, Nataša Rauh iz Straže - Mašo, Nevenka Bajde iz Stolovnika - Ano, Milica Vardijan iz Metlike - Sebastiana, Janja Bovhan iz Jelendola - Sebastiana, Anica Zupančič iz Dol. Ajdovca - Nino, Darinka Hudorovac z Lokev pri Črnoljcu - dečka, Koca Sofija z Lokev pri Črnoljcu - deklico.

Iz Novega mesta: Renata Novak, Musičeva ulica - Aneja, Marija Senica, Slavka Gruma 90 - Ano, Karmen Abolnar, Adamičeva 29 - Eriko.

Čestitamo!

DELOVNA AKCIJA - Člani Eko društva se ne ustrašijo nobenega dela, njihov čut do narave pa se pozna predvsem ob reku Krupi, kjer so imeli že veliko čistilnih akcij. V dogovoru s semiško občino pa so pretekli teden pokrivali tudi 54 metrov dolg izsuševalni kanal okrog cerkve sv. Trojice na Vinjem Vrhu, ki je bila po vzoru romarske cerkve pri Novi Štifiji pozidana leta 1647. Na fotografiji: Tone in Tomaž Absec s Krupe in Jože Stariha iz Moverne vasi pri delu. (Foto: M. B.-J.)

Vzorna skrb za naravo

Eko društvo je pod vodstvom Anice Absec v dveh letih opravilo veliko dela - Skrb za urejeno okolico Krupe in kraško učno pot

KRUPA - Prebivalci sedenjih vasi Krupe in Moverne vasi so pred dvema letoma ustanovili Eko društvo, ki se lahko v tem kratkem času pohvali z marsikatero akcijo. Tako so večkrat čistili ob reki Krupi, v zadnjem času pa je postalo vzdrževanje sprehajalne poti od izvira Krupe do Judovske hiše njihova stalna naloga.

"V dogovoru s semiško občino bomo odslej skrbeli tudi za kraško učno pot od Lebice do Krupe. Prav tako smo v dogovoru z občino letošnjo pomlad na zaraščeni vaški gmajni uredili obrabljene in parkirišče za avtobuse in osebne avtomobile obiskovalcev izvira Krupe in kraške poti," je povedala predsednica Eko društva Anica Absec s Krupe, ki je zelo pohvalila prizadevne člane. Dobro so se izkazali tudi ob nedavnem pohodu v okviru Geotripa, ko so moški očistili celotno pot od Lebice do Krupe, ženske pa so okrog 60 obiskovalcem po-

stregle z domačo hrano, ki so jo same pripravile.

"Vsega tega gotovo ne bi bilo, če ne bi bilo pomoči Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine iz Novega mesta in njegove strokovnjakinje Mire Ivanovič, sicer semiške rojakinje. Z njeno pomočjo smo dobili denar, da smo lahko opravili načrtovana dela. Razširila nam je tudi obzorje, saj nas je popeljala po Beli krajini, da smo spoznali, kako se drugi Belokranjci trudijo turistom predstaviti lepote naše dežele," je zadovoljna Abševa. Tudi k njim namreč prav po zaslugi Krupe in vrste drugih kraških pojavov, ki so jih povezali s kraško učno potjo, prihaja vse več gostov. Da pa bi jim lahko predstavili še zanimivost več, so se v Eko društvo odločili, da bodo spomladi pričeli čistiti razvaline gradu Krupa, še naprej pa bodo vestno vzdrževali poti ob reki in učno pot.

M. B.-J.

Izobraževali tudi za oskrbnike?

V metliški Tekstilni šoli načrtujejo poleg tekstilnega programa še izobraževanje za oskrbnika - Podpora šolskega ministrstva - Če bo zanimanje, nov program že prihodnje jesen

METLIKA - Tekstilna šola Metlika izobražuje za tekstilne poklice že 33 let, vendar je zadnja leta vse manj zanimanja za tovrstne poklice, s tem pa tudi za njihovo šolo. V letošnjem šolskem letu se je tako v prvi letnik skrajšanega in triletnega programa vpisalo le 21 učencev.

Ministrstvo za šolstvo in šport že nekaj let šoli dovoljuje oddelke, ki so po številu učencev pod normativom. Ne nazadnje tudi zato, ker mu je veliko do tega, da šola, ki je sicer edina srednja v metliški občini, ostane. Nekdanji minister za šolstvo dr. Slavko Gaber je namreč nekoč dejal, da ena (nova) šola ob meji pomeni za varnost države več kot dve novi vojašnici. Seveda se v Tekstilni šoli zavedajo, da jim oddelkov pod normativi na ministrstvu najbrž ne bodo dovoljevali v nedogled. Zato so zadnja leta že nekajkrat poskušali uvesti v šolo dodatne programe, a je iz različnih razlogov žal ostalo le pri poskusih. "Letos smo pripravili program, ki bi bil glede na strategijo razvoja Bele krajine in Dolenjske še kako primeren. In kar je prav tako zelo pomembno: podpirajo ga tudi na ministrstvu za šolstvo in šport. Gre za triletni

program srednjega poklicnega izobraževanja za poklic oskrbnik. Naziv je na prvi pogled morda nekoliko odbijajoč, saj navadno vsak najprej pomisli na hišnika ali oskrbnika planinske kočice. Vendar poklic združuje veliko praktičnih in teoretičnih znanj in daje številne možnosti za zaposlitev," je povedala ravnateljica Tekstilne šole Branka Klarič.

Šola za oskrbnike ni popolna novost, saj so v Sloveniji že tri tovrstne šole. V njih se dijaki izobražujejo za opravljanje različnih del v gostinstvu, turizmu, trgovini, podjetništvu, za oblikovanje tekstilnih izdelkov in podobno. Po mnenju Klaričeve je za dijake, ki zaključijo tovrstno šolo, predvsem primerna zaposlitev v malem gospodarstvu in kmečkem turizmu. Šolanje je mogoče nadaljevati v dvoletni šoli, kjer namenjajo veliko pozornost podjetništvu, študij

OB LETU STAREJŠIH - V Domu počitka v Metliki so ob letu starejših pretekli petek pripravili prireditev, na kateri je o boleznih srca in ožilja predaval dr. Blaž Mlačak. Na razstavi so predstavili dejavnosti doma, skrb za starejše v občini in nov logotip, izdali pa so tudi domski časopis Vigred. Tako stanovalcem doma kot gostom so merili tudi pritisk in krvni sladkor (na fotografiji). (Foto: M. B.-J.)

V Metliki je vedno več prekrškov

Pred leti se je število prekrškarjev v metliški občini tako zmanjšalo, da samostojnega sodnika za prekrške niso več potrebovali - Zaradi državne meje spet več predlogov za kaznovanje

METLIKA - Tukajšnji svetniki so na zadnji seji sprejeli sklep, da začne v Metliki čimprej z delom samostojni sodnik za prekrške, saj so za to izpolnjeni vsi pogoji. Pismo s prošnjo za samostojni organ, ki jo je podpisal metliški župan Slavko Dragovan, so iz Metlike poslali tudi na ministrstvo za pravosodje in republikanski senat za prekrške.

Metliška občina je do leta 1985 imela samostojnega sodnika za prekrške. Potem pa se je organ združil s črnomaljskim, saj ni bilo več toliko zadev, da bi bil dosežen normativ za samostojnega sodnika. Poleg tega je dotedanji sodnik za prekrške, ki je delal v Metliki, odšel na drugo delovno mesto, zamenjave zanj pa niso našli. Tako sta se sosednji občini dogovorili, da bosta plačevali skupnega sodnika, v Metliki pa naj bi uradoval dvakrat na teden.

Vendar se je z osamosvojitvijo Slovenije precej spremenilo, saj je metliška občina postala obsejna, s tem pa se je zelo povečalo število prekrškov. Razmeroma majhna metliška občina ima namreč kar 69 km meje s Hrvaško, od tega 20 km po Kolpi, ostalo pa po kopnem. V občini sta cestni in železniški mednarodni mejni prehod, na petih mestih pa dodatno nadzorujejo mejo, saj je prehod dovoljen le dovolastnikom zemlje in dnevnim delovnim migrantom. Nemoteno je mogoče državno mejo z osebnimi vozili prečkati še na sedmih mestih. Zaradi tega in zaradi gričevnatega in rahlo hri-

DAN GASILCEV

ČRNOMELJ - V nedeljo, 24. oktobra, bo na Begradovem parkirišču v Črnomlju dan gasilcev. Ob 9. uri bodo prikazali gasilske veščine, uro pozneje pa bo zbor vseh operativnih enot prostovoljnih gasilskih društev v črnomaljski občini, razglasitev rezultatov, ki so jih gasilci letos dosegli na tekmovanjih ter podelitev priznanj. Med prireditvijo si bo mogoče ogledati tudi gasilsko tehniko.

bovitega sveta, kjer je nadzor državne meje težji, je možnosti za nelegalne prehode meje veliko, s tem pa seveda tudi za večje število prekrškov.

Da je v metliški občini zares vedno več prekrškov, dokazujejo tudi podatki, saj je lani Postaja mejne policije podala 1.085 predlogov za kaznovanje, do konca letošnjega avgusta pa že 715. K

• V Metliki so bili nekaj časa povsem brez sodnika za prekrške. Kot je pojasnil župan Dragovan, naj bi se preselil s Pungarta na Mestni trg, kjer so zanj uredili prostore. "Vztrajal sem, da sodnik podpiše z občino najemno pogodbo pred vselitvijo, a jo je vrnil in dejal, da odhaja iz Metlike. Dvakrat sem bil na pogovoru pri ministru za pravosodje Marušiču, prostori na Mestnem trgu, za katere smo najemino znižali na 9 DEM za kv. meter, pa še vedno čakajo na sodnika," je na seji sveta dejal župan. Te dni se je sodnik za prekrške le preselil v staro mestno jedro, kjer bo v prihodnje uradoval.

VINIČANI PRAZNUJEJO

VINICA - Krajevna skupnost Vinica vabi na proslavo ob krajevnem prazniku, ki bo v soboto, 23. oktobra, ob 18. uri v tukajšnjem gasilskem domu. V kulturnem programu bodo nastopili člani KUD Vinica in učenci osnovne šole.

REJCI DROBNICE NA ČEŠKO

BELA KRAJINA - Društvo rejcev Bele krajine vabi vse, ki jih to zanima, da se prijavijo na strokovni izlet na Češko. Program je zelo pester, informacije pa je mogoče dobiti pri gospodu Evgenju (tel. 067-755-474), ki zbira tudi prijave.

UREJANJE IN ČIŠČENJE OBELEŽIJ NOB SEMIČ - Občinski odbor Zveze borcev Semič pripravlja akcijo urejanja in čiščenja obeležij NOB na področju občine. Zbirno mesto je pred hotelom Smuk v Semiču ob 14. uri.

Najpomembnejša je solidarnost

Črnomaljski svetniki sprejeli sklep, da začnejo s pripravami na referendum za občinski samoprispevek, nikaror pa se niso strinjali z naglico - Pomisleki glede višine prispevka

ČRNOMELJ - Črnomaljski svetniki so na seji pred tednom dni kar poltretjo uro razpravljali o razpisu referendumu za uvedbo občinskega samoprispevka. Z njim naj bi namreč v naslednjih petih letih zbrali več kot polovico denarja, potrebnega za gradnjo vodovodov na Preloki, Sinjem Vrhu, višinskega vodovoda, športnega centra in telovadnice v Loki, vrtca v Starem trgu ter učilnic pri osnovni šoli Mirana Jarca.

Kot je mogoče razbrati iz gradiva, so si v občinski upravi zamislili, da bi svetniki na seji v začetku oktobra sprejeli sklep o razpisu referendumu, ki naj bi bil 12. decembra. A prav ta naglica je bila eden glavnih očitkov svetnikov občinski upravi, kajti izkazalo se je, da niti svetniki ne poznajo natančno programa, kaj šele, da bi lahko o njem prepričevali volivce. Zmotilo jih je tudi, da je bilo gradivo za sejo poslano prej, preden so se svetniki sestali z županom, opozicijo pa je motilo še, da na omenjenem sestanku ni bilo svetnikov dveh največjih koalicijskih

strank SLS in LDS. Tako pozicijski kot opozicijski svetniki so se strinjali, da bi morali pripraviti najprej zbor občanov in se šele takrat, ko bi spoznali, kakšna je volja ljudi, odločiti, ali sploh razpišejo referendum. Po sedanjih predračunih naj bi namreč veljal skoraj 6 milijonov tolarjev, ki pa jih bo gotovo težko upravičiti, če ljudje ne bodo za samoprispevek. Pomisleki so bili tudi glede programa. Svetniki so bili prepričani, da bodo občani želeli videti v njem svoje kraje. Nekaj razpravljavec pa je opozorilo na višino samoprispevka, ki se sešteva, tako da

temu moramo prišteti še predloge občanov, inšpekcij, davčnih organov in drugih. Iz teh podatkov je mogoče sklepati, da bo letos danih sodniku za prekrške še več predlogov kot lani. V Metliki pa se dobro zavedajo, da bo z vstopom Slovenije v Evropsko unijo po sedanji meji s Hrvaško potekala šengenska meja. Z doslednim upoštevanjem šengenskega sporazuma se bo povečalo število vseh vrst kaznivih dejanj. Vse to pa so po mnenju metliških svetnikov za dostoini razlogi za samostojnega sodnika za prekrške v občini.

Semiška občina praznuje

Prireditve se bodo pričele 22. in zaključile 30. oktobra

SEMIČ - Ob 28. oktobru, semiškem občinskem prazniku, v občini pripravljajo številne prireditve, ki se bodo pričele že jutri, 22. oktobra, ob 19. uri, ko bo v penzionu Smuk predstavitev knjige Vasilija Vaska Poliča "Erotika in ekologija". Gosta bosta še Radko Polič-Rac in harmonikar Matija Krkovič. Naslednji dan bo ob 13. uri na semiškem strelišču tekmovanje strelskih ekip iz dolenjske regije, ob 19. uri pa v prenovljeni cerkvi na Sinjem Vrhu koncert metliškega okteta Vitis.

25., 26. in 27. oktobra bo v Semiču 13. slikarsko srečanje, v sredo, 27. oktobra, pa tudi prva mala slikarska delavnica semiških osnovnošolcev ter istega dne ob 10. uri v penzionu Smuk posvet s predstavniki ministrstva za okolje in prostor o dolgoročnem reševanju odlaganja odpadkov v Beli krajini. V četrtek, 28. oktobra, na praznični dan torej, bodo ob 11. uri odprli lekarno v Semiču, ob 14. uri bo spominski pohod iz Semiča preko Smuka na Gornje Laze, kjer bodo pri spomeniku ob 16.30 semiški osnovnošolci pripravili kulturni program. Istega dne ob 18. uri v kulturnem domu slavnostna seja občinskega sveta, na kateri bodo podelili občinska priznanja za letošnje leto, uro pozneje pa bo v galerijskem prostoru semiškega muzeja še otvoritev pregledne razstave del slikarskega srečanja in male slikarske delavnice.

V petek, 29. oktobra, bo ob 19. uri v penzionu Smuk praznovanje jeseni. Na ogled bodo poljski pridelki, podelili bodo priznanja v akciji "Občina Semič - lepa, urejena in čista", nastopil pa bo ženski pevski zbor Vižmarje-Brod. V soboto, 30. oktobra, bo ob 10. uri v športni dvorani semiške osnovne šole odbojarski turnir za pokal semiške občine, ob 19. uri pa bodo v penzionu Smuk podelili priznanja za največje, najzanimivejše in najdebelejše razstavljenе kmetijske pridelke.

TRGOVINE - Svetnik Juš Mihelčič je predlagal, da bi Metlika postala trgovsko središče, v katerem bi bile trgovine ob sobotah odprte do 19. ure in ob nedeljah do 12. ure. Spoznava namreč, da si Metličani ob sobotah tako rekoč ne morejo privoščiti nakupovanj v svojem mestu, saj se v prodajalnih trgovci ukvarjajo z nekaj Hrvati in jim izpolnjujejo obrazce za vrnitev DDV, medtem ko lahko drugi kupci le čakajo in preizkušajo svojo potrpežljivost. Da pa ta pri Metličanih že popušča, dokazuje Mihelčičev predlog. CAS - Vprašanje pa je, če bo ideja Juša Mihelčiča naletela na plodna tla. Predsednik Območne obrtne zbornice Metlika Marjan Cerjanec se namreč še dobro spominja da so zasebnim trgovcem že predlagali podaljšanje delovnega časa, a odziva pri njih ni bilo. Očitno dovolj prodajo že v rednem odpiralnem času. Ali pa bi morda potrebovali še kakšno konkurenco?

Črnomaljski drobir

ČASOPIS - Na zadnji seji črnomaljskega občinskega sveta je bilo enemu od svetnikov dovolj potrpljenja, potem ko je že precej se mirno gledal svetniškega sotrpina Vinka Vlašiča, kako bere časopise, za govorniškim odrom pa ga v vsem mandatu skoraj še ni bilo videti. Kako je bilo v prejšnjih primerih, sicer ne vemo, tokrat pa je bral Dolenjski list. Z naše strani je Vlašiču oproščeno in hvala za reklamo. Z nekoliko samovšečnosti si upamo trditi celo, da je bil časopis najbrž zanimivejši kot dogajanje na seji.

ZAMUDA - Na sobotni "turneji" črnomaljskih občinarjev, domačinov in nekaterih drugih obiskovalcev po krajevni skupnosti Sinji Vrh, kjer so prerezali tudi par trakov in na koncu vse skupaj začinili z družabnim srečanjem, so ves čas zamujali. A zamuda je motila predvsem obiskovalce, medtem ko je domačini niso opazili. Ob nekaj desetletij dolgi zamudi pri razvoju njihovih vasi je pol ure ali ura zamude pri otvoritvah pridobitev tako rekoč zanemarljiva.

TELEVIZIJA - Na prej omenjenih otvoritvah ni bilo nikogar od slovenske televizije. Pa ljubljanskih hollywoodarjev vsačani najjužnejših slovenskih vasi niti niso pogrešali, saj mnogi še vedno ne morejo spremljati sponora nacionalne televizije. Sreča za RTV Slovenija, da imajo ljudje vsaj elektriko, da jim bo lahko po novem pobral prispevek za svoj v južnih krajih nevidni program.

TELEFONI - Ni pa signal nacionalne televizije edini, ki ne doseže prebivalcev na skrajnem jugu naše države. Tudi Mobitel, ki se je hvalil, kako si s pticami deli nebo, je s svojo reklamo precej zavajal. Ptice namreč v teh vaseh so, Mobitelovega signala pa niti za vzorec. Starotški župnik Jože Pavlakovič je zato predlagal, da bi v Mobitelu spremenili svoj slogan, in sicer, da si z ribami delijo Kolpo, saj niso mobilni telefoni ob Kolpi na najjužnejšem delu Slovenije prav nič manj nemi kot ribe v mejni reki.

SMETI - Ko komunalci ob glavni črnomaljski ulici stresajo v smetarski avto kante s smetmi, tako rekoč zaprejo promet v smer, v katero se gibljejo. Kolona se namreč za smetarji vije skozi ves Črnomelj. Da vozniki, ki se jim navadno še precej mudi, ob tem niso ravnodušni, je seveda razumljivo. Rešitev za to, da jim ne bo še naprej rasel pritisk, pa je samo ena: komunalci bodo očitno morali začeti zbirati smeti ob glavni mestni ulici iz helikopterja.

Semiške tropine

GROZDJE - Saj je grdo zapisati, a gotovo drži, da se je kateri od semiških vinogradnikov, ki se ga je 1. septembra usmilila toča, zagotovo razveselil, ker je na drugem koncu občine klestilo kot za stavo. Nadejal se je namreč, da se bo lažje znebil odvečnega grozda, saj naj bi bilo povpraševanje tistih, ki so ostali brez njega, po zakonitostih tržne logike kar precejšnje. A glej ga zlomka! Povpraševanja tako rekoč ni bilo. Sedaj se tisti z grozdom sprašujejo, ali imajo oni, ki jim je potoklo vinograde, še lansko zalogo. Še bolj pa jih kljuje, da se niso morda "potolčenci" znašli drugače. A nevljudno bi bilo o tem razmišljati na glas.

PRAZNOVANJE - Semičani bodo ob občinskem prazniku spravili "pod streho" prav vse: zdravstvo, ekologijo, kmetijstvo, kulturo, šport, pohodništvo in morda še kaj. Glede na to, da bodo po dolgih letih čez dober mesec praznovali občinski praznik tudi sosedje Metličani, si bodo - glede na to, da so najbrž že pozabili, kako izgledajo takšna praznovanja - lahko od jutri naprej prišli nabirat praznične izkušnje k Semičanom.

100-LETNICA ŠOLE V KOČEVSKI REKI

Tako ali drugače povezana z vojsko

Na nekdanjem zaprtem območju proslavili častitljiv jubilej tamkajšnje šole - Razočarani nad iztrženim - Slavnostni govornik državni sekretar Miroslav Terbovc

KOČEVSKA REKA - S priložnostnim kulturnim programom učencev podružnične šole OŠ Ob Rinži v Kočevski Reki so petek na nekdanjem zaprtem območju kočevske občine proslavili 100-letnico tamkajšnje šole. Slavnostni govornik je bil državni sekretar z ministrstva za obrambo Miroslav Terbovc.

Zgodovino šole je predstavil ravnatelj OŠ Ob Rinži Peter Šobar. Poudaril je, da je njihova podružnica v Kočevski Reki že tretja šola, ki slavi stoletnico, in da so zato verjetno v Sloveniji edina šola s toliko in tako starimi objekti. Zato se srečujejo s številnimi težavami in je šola v Kočevski Reki za izvajanje sodobnega pouka že premajhna. Obiskuje jo 57 učencev, med katerimi je kar 40 vozačev, v oddelek podaljšane bivanja pa imajo vključenih 19 učencev. Njihovi največji težavi sta, ker začenjajo s poukom že ob 7.15 in nimajo telovadnice, zato lahko izvajajo pouk telesne vzgoje le na prostem, če jim vreme to dopušča.

Pred proslavitvijo jubileja so zamenjali 9 oken na pročelju stavbe šole, prebelili šolske prostore in zamenjali šolsko pohištvo v enem od štirih razredov. Po milijon tolarjev za to sta prispevali kočevska občina in podjetje Snežnik, 600 tisoč pa je primaknila OŠ Ob

Rinži. Postavitev nove lesene ograje pred šolo jim je omogočila krajevna skupnost Kočevska Re-

EVROPSKI DAN OBČINE KOSTEL

FARA - V sklopu posvetov "Evropski dan občine", ki jih organizira Vitra iz Cerknice v sodelovanju z lokalnimi partnerskimi organizacijami v okviru projekta "Spoznajmo konkretne oblike komunikacije" v šestih dolenskih in notranjskih občinah, bo jutri Evropski dan občine Kostel. Tema posveta bo "Trženje slovenskega turizma v EU - lokalna turistična ponudba v nacionalni strategiji". Posvet se bo pričel ob 17. uri v OŠ Fara. Poleg vabljenih delavcev s področja turizma bodo na njem sodelovali: Nataša Pobega z ministrstva za malo gospodarstvo in turizem, Miša Novak iz Centra za promocijo turizma, Stanko Nikolič iz TSD Kostel in župan Kostela Valentin Južnič.

ka, vendar pa je vse to, kot je povedala vodja šole Danica Križ, še daleč ne krije vseh njihovih potreb. Zamenjati bi namreč morali vse stavbno pohištvo, saj je staro toliko kot sama šola, pohištvo tudi v preostalih razredih in pode. Ker niso dobili nobenih novih učil, so razočarani, da so ob tako častitljivi obletnici "tako malo iztržili". Ni jim uspelo niti, kot je povedala Križeva, da bi pričel pouka, ki je vezan na prevoz otrok v šolo, premaknili na kasnejšo uro; tako ostaja edina šola v Sloveniji, ki začenja redni pouk od 7.15.

Obstoj šole v Kočevski Reki je sekretar Terbovc označil kot pomemben prispevek h krepitvi nacionalne samozavesti. Poudaril je, da je bil del njene zgodovine tako ali drugače povezan z vojsko in da vsaj del te zgodovine tudi ni bil prijeten.

M. LESKOVŠEK-SVETE

ZGLEDNO SODELOVANJE - Državni sekretar Miroslav Terbovc je poudaril, da je kljub morda slabim spominom danes sodelovanje s slovensko vojsko na nekdanjem zaprtem območju kočevske občine zgledno. (Foto: M. L.-S.)

PARSKO PRVENSTVO V BRIDGEU

KOČEVJE - V počastitev 30. obletnice delovanja organizira Bridge klub Kočevje v soboto parsko prvenstvo Kočevja v bridgeu za letošnje leto. Tekmovanje bo potekalo v brunarici v Dolgi vasi. Prijavnina znaša 500 tolarjev, prijave pa bodo zbirali do pričetka tekmovalja, do 14. ure. Turnir se bo zaključil ob 17. uri, ko bodo podelili priznanja in nagrade.

RALLY KLUBA MANAGERJEV

KOČEVJE - V soboto bo na relaciji Ljubljana-Kočevje-Frata-Baza 20 potekal 5. turistični rally kluba managerjev Ljubljana. Sodelovanje bo preko 70 posadk. Cilj I. etape rallyja s časovno kontrolo in spretnostno vožnjo bo na kompleksu podjetja Avto Kočevje v Kočevju. AMD Avto Kočevje in podjetje Avto Kočevje zato v ta namen pripravljata prireditve, ki se bo pričela že ob 8. in zaključila ob 14. uri.

Pomoč za odvisnike in starše

V Kočevju so ustanovili skupino za preprečevanje zlorabe drog - Preventiva in konkretne oblike pomoči - Ob Tednu otroka pričeli z delovanjem

KOČEVJE - "Ankete, ki smo jih opravili med učenci kočevskih osnovnih in srednjih šol, kažejo, da je problem drog v Kočevju dovolj pereč, da zahteva reševanje," pravi Dora Majerle, ki je bila pobudnik junija letos v Kočevju ustanovljene Lokalne akcijske skupine za preprečevanje zlorabe drog (L.A.S.). Po štirih pripravljanih sestankih predstavnikov šolstva, zdravstva, centra za socialno delo, policije in kočevske občine je skupina, ki so jo ustanovili v okviru republiškega programa boja proti drogam, ob tednu otroka pričela s svojim delom.

S predavanji o drogah, alkoholu in cigaretah v okviru šolskih naravoslovnih dnevoj v Kočevju že pred leti pričel specialist šolske medicine dr. Bojan Štefancič. Njegovo delo je pred dobrimi tremi leti prevzela Dora Majerle. Z anketami, ki jih je opravila med učenci, je storila prvi korak k zaznavanju celovitosti problema, saj

so prav njene ankete služile kot izhodišče in povezovalni dejavniki vseh, ki so se v okviru svojega dela do tedaj bolj ali manj ločeno srečevali s problematiko drog. "L.A.S. povezuje vse službe, ki se tako ali drugače ukvarjajo tudi s problemom narkomanije. Skupaj smo pripravili program dela, ki poleg široko zastavljene preventivne vključuje tudi konkretne oblike

pomoči," pravi Majerletova, ki je kot ena najzaslužnejših za ustanovitev skupine tudi njena predsednica.

Skupina je pričela delo z odprtjem telefonske številke 851 - 060, na kateri bodo dežurni strokovni delavci dosegljivi vsak petek med 13. in 14. uro. "Klic je anonimen, pokličejo pa nas lahko mladi, ki imajo težave z mamili, njihovih prijatelji, ki bi jim radi pomagali, starši odvisnikov ali kdorkoli drug, ki želi nasvet ali pomoč v zvezi z mamili," pravi Majerletova. Poleg navodil, kako ravnati, in napotkov, na koga se obrniti, bodo po potrebi nudili tudi individualno pomoč posebej za problem narkomanije usposobljenih strokovnjakov. Organizirali bodo tudi predavanja v okviru naravoslovnih dni za učence 7. razredov, pogovore z učenci 8. razredov in predavanja za dijake 2. in 3. letnika gimnazije ter vse štiri letnike srednje šole. Ob biltenu, v katerem bo predstavljena problematika drog v Kočevju in možnosti za reševanje ter preprečevanje, pa bodo posebej organizirali tudi predavanja za starše in učitelje.

M. L.-S.

Poplava v Pinusovi drevesnici

Pri sanaciji naj bi pomagala Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS in občina Kočevje

KOČEVJE - V biološki drevesnici Pinus v Kočevju, ki se ponaša s svetovno blagovno znamko Demeter, je deževje pretekli teden povzročilo pravo razdejanje. Sredi drevesnice je namreč začela bruhati voda, ki je v strugi tekla

proti izhodu in nosila vse pred seboj.

Pri tem so bile najbolj ogrožene gozdne sadike, od 70 do 100 tisoč kosov smrek, bukev, jesena in javorja je hudournik odnesel proti Rinži. Voda ni prizanesla tudi sadikam iz projekta starih sort sadja na Kočevskem in pri vходу v drevesnico je bilo pod vodo okrog šest tisoč trajnic. Škodo so utrpeli skoraj vsi drugi nasadi na površini šestih hektarjev, ki so v lasti drevesnice Pinus.

"Poplave so doslej dvakrat letno ogrožale delo v drevesnici, a smo škodo le zmogli odpraviti. Ob večjih nalivih se sredi parcele odpre bruhalnik, vanj pa se bržkone zlivajo vode s hriba Stojna. Najbolj me skrbi bližnji odpad, saj je bruhalnik le tri metre od "skladišča" pločevine. Tako voda čez drevesnico proti Rinži odnaša oljne madeže, ki so velika nevarnost tudi za bližnje zajetje pitne vode v Slovenski vasi", je povedala Ljuba Turk Šega, lastnica drevesnice Pinus.

Boji se, da ji bodo poplave ogrozile delo, saj je proizvodnja zelo rizična, ker so rastline večkrat na leto poplavljene. Kot nosilka svetovne blagovne znamke in biološkega načina kmetovanja si prizadeva za stoodstotno neoporečnost sadik, zato bo nemudoma zaprosila za pomoč tudi Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS. Kot je že znano, je ta lastnik skoraj vseh kmetijskih površin na Kočevskem, drevesnico pa ima v najemu. Več razumevanja pričakuje tudi od občine, saj sama ne bo mogla zagotoviti denarja za polno sanacijo številnih bruhalnikov vode.

M. G.

DEJAVNI RIBNIŠKI ŠTUDENTJE

RIBNICA - Odkar je občina prisluhnila članom ribniškega študentskega kluba in jim dala v najem brezplačne prostore na Knafeljem trgu, so se izboljšale razmere za delo več kot 120 visokošolcev. V okviru kluba deluje več komisij, največ zanimanja je za druženje pri glasbi, izobraževanju in tečajih. Ob sejmih suhe robe in lončarstva so pripravili odmevni ulični teater in mladinski festival, pred kratkim pa še dobro obiskan koncert Erika Šulerja iz Kočevja in Marjane Benčina iz Ribnice. S prireditvami si želijo še bolj obdržati stik z domačim krajem, denar, ki ga zberejo na dobrodelnih koncertih, pa bodo namenili za financiranje nekaterih projektov.

Prihodnjih 10 let ne bodo zaposlovali

Problem vzgojiteljskega kadra

KOČEVJE - V kočevskem vrtcu že več let pazijo na to, da ne bi imeli presežkov delavcev. Odkar so zvedeli za uvedbo devetletke, ki bo pomenila, da bodo izgubili otroke od 6. do 7. leta, vzgojiteljskega kadra niso zaposlovali. Problem pa je, kot pravi ravnateljica vrtca Marija Ana Ačimovič, da pedagoškega kadra ne nameravajo na novo zaposlovati vsaj še do leta 2008.

V vseh petih enotah kočevskega vrtca trenutno dela 26 vzgojiteljic in 28 pomočnic. "Vzgojiteljski kader je mlad in sedanje stanje kaže, da se bosta v naslednjih desetih letih upokojili le 2 vzgojiteljici, 3 pomočnice in, gledano z vidika vseh trenutno 81 zaposlenih delavcev vrtca, 2 tehnična delavca," pravi Ačimovičeva. Če se ob uvedbi devetletke ne bo bistveno zmanjšal vpis otrok v vrtce, kar je v prvi vrsti odvisno, kot pravi Ačimovičeva, od števila rojstev, do presežkov pri vzgojiteljih ne bo prišlo. Kljub temu pa vse do leta 2008 pedagoškega kadra ne bodo zaposlovali za nedoločen čas. S tem pa se odpira problem, kot pravi Ačimovičeva, kam z vzgojiteljskim kadrom. Srednjo in višjo vzgojiteljsko šolo namreč obiskuje ali pa je šolanje že končalo skupno 19 vzgojiteljic iz kočevske občine, kar pomeni, da se bo velika brezposelnost v občini še povečala. V vrtcu imajo sedaj zaposlene vzgojiteljice s 5-letno in 4-letno vzgojiteljsko šolo, 6 vzgojiteljic ima višjo in ena tudi že visoko vzgojiteljsko šolo.

M. L.-S.

Kostelski rižni

VSEŽIVLJENJSKO UČENJE - V okviru tedna vseživljenjskega učenja bo jutri, v petek, 22. oktobra, ob 17. uri v osnovni šoli v Fari najprej predavanje Nataše Pobega iz Ministrstva za malo gospodarstvo in turizem, nato pa se Miša Novak iz Centra za promocijo turizma. Ob tej priložnosti bodo Kostelci predstavili tudi izbrane kostelske jedi in pijače ter recepte zanje. Osnovna šola Fara pa bo v šolski avli pripravila razstavo na temo "Turizmu pomaga lastna glava".

POŠNETO NAJLEPŠE - Kabelska televizija je posnela vse vrtove oziroma okolico hiš, katerih lastniki so se prijavi za letošnje tekmovanje o urejenosti okolice stavb. Vsi vrtovi, zajeti v tekmovanje, so tudi fotografirani. Kdor želi gradivo naročiti, da bo v bodoče lahko tudi sam uspešno sodeloval na takih tekmovaljih, lahko to stori pri Turističnem športnem društvu Kostel.

RAZSTAVA ENSVETA

KOČEVJE - V ponedeljek so v prostorih Energetske svetlovalne pisarne v Kočevju odprli razstavo "Izbira kotla centralnega ogrevanja, gorilnika in avtomatike za stanovanjsko hišo". Razstavo so pripravili ob tednu vseživljenjskega učenja in bo na ogled do vključno sobote.

Ribniški zobotrebci

NAGRAJENCI - Naziva častnega občana v Ribnici letos niso podelili. So pa na zadnji seji sveta določili dobitnike vseh ostalih občinskih priznanj. Na prošnjo župana Jožeta Tanka z zadnje seje sveta imen dobitnikov letošnjih priznanj pred podelitvijo na jutrišnji slavnostni akademiji ob občinskem prazniku ne bomo razkrili. Morda samo namig! Po preverjanju izraženih dvomov nekaterih svetnikov, ali je po odloku to sploh možno, je letos med nagrajenimi tudi eno podjetje! In to ne katerokoli, ampak podjetje, ki nosi ime po nekdanjem ribniškem gigantu!

KAR NA SEJI SVETA - Za igrišče na Griču je že opravljen tehnični prevzem, žal pa igrišče še ni dokončano. Ker vaščani želijo, da bi vsaj najnujnejša dela opravili še letos, je občinski svetnik Benjamin Henigman - tudi sam vaščan Griča - na zadnji seji sveta ob obravnavi rebalansa občinskega proračuna predlagal, da bi se zagotovil denar tudi za dokončanje igrišča. Župan predlogu ni bil naklonjen, na srečo vaščanov Griča, pa je v ribniškem občinskem svetu tudi predstavnik krajevne skupnosti, tako da so se kar na seji občinskega sveta dogovorili, da jim bo denar za dokončanje del zagotovila krajevna skupnost - krajani morajo samo podati pismeno vlogo!

Kostelski rižni

VSEŽIVLJENJSKO UČENJE - V okviru tedna vseživljenjskega učenja bo jutri, v petek, 22. oktobra, ob 17. uri v osnovni šoli v Fari najprej predavanje Nataše Pobega iz Ministrstva za malo gospodarstvo in turizem, nato pa se Miša Novak iz Centra za promocijo turizma. Ob tej priložnosti bodo Kostelci predstavili tudi izbrane kostelske jedi in pijače ter recepte zanje. Osnovna šola Fara pa bo v šolski avli pripravila razstavo na temo "Turizmu pomaga lastna glava".

Dora Majerle

Novi prostori Univoxa

Možnost za širitev dejavnosti - Tudi lokalna TV

KOČEVJE - Kočevski radio Univox, ki je februarja letos obhajal 5-letnico oddajanja, je v petek svečano odprl svoje nove prostore v Rožni ulici 39. S preselitvijo v prostore GG Grča so pridobili dvainpolkrat večje prostore, kot so jih imeli v stavbi Zavoda za gozdove.

"Že lani spomladi smo vložili prošnjo za 4 nove frekvence, potegujemo pa se tudi, da bi povečali moč oddajnika," pravi Novak. Tako bi slišniost razširili na območje vse do Ljubljane pa tudi v Osilnico, Poljansko dolino in Kostel, kjer je sedaj slabša, hkrati pa bi tudi na obstoječem območju pokrivanja poslušalcem omogočili boljši sprejem. "To pa je tudi največ, kar si kot radijska hiša želimo doseči," pravi Novak. 40 odst. zahtevanega govornega programa z lokalno vsebino za 12 ur oddajanja - oddajajo od 8. do 20. ure in ob petkih od 8. do 22. ure - so dosegali že dalj časa, zato so si lani v jeseni pri svetu za radiodifuzijo brez težav pridobili status nekomercialnega radija. "Kolikor nam je znano, je nekomercialna radijska hiša, ki je v zasebnih rokah, poleg nas v vsej Sloveniji samo še ena," pravi Novak in dodaja, da zaradi tega

Uroš Novak

še nimajo nobenih ugodnosti, upajo pa, da bodo imeli vsaj prednost pri podelitvi novih frekvenc.

"Že od vsega začetka smo veliko investirali v program in novi prostori, ki smo jih začeli urejati že pred dvema letoma, so največja pridobitev prav za program," pravi Novak. Ob najsodobnejši tehnologiji, s katero bodo nove prostore opremili, jim bodo omogočili, da bodo lahko prihodnje leto prešli na 24-urno oddajanje, dva večja produkcijska prostora pa jim bosta omogočila tudi razširitev dejavnosti, med drugim pa bodo spremenili tudi sobo za dopisništvo nacionalne TV.

M. LESKOVŠEK-SVETE

ŠTIRJE TABORI PD LISCA - Okrog 150 planincev PD Lisce Sevnica se je udeležilo letošnjih štirih taborov. Držimo pesti, da planinska volja, ki so jo v najmlajših šele prebujali na cicitaboru 14 družin s 55 udeleženci na Koroškem, ne bi usahnila! Potem ne bo več dvomov, kakršen se je porodil ob izredno majhnem številu prijavljenih za tabor osnovnošolcev v Lepeni, saj se ga je udeležilo le 17 ljudi. V Tatre je krenilo 20 dijakov in članov mladinskega odseka PD, na planinski tabor Severna Evropa pa 30 članov kluba vodnikov. Nepozabna doživetja, ki so jih z diapozitivi in videoposnetki predstavili pretekli petek v Tončkovem domu na Lisci (na posnetku), so lahko pravi magnet, za tiste, ki se bodo pridružili planincem oz. gornikom, kot bi jih radi nekateri prekrstili. (Foto: P. P.)

POMOČ RKS DOMU STAREJŠIH OBČANOV TREBNJE - Generalni sekretar Rdečega križa Slovenije Mirko Jelenič je s sodelavci v ponedeljek pripeljal Domu starejših občanov Trebnje pomoč v vrednosti okrog 800.000 tolarjev. Povedal je, da so se za pomoč odločili na pobudo trebanjskega poslanca dr. Franca Žnidaršiča (DeSUS), ki se je poleg župana Cirila Pungartnika udeležil krajše slovesnosti. Direktorica doma Majda Ivanov se je zahvalila za tokratno pomoč RKS (invalidski voziček, servirna mizica, ruhe, plenice...). Znova je poudarila, da so hvaležni za vsakršno pomoč v domu, ki se zdalec ne dobi vsega od države, kot številni zmotno mislijo. V domu je 113 oskrbovancev (45 je domačinov), za katere skrbi 30 zaposlenih. (Foto: P. Perc)

Nočejo postati tovarne pijancev

V akciji Dobre gostilne ob 30-letnici radia Sevnica sodelovalo 39 gostišč v Posavju, na Dolenjskem in Štajerskem - Bogata gostinska ponudba - Zaključek pri Treh lučkah na Sremiču

SEVNICA - Akcija Dobre gostilne, ki sta jo ob 30-letnici radia Sevnica zasnovala direktor sevniškega radia Rado Mlakar in "oče" malo poduhovljene EPP oddaje - radijskega bazarja Sinjo Jezernik, znan kot organizator velikih zabavno-glasbenih prireditev, ni imela namena proglasiti zmagovalca akcije, kajti za kaj takega terenska ekipa radijcev, kot so samokritično priznali, pač ni kvalificirana. Je pa v trinajstih oddajah, ki so se zvrstile v treh mesecih, ponudila priložnost gostincem, da predstavijo svojo ponudbo, da povedo tudi kakšno prigodo in zanimivost o kraju, poslušalec pa tudi možnost, da glasujejo za svojo "naj" gostilno in si morebiti prislužijo še celo nagrado.

Zanimivo je, da so bili nagrajeni poslušalci na zaključni prireditvi akcije v gostišču Tri lučke na Sremiču nad Krškimi, kjer je zaželela sevniškimi radijcem veliko uspehov tudi v naslednjih letih direktorica hotela Sremič Krško Mojca Dostal, številnejši kot pa povabljeni gostinci. V imenu teh pa se je sevniškemu radiju zahvalil za hvalevredno akcijo Jože Terza iz stare trške gostilne Vrtovšek v Sevnici in izrazil prepričanje, da so njihovi gostje že lahko spoznali, da niso in nočejo postati "tovarne za ustvarjanje pijancev",

marveč prijetno okolje, kjer lahko dobijo ljudje tudi kaj dobrega za pod zob in za žejo.

Med obiski 39 gostišč so radijci spoznali tudi številne dobre domače kuhinje in vrhunsko ponudbo različnih jedi slovenske in kuhinj drugih narodov. Prijetno presenečeni so bili nad prijaznostjo osebja, urejenostjo gostišč pa tudi nad ponudbo odličnih vin. Gostinci so radijce prepričali, da znajo in zmorejo ponuditi gostom skoraj vse, kar si zaželijo. Mnogi gostitelji se ponašajo z dolgoletno tradicijo gostiln, na katero so ponosni in jo še nadgrajujejo. V akciji so spoznali tudi kar 470 let staro gostilno Krulc na Mostecu pri Dobovi.

Rado Mlakar

BOŽIČEVA SPET RAVNATELJICA VRTCA

SEVNICA - Župan Kristijan Janc se je sestal z ravnateljico vrtca Ciciban, Danico Božič, ki ji je kolektiv ob ponovni kandidaturi za nov mandat izrekel polno podporo. Pogovarjala sta se o razvojnih možnostih vrtca, tudi v luči načrtovane prestavitve vrtca pri osnovni šoli Sava Kladnika, kjer naj bi z nadzidavo pridobili prostore za enoizmenski pouk.

Nesporazumi in spopadi o turizmu

Po mnenju pomladnih občinskih svetnikov lokalne turistične organizacije (LTO) kot javnega zavoda Trebnje (še) ne potrebuje - Kontroverzni nastopi svetnikov

TREBNJE - Odlok o ustanovitvi lokalne turistične organizacije kot javnega zavoda "Turistični zavod Trebnje" je na zadnji seji trebanjskega občinskega sveta po žolčni razpravi omahnil že na prvi obravnavi. Nič posebej hudega ni, če se lokalni politiki ne morejo dogovoriti o nekem dokumentu. Precej nenavadno pa je, če listino, konkretno, kot to velja za omenjeni osnutek odloka, zavrnejo ravno svetniki, ki so ga poprej ponudili občinskemu svetu v sprejem!

To se je zgodilo, ko je 11 pomladnih svetnikov ob nasprotovanju 9 kolegov (LDS, ZLSD, DeSUS) izglasovalo zavrnitev odloka. Tak razvoj dogodkov je naznanil svetnik Franc Hribar (SDS), ki je vztrajal, da je treba ta osnutek zavreči in ga ponovno vrniti v obravnavo odboru za gospodarstvo, taistemu organu, ki mu predseduje Hribar, in da je zrel za nadaljnjo obravnavo. Kaj se je zgodilo in napletlo v svetnikovih sivih celicah v dobrem tednu od seje odbora do seje občinskega sveta, ni znano. S Hribarjem, ki je imel pomisleke, da je dejavnost LTO kot zavoda zastavljena preveč široko, je moč soglašati, saj naj bi se ukvarjal ne le z izdajanjem knjig in časopisov, pač pa tudi z distribuci-

jo filmov in videofilmov... Župan Ciril Metod Pungartnik je predlagal, naj bi osnutek dali v najmanj enomesečno obravnavo, tudi gostincem in vsem, ki se ukvarjajo in lahko prispevajo k hitrejšemu razvoju turizma v občini. Opozoril pa je, da če tega ne ustanovijo, občina ne more konkurirati za namenska državna sredstva za pospeševanje turizma.

Občinska uprava je v finančnem planu za prvo leto delovanja LTO predvidela 5.620.000 tolarjev, polovico tega naj bi po besedah Branke Kržič sprva krili iz občinskega proračuna, pozneje pa naj bi se obremenitev že tako obubožane občinske malhe zmanjšala še za petino. Od tega naj bi 1.300.000 tolarjev porabili za delovanje

TIC-a, ostalo pa za plačo vodje LTO oz. direktorja in materialne stroške delovanja. LTO naj bi pripravljala, proučevala, koordinirala in izvajala turistične in druge projekte. Zagotovili naj bi smotrnejšo porabo in nadzor nad finančnimi sredstvi, ki jih občinski proračun namenja razvoju turizma. Zdjaj je ta denar razpršen v proračunskih postavkah: kultura, šport, zdravstvo, kmetijstvo, razvojni programi, cestno in komunalno gospodarstvo ter varstvo okolja, stanovanjsko gospodarstvo, urejanje prostora in druge javne potrebe.

Svetnik Peter Frelj (LDS) je menil, da bi morala biti LTO profitabilna, ne pa javni zavod. Po številnih pripombah, zlasti pomladnih svetnikov na osnutek odloka, je Franc Bartolj (Neodvisna gospodarska lista) dejal: "Imam občutek, da se sploh ne razumemo, kot da eden govori francosko, drugi kitajsko! To je le osnutek, iz tega pa lahko nastane dober predlog." Toda to je bil bolj glas vpjjočega v puščavi, prav tako tudi opozorilo župana in drugih občinarjev, da zavrnitev osnutka odloka v prvi obravnavi proceduralno pomeni popolno blokado, saj bi bilo potrebno pripraviti povsem nov dokument. In ker občinska uprava tega po mnenju pomladnikov očitno ne zna, je vprašanje, ali ga bodo zdaj pripravili oni? P. P.

Jesensko srečanje v Trzišču

V soboto, 6. novembra, bo iz Ljubljane pripeljal tudi muzejski vlak - Ob mednarodnem letu starejših ugodnosti za upokojence

TRZIŠČE - Pred leti zelo dobro obiskana in s pestro vsebino obogatena Jesenska srečanja v Trzišču bodo v novejši preobleki po daljšem premoru spet oživila. Za to imata zasluge društvo Zagon Trzišče in njegov predsednik Stanko Lazar, kar je spet spodbudilo in povežalo trziško krajevno skupnost in šolo pa tudi sevniško turistično društvo in zvezo kulturnih društev z namenom, da bi bilo na obnovljenem Jesenskem srečanju v Trzišču v soboto, 6. novembra, lepo vsem obiskovalcem, zlasti pa okrog 400 popotnikom, kolikor naj bi jih pripotovalo z muzejskim vlakom Slovenskih železnic iz Ljubljane.

Vlak bo krenil na pot iz Ljubljane okrog 8. ure; v Sevnico naj bi prispel ob 9.30, v Trzišče pa ob

11. uri. Organizatorji pričakujejo, da bo med potniki muzejskega vlaka veliko upokojencev, saj so ob letošnjem mednarodnem letu starejših povabili na Jesensko srečanje številna društva upokojencev v Sloveniji. Tudi zato so ob razumevanju vodstva Slovenskih železnic lahko pripravili cenovno zelo ugoden paket, saj bo vsak potnik muzejskega vlaka za 4.000 tolarjev dobil še spominsko politrsko steklenico z vinom, za kosilo pečeno, klobaso ali rebra z zeljem. Z avtobusom se bodo potniki muzejskega vlaka lahko popeljali na Malkovec, kjer jih bodo gostoljubni domačini pogostili z moštom, cvičkom in prizgizkom.

Seveda bodo obiskovalce Jesenskega srečanja v Trzišču presenetili še z nekaterimi zabavnimi zanimivostmi, tako da nikomur ne bo dolgčas. Rezervacije za muzejski vlak sprejema Društvo Zagon tudi po telefonu 0608/80-167. P. P.

MODNA REVILJA KOPITARNE - Najstarejša sevniško podjetje Kopitarna, d.d., je svojim poslovnim partnerjem in prijateljem predstavilo nove kolekcije obutve za pomlad-poletje 2000. Modno revijo obutve je vodila Mateja Kisovec, miss Ona '99, ki je na koncu tudi sama nastopila kot manekenka (na posnetku). Direktor Kopitarne Marjan Kurnik je omenil, da podjetje z 257 zaposlenimi v zadnjih petih letih uspešno posluje. Letos naj bi ustvarili za okrog 14 milijonov mark celotnega prihodka, dobička pa pričakujejo od 15 do 20 milijonov tolarjev. (Foto: P. P.)

ŠOLA NA TELČAH NAPRODAJ

SEVNICA - Lepo ohranjeno in obnovljeno staro šolo na Telčah, v kateri je že potekala proizvodnja konfekcije, bo sevniška občina oddala v najem ali prodala. Stavbo s pripadajočim zemljiščem (travnik 1.799 m² in njiva 555 m²) bi prodali že za 42,3 milijona tolarjev, najemno za poslovni prostor cenijo na okrog 267.000 tolarjev in za stanovanje okrog 6.500 tolarjev. Pisne ponudbe bodo na občini sprejemali do 6. novembra.

RAČUNALNIŠKO OPISMENJEVANJE NA SEVNIŠKI ŠOLI

SEVNICA - Tukajšnja osnovna šola Sava Kladnika bo v petek, 22. oktobra, v okviru kongresa Ro programa Računalniško opismenjevanje tudi širši javnosti predstavila uporabo informacijske in komunikacijske tehnologije pri poučevanju in učenju na šoli. Predstavili bodo dosežke šestletnega programa Računalniško opismenjevanje, dejavnosti in vlogo šole v programu Ro in razstavo izdelkov, narejenih z uporabo računalniške tehnologije. Dan Ro za širšo javnost na OŠ Sava Kladnika bo imel isto vsebino in enak spored kot predstavitev za ožjo strokovno javnost dan poprej. Prišel se bo že ob pol osmih zjutraj z didaktičnimi računalniškimi programi za pouk zgodovine in zemljepisa ter za malo šolo, popoldne bo predvsem namenjeno predstavitvi učenja na daljavo in bližino pri pouku angleškega pouka ter za okroglo mizo o računalniškem opismenjanju.

RAZKOPANA PRVOMAJSKA ULICA - Predvidoma vse do srede decembra naj bi bila takole razkopana Prvomajska ulica v naselju pri sevniški Kopitari. Delavci sevniške Komunale bodo v tem času zamenjali okrog 700 m zaradi vsebnosti rakotvornega azbesta za zdravje oporečnih salonitnih cevi mestnega vodovoda in vse priključke, zato bo oskrba s pitno vodo še motena. Sevniška občina bo ob tem uredila pločnik in javno razsvetljavo. Telekom in Elektro Krško pa položila v jarke svoje cevovode, da ne bi bilo treba ob polaganju kablov v prihodnosti še večkrat prekopavati ulice. Naložba naj bi veljala okrog 33 milijonov tolarjev, zvečina pa je pokrita iz nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč. (Foto: P. P.)

Sevniški paberki

ZAČIMBE - Lanski zmagovallec sevniške golažiade Lojze Jazbec je letos ubral napačno taktiko pri mešanju golaža, še bolj pa verjetno pri dodajanju začimb. Ker si že dolga leta služi kruh pretežno s podjetjem za pregledovanje in čiščenje kanalizacij v Nemčiji, čeprav je pred leti ustanovil firmo Rohr blitz še v Sevnici, je verjetno pri letošnjem kuhanju golaža prevladal nemški ostri okus nad mehkejšim slovenskim. Tako so Lojzetove izključno uvožene fine nemške začimbe potegnile tanjši konec v konkurenci z golažem, zmagovalca Pavleta Pinoze, ki uporablja domače začimbe. To je za Lojzeta dober poduk, če hoče prihodnje leto spet na vrh...

PETER VENE V NOVEM MESTU - Lesene skulpture, ki jih je pretekli četrtek razstavil sevniški kipar Peter Vene v zlatarni Donum, so dali nov čar izdelkom iz te plemenite kovine. Na

otvoritev so prišli tudi številni častilci Venetovega ustvarjanja iz Sevnice in Trebnja. Lastnica zlatarne Milena Brkič se je Venetu zahvalila s cvetico. (Foto: P. P.)

UREDITEV CESTE V IMPOLJSKI GRABEN

SEVNICA - Direktor Direkcije RS za ceste Vili Završan s sodelavcema je med obiskom v sevniški občini predstavil načrte službe, ki naj bi jih sprejela vlada in parlament v sklopu proračuna za leto 2000. Čeprav bo za naložbe manj denarja kot Završanom dogovorili, da bodo dokončno uredili makadamsko državno cesto v Impoljski graben, ki vodi proti Bučki. Poskusili bodo urediti še pločnike na Logu in Planinski cesti ter izboljšati vzdrževanje državnih cest.

Učenje - pomaga stati in obstati

Začetek tedna vseživljenjskega učenja v Posavju - Ljudske univerze kot plod želja po znanju - Fotografska in kulinarčna razstava - Prof. Plestenjak: "Z učenjem človek ostaja psihično živ"

KRŠKO - "Učenje je ena najpomembnejših lastnosti, ki jih imamo, zato zares zasluži svoj praznik." S takim uvodom na ponedeljskovi slavnostni otvoritvi Tedna vseživljenjskega učenja v Posavju je direktorica Ljudske univerze Krško Bernardka Zorko prva izrekla naklonjenost učenju. Za njo so podobno storili ta večer še nekateri drugi izmed udeležencev.

V razviti družbi je zlasti posameznikov poklicni obstoj in razvoj usodno odvisen od znanja, zato mora človek stalno spremljati novosti. Učimo se tudi zato, je poudarila Zorkova, da "smo boljši starši, da znamo skupaj s sokrajani popestriti in izboljšati življenje našega kraja, da se naučimo polnega življenja".

Med ustanovami, ki se odzivajo potrebam po znanju, je bil v Krškem javni zavod za izobraževanje odraslih, predhodnik današnje Ljudske univerze Krško. Zavod in poznejše ustanove z različnimi imeni so vodili, kot je v ponedeljskem spominu Zorkova, prvi ravnatelj Milenko Roš, Slavko Smerdel, Branko Pirc, Slavko Šri-

bar, Danica Pozvek in Monika Novšak, "pod katere vodstvom je Delavska univerza oziroma Posavski center za permanentno izobraževanje doživela pravi programski razcvet".

Direktoričnim besedam o pomenu znanja in ljudske univerze je pritrnil navzoči krški župan Franci Bogovič. Svojevrstni komentar besedam predhodnih govornikov je prispeval profesor Janez Plestenjak, ki je vsa leta tesno povezan s krško ljudsko univerzo in z njenimi predhodniki. Plestenjak je v slogu dobrega govornika poiskal stičišča med učenjem in socialno naravo človeka in razmišljanje zaokrožil s priporočilom, da je "lažje živeti v prijateljstvu, kot

pa iskati razloge, ki nas ločujejo". Navzoče je želel prepričati o koristnosti pridobivanja znanja tudi z besedami, da je učenje nekaj, kar "človeka bogati, da ostaja psihično živ skoraj vse do konca."

Slavko Šribar iz Krškega, v letih 1973-1987 direktor takratne delavske univerze Krško: "Kot zunanji sodelavec sem v njej sodeloval od ustanovitve. Doživeli smo veliko sprememb šolskega sistema in ob tem izražali tudi pomisleke glede posameznih izobraževalnih zamisli. Ves ta čas pa smo imeli problem s prostori, zato smo se morali potikati po šolah in sindikalnih dvoranah. Problem je bil tudi s kadri, ker nekaterih strok preprosto ni bilo v Krškem in smo jih morali žuvažati". Težava je bila tudi v tem, da so bile v Posavju tri delavske univerze. Vsaka zase je razpisovala oddelke, zato je bilo pogosto premalo prijavljenih.

V sklopu ponedeljske prireditve so tudi odprli fotografsko razstavo Društva ljubiteljev fotografije Krško "V jeseni življenja" in kulinarčno razstavo Društva kmetič Krško. V imenu prvega je navzoče pozdravila njegova predsednica Bernardka Zorko, o drugem je povedala nekaj besed njegova predsednica Nuška Abram. Moški pevski zbor Brestanica je ob trojni otvoritvi prispeval kulturni program.

L. M.

NOVI PROSTORI POSAVSKIH LOVCEV - Predsednik Lovske zveze Posavja Anton Podgoršek (na fotografiji v sredini s listom) je vselitev v nove delovne prostore pojasnil s zahtevami sodobnega časa. Tudi lovska zveza mora svoje delo podpreti računalniško, vendar tega ni mogla narediti v prejšnjih neustreznih prostorih. Najem novih prostorov sta omogočila krška občina in župan Bogovič. (Foto: L. M.)

Prostori za zeleno bratovščino

Po Alojzu Arku je tajnik Miloš Brinovec

KRŠKO - Lovska zveza Posavja, ki vključuje 1.200 članov, je pred dnevi odprla svoje nove prostore v Krškem. Otvoritve so se poleg starejših posavskih lovske družin udeležili predsednik izvršilnega odbora Lovske zveze Slovenije Milan Jenčič in vodja strokovnih služb pri tej zvezi Blaž Krže ter sevniški župan Kristijan Janc, krški župan Franci Bogovič in direktor brežiške občinske uprave Ferdo Pinterič.

Anton Podgoršek, predsednik Lovske zveze Posavja, je ob otvoritvi seznanil navzoče s spremembami v vodstvu posavskega lovstva. Kot je povedal, je Alojza Arka, tajnika posavske lovske zveze, na tej dolžnosti zamenjal Miloš Brinovec, potem ko je bil Arko tajnik

30 let. Otvoritev novih prostorov so navzoči začutili ne le kot uradni dogodek, marveč tudi kot pri srčno toplo človeško druženje, zlasti tedaj, ko so se Arku zahvalili za dolgoletno tajniško delo. Arko je bil v središču pozornosti ta večer še enkrat, in sicer ga je

Sevniški in krški župan, Janc in Bogovič, sta lovce pohvalila za delavnost. Menila sta, da lovcem pomenijo povezovalno silo v Posavju, ki bi rado zaživelo kot pokrajina.

posebej pozdravil Blaž Krže kot starega lovskega tovariša in kot ribniškega rojaka.

L. M.

Novo v Brežicah

NIKOLI NE BO ZA VSE ENAKO - V pravi demokraciji daje poštena oblast vsem strankam enako možnost za pojavljanje v medijih, v nekoliko izrojeni in po okusu moči prirojeni pa še zdaleč ni tako. Slovenci se radi pohvalimo, da sodimo med prve, medtem ko med prej omenjene druge štejemo tudi sosede Hrvat. Toda tudi Slovenci imajo masla na glavi, in to koliko! Opazen primer nedemokracije je na voljo že tako rekoča na desnem bregu hrvaško-slovenske mejne reke Sotle, v Brežicah. Brežiškega svetnika in zastopnika liste mladih Edija Štrausa je po radijskih valovih mogoče slišati vsak dan, najmanj enkrat tedensko pa se človek pojavlja še na TV zaslonih, o čemer njegovi kolegi iz svetniških klopi lahko samo sanjajo. Le kje je tu demokracija?!

POZABLJIVI KAPELSKI GASILCI? - Kapelski gasilci so pravi močje. Radi gasijo in se povesejijo. So ena tistih sil, ki ima močan vpliv na vsakdanji življenjski utrip v naselju in vsej krajevni skupnosti. Poskrbeti znajo tudi za čisto in urejeno okolje, za kulturno dejavnost, in še bi jih lahko povzdignili v oblake, ko ne bi bili imeli tudi velike hibe. Ni še znano, ali gre za pozabljivost, malomarnost ali zanemarjanje okolja, toda dejstvo je, da so bukve in hrasti v dobrih gostih še vedno okrašeni z lepaki, ki vabijo v Kapele na veliko gasilsko veselico, ki je bila 15. avgusta letos. Mogoče pa gre v tem primeru za svojevrstni arhiv na prostem.

V času od 24. septembra do 14. oktobra so v brežiški bolnišnici rodile: Jožefa Terezija Novšak iz Sevnice - Patricijo, Petra Zofič iz Brežic - Aljošo, Marjanca Kozole iz Šedma - Gašperja, Petra Coter iz Krškega - Tjašo, Anuša Ajster iz Cerkelj ob Krki - Jožeta, Romy Lavra Polovič iz Brežic - Božo, Darja Zanut iz Brežic - Kristjana, Nataša Radanovič iz Slogonskega - Saro, Mojca Florjanič iz Brežic - Žano, Saša Jalovec z Lomnega - Uroša, Matejka Bosina iz Podvinj - Blaža, Snežka Preskar iz Pišec - Roka, Milena Klavžar z Velikega Kamna - Jureta, Andrejka Roškarič iz Podvinj - Damijano, Jožica Repše iz Spodnjega Starega Grada - Jerneja, Danijela Jakuš-Mejarec iz Brežic - Niko, Polonca Urek iz Dobove - Miha, Sabina Vinkler iz Sevnice - Davida, Ivanka Zupančič-Brglez iz Orešja - Viktorijo, Heleno Budičs Čateža ob Savi - Bernardo, Liljana Glas z Rožnega - Gasperja, Romana Suban iz Jesenic na Dolenjskem - Erika, Mateja Tomše z Globočič - Sabino.

Čestitamo!

POHOD NA GRAD - Spodaj v grapi, na začetku poti na grad Fiderika Celjskega, so v soboto postregli popotnikom s kruhom in soljo. Tako je šlo lažje do vrha hriba, od koder je posnetek. Sodeč po besedah govornikov, ki so izrekli dobrodošlico pohodnikom, je bila obnova poti na grad dolgotrajna želja domačinov. Obiskovalcev na poti ne bodo šteli, kdor bo hotel, se bo vseeno lahko vpisal v knjigo, ki bo, kot so povedali planinci, v bodoče v skrinjici na vrhu grajskega hriba. (Foto: L. M.)

Po spomine med razvaline

Obnovili pot na grad Friderika Celjskega v Krškem - Prizadevni krški gasilci in podjetniški center

KRŠKO - Čeprav je grad na hribu nad krškim le še v skromnih razvalinah, je tolikanj vabljiv, da se je v soboto nanj vzpelo kar dosti pohodnikov. K številni udeležbi je verjetno pripomoglo tudi to, da so prav tega dne uradno odprli prenovljeno pot na grad.

Če se bodo po prenovljeni poti domačini in drugi podajali na sprehod, bo to mogoče zaradi lepega razgleda na mesto z vrha hriba. Vsaj toliko, če ne še bolj, je nemara še vedno vabljiva tudi zgodba o gradbi Friderika Celjskega, ki je živel v tem gradu, in Veroniki z Desenic. Njuno tragično doživljanje medsebojne ljubezni so že opisali nekateri pisci, vendar motiv slovenskega Ramea in Julije lahko še zmeraj po svoje pritegne na stmi hrib na Krškem med pičle grajske ostanke, tako kot je razgalil recitatorja kulturnega društva Obzorje, ki je v soboto pripravilo na vrhu poti pod krošnjami in med podrastjo visoko nad mestom kulturni program.

NOVA CESTA - Minulo soboto so se zbrali krajani Cirja in prerezali trak. Tako so odprli novo asfaltirano cesto. Prireditve so se udeležili vsi krajani Cirja, glavno vlogo sta prevzela predsednik gradbenega odbora Jože Oštir in predsednik krajevne skupnosti Raka Alojz Kerin. (Foto: Sonja Kralj)

Pot na grad Friderika Celjskega so si zamislili Slavko Šribar, Marija Krušič in Sonja Mrgole, zamisel sta ob pomoči in dokaj široki podpori posameznikov, organizacij in posebej sponzorjev uresničila predvsem prostovoljno gasilsko društvo Krško in Podjetniški center Krško.

L. M.

ROMI OD LEGENDE DO RESNICE

KRŠKO - Jutri ob 19. uri bo v gasilskem domu v Krškem predavanje z diapozitivni Romi - od legende do resnice. Avtorica Tatjana Avsec bo spregovorila o romski poti skozi čas in o kulturi teh ljudi. Zaplesala bo romska plesna skupina iz Krškega. Predavanje organizirata krška območna izpostava Sklada RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti.

PRVO GOSTOVANJE VIVE V KANADI

BREŽICE - Mešani pevski zbor Viva iz Brežic je na povabilo Vseslovenskega kulturnega odbora v Torontu in njegovega predsednika Ivana Pluta od 7. do 17. oktobra prvič gostoval pri slovenskih rojakih v Kanadi. Pod vodstvom dirigentke Simone Rožman Strnad in koreografov Mojce in Zmaga Leben je zbor pripravil splet slovenskih ljudskih pesmi in napevov. S prikazom opravil in običajev v starih časih so pevci želeli predstaviti deželo ob izlivu Krke v Savo, zato so splet poimeovali Ob sotočju. Zbor je koncertiral v slovenskem domu v Torontu, v domu društva Sava v Kitcheneryu in Lipa park v St. Catharines ter v dvorani Bled v Beamsvillu blizu Hamiltona. Štirje koncerti in nastop v slovenskem domu upokojencev Lipa so bili sprejeti z navdušenjem in tudi ganljivih prizorov ni manjkalo.

Posavje pokazali mladim Madžarom

Delegacija podeželske mladine iz sosednje države na obisku v Sloveniji - Za vzorec tri kmetije in prgišče naravnih in turističnih zanimivosti

KRŠKO, BIZELJSKO - Posavje je 13. oktobra obiskala osemčlanska delegacija podeželske mladine iz Madžarske. Madžarska podeželska mladina že štiri leta tesno sodeluje z Zvezo slovenske podeželske mladine, organizaciji pa vsako leto izmenjujeta strokovne obiske, kot navaja Martin Mavsar, podpredsednik Zveze slovenske podeželske mladine. Mavsar je skupaj z Nuško Kunej tudi vodil goste iz Madžarske po Posavju.

Madžarske goste so gostitelji sprejeli v Krškem, nakar so skupaj obiskali štajersko vinogradniško kmetijo Žaren iz Nemške vasi nad Leskovicem. Tam sta jih sprejela gospodar Janez in sin in bodoči gospodar Jernej, ki sta predstavila tudi smernice razvoja kmetije v prihodnje. Pri Žarnovih so si gostje ogledali sadovnjak, strojno posajen vinograd, hladilnico za sadje ter med drugim okrog 300 let staro vinski klet.

V Drenovcu na Bizeljskem so mladi iz Madžarske in Slovenije obiskali kmetijo, ki jo je letos po očetu prevzel mladi Aleš Balon. Balonovi pridelujejo kakovostna in vrhunska bizeljska vina, ki posegajo na različnih tekmovalnih po najvišjih priznanjih. Mladi iz Madžarske so bili posebej navdušeni, ko so jim slovenski gostitelji povedali, da Aleš Balon ni samo uspešen kmet in predsednik društva podeželske mladine Brežice, ampak je letos osvojil naslov mladi gospodar leta.

Predstavniki madžarske in slovenske podeželske mladine so v

L. M.

Navdušenje in kanček jeze

V Posavskem muzeju kot izziv za pogovor postavili razstavo Komunikacija - Za akademskimi slikarji še ljubiteljski

BREŽICE - Nedavna nedeljska likovna matineja, ki so jo pripravili v galeriji Posavskega muzeja Brežice, je bila namenjena predvsem ukaželjnim, pogumnim in radovednim. Zastavljene slike so bile narejene med kolonijo Brežice 1999 in jih je umetnostni kritik Jože Hudeček označil kot "boljšo, kakor jih dajejo številne ostale likovne kolonije na Slovenskem". Kljub temu so bile slike nerazumljive za večino nepoučenih galerijskih obiskovalcev, saj sodijo na področje likovne teorije in iskanja učinkov barvnih skladij ali nasprotij. Čista teorija likovne umetnosti in izraznosti, torej.

Že v razgovoru na prejšnjih nedeljskih likovnih matinejah so obiskovalci izrazili ob zadovoljstvu tudi željo po vodenju med deli, ki sodijo v domeno sodobne likovne umetnosti. Tam se pač slikarji amateriji najtežje znajdejo. Zato je bila tokrat še kako dobrodošla pomoč likovne pedagogije iz brežiške osemletke Mojce Planinc. To nedeljo je popeljala udeležence matineje med razstavljenam platna, "ki si jih nihče ne bi izbral za okras v stanovanju, so pa kljub temu pomembna in imajo svojo sporočilno vrednost", kot je rekla uvodoma. Planinceva ni nikomur vsiljevala razlage. Pri posamezni sliki ali skupini del je le opredelila teoretično izhodišče, nakar je stekel pogovor, kako posame-

zen udeležencem dojemata "komunikacijo" določene stvaritve. Ena izmed udeleženk je zapisala: "Mojca Planinc nam je odprla nov pogled na moderno umetnost. V obliki komunikacije se nam je 'raztrla' vsebina slike iz različnih kotov, s tem je bil dosežen namen razstave, ki ima že provokativen naslov 'Komunikacija'."

Seveda je bil med komentarji tudi drugačen. Ena izmed obiskovalk se je malo ujezila: "Avtorji teh del so akademski izobraženci in si lahko privoščijo take slike. Če bi to naredil kdo izmed nas amaterjev, bi mi takoj vsi očitali, da nima pojma." Vsemu navkljub so bili vsi zadovoljni s predavanjem. Kot dosežek tokratnega dogodka v galeriji Posavskega muzeja bo po zaprtju tokratne razstave v galeriji razstava del posavskih likovnih amaterjev. Tisti med njimi, ki so bili na matineji, so odgovorili na izziv njenega organizatorja, muzejskega kustosa pedagoga. Pojasnil jim je, da imajo ravno zdaj, po razstavi Komunikacija, tudi sami morda enkratno priložnost v življenju. Lahko bodo pokazali lastni študij barv in svetlobe. Kljub kolebanju so obljubili, da bodo do otvoritve lastne razstave v muzejski galeriji 21. oktobra pripravili tudi kotichek z delovnim naslovom Bili smo na matineji razstave Komunikacija.

I. K.

DOLENJSKI LIST

ŽUPAN NIČESAR

KRŠKO - Bernardka Zorko, direktorica Ljudske univerze Krško, je nedavno napovedala, da bo univerza najpozneje v dveh letih v novih prostorih na Hočevarjevem trgu 1 v Krškem. Za pomoč pri iskanju prostora se je zahvalila županu Bogoviču, strokovnim delavcem in članom občinskega sveta ter krajevni skupnosti. Navzoči župan ni rekel o tem nobene. To bi lahko pomenilo, da je iskanje novih prostorov univerze že skoraj končano in o problemu ni potrebno več razpravljati. Mogoče je molčal zato, ker je direktorica prostorski problem univerze in župana opisala res tako posrečeno in pristržno, da bi bilo greh dodati kako hudo besedo.

NOVOMEŠKI DIJAKI NA SEJMU POHIŠTVA

LJUBLJANA - Na 9. Lesnem sejmu, ki je v Ljubljani potekal od 21. do 26. septembra, so poleg podjetij in organizacij sodelovali tudi dijaki osmih slovenskih lesarskih šol, med njimi Šolski center Novo mesto, Poklicna in tehniška gradbena in lesarska šola. Šola se je letos zelo uspešno predstavila že sedmič. Z izdelki, ki so jih izdelali dijaki drugih in tretjih letnikov pod vodstvom šestih inštruktorjev - učiteljev praktičnega pouka, pa so navdušili tako poznavalce kot tudi ljubitelje lesa, kar priča tudi knjiga vtisov, v katero obiskovalci vpisujejo svoja mnenja in vtise. Pri ocenjevanju, v katerem ocenjujejo izdelke in urejenost razstavnega prostora, je letos prvo nagrado dobila Srednja lesarska šola iz Škofje Loke, novomeški dijaki pa so to nagrado prejeli prvo leto svojega sodelovanja na Lesnem sejmu.

S. K.

MARLESOVE HIŠE - S predstavitev Marlesovih hiš prejšnji teden v avli Kulturnega centra Janeza Trdine v Novem mestu. (Foto: A. B.)

Marles se ozira na Dolenjsko

Predstavitve Marlesovih hiš in svetovanje - Ugodni kreditni aranžmaji z novomeško enoto NLB - Nova kultura bivanja

NOVO MESTO - Prejšnji teden je v avli Kulturnega centra Janeza Trdine v Novem mestu potekala predstavitve Marlesovih hiš. V teh dneh so Marlesovi strokovnjaki obiskovalcem odgovarjali na vprašanja v zvezi s temi hišami in jim svetovali. V Sloveniji je okoli 20 proizvajalcev montažnih hiš, Marles je med njimi največji. Letos bodo prodali okoli 700 montažnih hiš, od tega okoli 100 v Sloveniji, ostalo pa na tujih trgih, največ v Avstriji, Nemčiji, Italiji in Švici.

Na predstavitvi v Novem mestu je bil tudi direktor Marlesa inž. Željko Vene. "V Sloveniji je največ naših hiš v Ljubljani in njeni okolici, želimo pa spodbuditi tudi

prodajo na Dolenjskem, ki smo jo zadnja leta preveč zanemarjali," pravi direktor. "Še posebej smo veseli, da smo našli skupen jezik z novomeško enoto Nove Ljubljanske banke, ki je posebej za tržišče pripravila ugodne kreditne aranžmaje. Pričakujemo, da bo kmalu pri vas stalo nekaj naših hiš in da bodo ljudje videli, da naše hiše ponujajo novo kulturo bivanja. Naše hiše so biološko čiste, energetsko zelo varčne in potresno varne." O slednjem govori tudi to, da že od prejšnjega potresa stoji na Tolminskem kakih 120 Marlesovih hiš, pa se jim ob zadnjem hudem nobeni ni zgodilo nič, niti pleskarska dela niso bila potrebna.

Sicer pa v Marlesu trdijo, da je njihov program tako širok in pester, da lahko v njem vsako izbere hišo zase. Ponujajo hiše od 95 m² do 256 m² bruto površine, nakloni streh pa so od 30 do 45 stopinj; gre za etažne ali dvoetažne stanovanjske hiše s kletjo, delno podkletene ali brez kleti. "Delamo 88 različnih tipov hiš, a še nikoli nismo prodali dveh povsem enakih," pravi direktor. "Upoštevamo kupčeve želje in naredimo hišo tako rekoč po meri."

Velika prednost montažne hiše je tudi hitra gradnja in vselitve. "V 6 tednih po podpisu pogodbe pridelamo montažne elemente in hišo zmontiramo v 7 delovnih dneh, vsa ostala dela do vselitve pa je potem moč opraviti v dveh mesecih. Sicer pa Marles praznuje vsa dela, in če gre za gradnjo na ključ, pride kvadratni meter stanovanjske površine brez stroškov zemljišča in komunalne ureditve 120 do 130 tisočakov.

A. B.

Brebus računa na Avtoline Krško

Brebus naj bi za nakup Avtolinea odštel 120 milijonov tolarjev - Vsi stalno zaposleni ohranjajo delo - Dejavnosti ostajajo v Krškem - Nov center za tehnične preglede do leta 2003

BREŽICE, KRŠKO - Družba Avtoline Krško, ki je v stoddstotni lasti Slovenske razvojne družbe oz. njenega Poslovnega sistema za avto, bo po vsej verjetnosti postala last brežiškega avtobusnega prevoznika, družbe Integral Brebus. Ta se je namreč po javni ponudbi za prodajo potegovala za nakup in 6. oktobra tudi prejela obvestilo, da je izbrana kot najboljši ponudnik. Posel bo sklenjen seveda šele, ko bo podpisana pogodba, v Brebusu pa so povedali, da jih bo nakup stal okrog 120 milijonov tolarjev.

Zakaj se je Brebus, ki je po številu prevoženih kilometrov na vozilo med tremi najuspešnejšimi

• Brebus je k ponudbi za nakup priložil temeljito pripravljen program razvoja dejavnosti družbe Avtoline v Krškem vključno z zagotovitvijo za ohranitev delovnih mest. Kljub vsemu se je v Krškem pojavil strah pred prevzemanjem družbe, še posebej med zaposlenimi. Nekaj med njimi se jih je kot skupina tudi potegovalo za nakup in pri tem pritiskalo tudi na občinski svet in morda še kam. Poleg tega se je že po izteku roka za ponudbo povečalo zanimanje za nakup. Odločitev o izbiri ponudnika je zato stala vse od junija. Kot pravi direktor Brebusa Baškovič, sam razume interese zaposlenih, vendar pa meni, da podjetje, kot je njihovo, lahko bolje jamči za bodoče poslovanje družbe Avtoline kot skupina občanov.

slovenskimi prevozniki in tudi med najmočnejšimi v prevozih za turizem, odločil za tak nakup? Kot pravi direktor Jože Baškovič,

Jože Baškovič

da pa nameravamo ohraniti tudi prodajo vozil znamke Škoda, ki je zanimiva in donosna," zatrjuje Baškovič.

Kot je dejal, bodo, če bo prišlo do nakupa, najprej analizirali stanje in poskrbeli za uskladitev v organizaciji. Tudi če bi ugotovili, da je v Krškem preveč zaposlenih, lahko vsaj sedmim ali osmim takoj ponudijo delo v Brebusu, kjer jim delavce primanjkuje. V Krškem nameravajo do konca leta 2003, kot jih zavezuje tudi zakon, zgraditi sodoben center za tehnične preglede in za prodajo avtomobilov.

B. DUŠIČ GORNIK

OGLED VSEH GRADBIŠČ

SEVNICA - Vsa dela, ki jih financirajo iz letošnjega občinskega proračuna, potekajo v skladu z načrtom in po dinamiki, ki je bila dogovorjena s pogodbo. Glavni projekti, ki so v delu, so ceste Šentjanž-Kal, Zabukovje-Dol, Boštanj-Grahovica, Podvrh-Drenovec, preplastitev Šentjanža, delna sanacija plazov Žurkov Dol in nekatera manjša dela. Tudi nekatera manjša dela, ki jih financirajo iz nadomestil za uporabo stavbnih zemljišč, bodo končana najpozneje v oktobru. V krajevni skupnosti Blanca bodo uredili podporni zid pri pokopališču sv. Kacijana in sanirali dva manjša plazova na cesti Podvrh-Trnovec. To so ugotovili te dni, ko si je sevniški župan Kristijan Janc z nadzorno službo, ki skrbi za pravočasno in kakovostno izvedbo del, ki jih financirajo iz letošnjega občinskega proračuna, ogledal vsa omenjena gradbišča.

Znanje je najboljša naložba

Nagrada Krkinemu izobraževalnemu centru

NOVO MESTO - Predstavnik Krkinega izobraževalnega centra so v ponedeljek v okviru Tedna vseživljenjskega učenja prejeli priznanje za posebne dosežke pri učenju odraslih v Sloveniji, ki ga podeljuje Andragoški center RS. Dobitniki priznanj so bili letos zelo različni: od študijskih krožkov, mestne občine, skupine kmetič do fakultete in tudi Krkinega izobraževalnega centra.

Vodja izobraževalnega centra v Krki Alenka Pučko je povedala, da so priznanja zelo veseli, čeprav njihovih zaposlenih že dolgo ni treba spodbujati k izobraževanju, saj je zanimanje za seminarje tolikšno, da vsem ne morejo ustreči. Zaposleni v Krkinem izobraževalnem centru veliko časa namenijo načrtovanju. Programe sestavljajo tako, da so

temeljito prilagojeni potrebam delovnih mest. Že več kot 15 let seminarje organizirajo doma, znotraj podjetja, in to se je izkazalo kot dobra naložba, saj se je izobraževalna dejavnost v zadnjih nekaj letih za večkrat povečala. Predavatelje vabijo od vsepovsod, tudi iz tujine, veliko pa so jih usposobili tudi v podjetju.

Eden od segmentov izobraževanja je tudi štipendiranje, s katerim v Krki ustvarjajo vire prihodnjih strokovnih kadrov. Možnost za študij imajo zaposleni na vseh stopnjah. Veliko jih želi študirati, čez 80 zaposlenih je trenutno na podiplomskem izobraževanju. Velik dosežek je tudi, da se je približno petsto proizvodnih delavcev prekvalificiralo in pridobilo srednješolsko izobrazbo.

BELOKRANJSKA VINA V RIBNICI - V galeriji Foto Toni v Ribnici se je na odprtu razstavo noveletnih daril predstavila družina Prus s Krmačine pri Metliki. Petčlanska družina, oče Jože in mama Anica ter njuni otroci Jože, Simona in Matjaž, nad njimi pa bdi stara mama Terezija, skrbijo za kmetijo. Na njej največji poudarek dajejo vinogradništvu, kletarstvu in stekleničenju vin, poznani so tudi pri vzgoji trsnih cepljenk in pridelavi medu. Prusova sta predstavila številna vina iz svoje kleti, ki so lani in letos prejela nagrade tudi v Zagrebu, Gornji Radgoni in Ljubljani, torej na sejmi, na katerih se zberejo vsi, ki v vinogradništvu kaj pomenijo. Letošnja letina bo za vina iz Bele krajine zelo dobra. (Foto: M. Glavonjič)

KAKO KAŽE NA BORZI?

Boj med nekaterimi pidi

Boj ali manj mirno so minuli teden preživljali vlagatelji, ki so zadovoljni le z občasnim pogledom na borzno tečajnico, precej bolj nervozni pa so bili investitorji s špekulativnimi ambicijami. Cene najbolj zanimivih delnic, tako imenovanih "blue chips", ki so na našem trgu še vedno farmacevtske družbe, so nekaj dni padle, nato naraščale ter v začetku tega tedna zopet padle, in sicer Lekove pod 36.000 in Krkine pod 27.000 tolarjev. Čeprav dnevni promet niso bili omembe vredni, so bila kratkoročna tečajna nihanja tolikšna (2 do 3 odstotke na dan), da so omogočila solidne spekulativne zasluge in na drugi strani seveda tudi izgube.

Tečajji ostalih delnic v obeh borznih kotacijah so ostajali bolj ali manj stabilni. Borzni indeks SBI se je zato v sedmih dneh znižal le za 1,5 odstotkov. Med borzniki sta se izoblikovali dve različni razlagi za takšno dogajanje, čeprav verjetno nobena izmed njih še ne ponuja dokončnega odgovora. Po prvi naj bi šlo za likvidnostno razprodajo ter selitve kapitala bodisi v delnice pidov, bodisi za nakupe delnic, ki naj bi jih kmalu začela iz svojega premoženja prodajati država. Menda so zelo iskane tudi delnice nekaterih bank iz bivšega sistema Ljubljanske banke, ki jih bo ob ustreznem menjalnem razmerju mogoče kmalu zamenjati

za delnice Nove LB. Po drugi razlagi naj bi se iz farmacevtskih delnic zopet umikali tujci. K takšnemu sklepu naj bi navajalo povečano razprodajanje Lekovih delnic, predvsem dveh borznih akterjev znanih po inozemskih klientih - Publikuma in Bank Austrije. Ker so nekatere ocene letošnjih poslovnih rezultatov Leka in Krke dokaj spodbudne, napovedi za prihodnje leto pa še boljše, verjamem, da so trenutni tečajji nizki in bo zato prej ali slej sledila njihova korekcija.

Skoraj neustavljiva se zdí konjunktura na trgu pidov. Njihov indeks PIX je v tednu dni poskočil za novih 8 odstotkov. Poleg vojne s Kapitalnim skladom za lastniške praznih pidovskih delnic, ki v teh dneh kolebajo med tem, ali bi ostali v delnicah ali pa se preselili v pokojninske bone, poteka tudi vojna med nekaterimi pidi. Gre za posamezne poizkuse sovranih prevzemov, med katerimi je medijem najbolj znan (čeprav verjetno ne edini) poizkus napada Kmečke DZU na prvi sklad Nacionalne finančne družbe. Zaradi nakupov prevzemnikov in na drugi strani nakupov tistih, ki se pred njimi branijo, je trenutna cena sklada NFD1 nad 90 tolarji za delnico.

IZTOK PLUT
Dolenjska borznoposredniška družba, d.o.o.
Glavni trg 10, 8000 Novo mesto
Tel.: 068/371-8221, 371-8228

USPEŠNOST

S pokrovko povrnil dolgove

Za metliško zasebno družbo Status, ki je bila ustanovljena leta 1995, bi lahko rekli, da je zrasla tako rekoč iz pepela. Branko Čulig iz Metlike je namreč potem, ko mu je zaradi razpada nekdanje Jugoslavije šlo v stečaj podjetje na Hrvaškem, z nemškimi partnerjem ustanovil zasebno družbo Status z mešanim slovensko-nemškim kapitalom. Čulig je eden od obeh ustanoviteljev in od letošnjega novega leta tudi direktor družbe, solastnica pa je celotna njegova družina.

V Statusu so pričeli z razvojem enega samega izdelka: pokrovke za pečenje. Ko se danes ozira nazaj, Čulig pravi, da so imeli veliko srečo, ker so začeli s prvim izdelkom. Lahko pa bi se njihovo delo sprevrglo tudi v pravo katastrofo. "Pokrovka je bila z izjemo stekla, ki je francosko, izdelana v Sloveniji, kjer pa je ni bilo moč dobiti, čeprav smo jo sicer prodajali v devetih državah. Bila je pravi boom, saj smo jih v petih mesecih prodali petsto tisoč, z njimi pa smo prodrli v največje evropske trgovske hiše in si na stečaj odprli vrata za nove posle. Ko je odšla iz proizvodnje petstotisoča pokrovka, sem poravnal tudi vse dolgove," pravi Čulig. Jubilejno pokrovko še vedno hrani na posebnem podstavku in na častnem mestu v svoji pisarni v nekdanjih prostorih metliškega Novoteksa, od katerega je Status kupil kar 1.800 kv. metrov pokritih površin.

Po uspehu s pokrovkami, ki so jih doslej naredili že milijon in pol, so v Statusu gradili razvoj na pripomočkih v kuhinji. Njihovo geslo je, da ne nameravajo učiti kuhati, da pa želijo pomagati gospodinjam. Tako je bil naslednji izdelek, ki so ga razvili, pokrovka, s pomočjo katere iz lonca ne prekipi, sledila pa sta rezalnika za česen in šampinjone.

Status nima lastne proizvodnje, pač pa zanj v Franciji, Avstriji, Sloveniji in na Hrvaškem dela okrog dvajset kooperantov s sto zaposlenimi. V metliškem razvojnem oddelku potem, ko se utrne ideja, najprej naredijo prototip pa poskusna orodja in manjše količine izdelkov, ki jih ponudijo na

trgu, ter testirajo, kako jih bodo kupci sprejeli. Šele če naletijo na ugoden odziv, naredijo prava orodja in začno z večjo proizvodnjo. "Za vsak izdelek porabimo v razvoju pet tisoč ur in dvesto tisoč DEM. Z zadovoljstvom lahko trdim, da je trg sprejel veliko naših pripomočkov v gospodinjstvu. Ker pa iz našega razvoja ponudimo kupcem veliko izdelkov, smo veseli, če sprejmejo vsaj vsakega petega. Danes imamo že petindvajset standardnih izdelkov, ki jih na leto izdelamo okrog dva milijona," je zadovoljen Čulig. Zanimivo je, da v Statusovem razvoju delajo le moški, kar glede na to, kako praktični so njihovi izdelki, morda nekoliko čudi. Direktor pojasni, da si pri idejah pomagajo z opazovanjem žena pri gospodinjstvem delu ter ugotavljanjem, katere pripomočke pogrešajo.

V Statusu so se že naučili, da ni priporočljivo preveč pogosto ponujati novih izdelkov zgolj na enem področju. Zato so lani znova pričeli z razvojem obešalnikov, ki jih je moč obesiti na vrata in ki jih je Čulig nekdaj že izdeloval. Vendar pa so sedanji bolj prilagojeni dandanašnjim zahtevam. Zadnje čase vse več časa namenjujejo razvoju dekorativnih izdelkov, ki zagotavljajo boljše počutje ljudi v stanovanju, hkrati pa so zelo uporabni. Lotili so se tudi razvoja drobnih pripomočkov v kopalnici, ki jih ni potrebno na zid

Direktor podjetja Status Branko Čulig z zanj odrešilo pokrovko za pečenje ter nekaterimi drugimi izdelki

Napredovanaje ribniške živinoreje

Živinorejska razstava v počastitev 90-letnice organiziranega rejstva in združništva - Več kvalitetne živine - Svojo živino predstavilo 26 rejcev

RIBNICA - Odbor za pripravo nedavne živinorejske razstave, ki so jo v Ribnici pripravili v počastitev 90-letnice organiziranega rejstva in združništva, je prejšnji petek dal oceno razstave. Zadovoljni s številom razstavljalcev in razočarani nad skromnim odzivom obiskovalcev, so glede na razstavljeno živino razstavo ocenili kot odraz napredovanja živinoreje na Ribniškem.

"V primerjavi z razstavo pred petimi leti je bila tokrat prikazana veliko kvalitetnejša živina," je povedal predsednik ribniškega govedorejskega društva Alojz Oblak. Čeprav se v južnem ravninskem delu občine živinoreja opuša, je v hribovitih področjih severnega dela - predvsem na področju Slemen in

Velikih Poljan, okoli 20 večjih kmetov, ki imajo od 20 do 50 glav živine, medtem ko imajo v celotni občini kmetje v povprečju le 4 krave oziroma 6 - 7 glav živine. Razstava, na kateri je od skupno 35 članov društva govedorejcev Ribnica svojo živino predstavilo 26 rejcev z območja bivše ribniške občine, je pokazala, kot je povedal Oblak, da čeprav se živinoreja na Ribniškem precej opuša, imajo tisti kmetije, ki vztrajajo, ob večjem številu glav živine tudi več kvalitetne živine, kar je ne nazadnje tudi njihov cilj.

Celotna razstava je stala 2, 6 milijona tolarjev, nekaj več, kot so računali. "Tik pred razstavo smo se bali, da jo bomo morali odpovedati, na srečo pa sta pokroviteljstvo prevzeli ribniška občina in Kmetijsko gozdarska zadruga," je povedal Oblak. Tako jim je po plačilu vseh stroškov razstave nekaj denarja celo ostalo, porabili pa ga bodo, kot je povedal Oblak, za strokovno ek-

skurzijo članov na Dolenjsko. Sicer pa namerava društvo prihodnje leto nabaviti vrtni stroj za postavljanje ograj za pašnike, ki ga bodo lahko uporabljali člani; če bodo dobili zaprosen denar z ministrstva za kmetijstvo pa bodo članom sofinancirali tudi osemenje boljše krave v čredah z visoko kvalitetnimi domačimi in uvoženimi biki, da bi ribniški kmetje še izboljšali kvaliteto svojih čred.

M. L.-S.

KAR 3,36 G/KG ALKOHOLA

GABRIJELE - Sevniški policisti so v okviru akcije "Traktorist" 15. oktobra v naselju Gabrijele ustavili voznika neregistriranega kmetijskega traktorja znamke Ursus iz okolice Tržišča. Alkotest je pokazal 3,37 g/kg alkohola v krvi, voznik pa tudi ni imel veljavnega vozniškega dovoljenja. Prevedali so mu vožnjo, vendar tega ni upošteval. Zato so ga ob ponovnem srečanju pridržali do iztreznitve.

ANALIZA MOŠTA IN VINA

RUPERČVRH - Društvo vinogradnikov Podgorje obvešča vse vinogradnike, da opravlja v svojem laboratoriju na Ruperčvrhu analize mošta in vin in sicer: prosto žveplo, skupne kisline, alkoholna stopnja in ostanek sladkorja povprečnosti moštov. Vinogradniki lahko prinesejo vzorce vsak tork in petek od 17. ure dalje v laboratorij, kjer bo zaželjena analiza takoj opravljena. Za analizo se lahko dogovorite tudi na telefon 068/79-504 ali 0609/638-679 (Roženberger). Opravljene analize mošta ali vina lahko pripomorejo k dobremu kletarjenju in izboljšanju kvalitete.

Alojz Oblak

Mnogi obupali, Nada pa vztraja

Nada Milavec iz Gradca je edina, ki ima v Beli krajini okrasno drevesnico - Po šestih letih se še ni povsem postavila na noge - Za sajenje nista primerni le pomlad in jesen

GRADAC V BELI KRAJINI - Dolgoletna želja Nade Milavec iz Gradca v Beli krajini je bila, da bi se ukvarjala z drevesničarstvom, čeprav se ni nikoli šolala za tovrstno delo, a tudi možnosti zanj ni imela. Priložnost pa se je, potem ko je bila že zaposlena v pisarni in proizvodnji, pokazala, ko je zvedela, da je na jasi gradaškega grajskega gozda opuščena drevesnica Gozdnega gospodarstva.

"Pred šestimi leti sem pričela iz nič. Očistila sem drevesnico in začela vzgajati okrasno drevje in grmičevje ter cvetoče trajnice. Najprej sem pričakovala, da bom v letu ali dveh na konju, pa so mi izkušeni vrtnarji povedali, da so šele po osmih letih postavili na noge svoje drevesnice. S tem sem se sprijaznila, sicer bi najbrž že zdavnaj obupala, kot so že mnogi," pravi Milavec, ki se edina v Beli krajini ukvarja z drevesničarstvom. Pravi, da ji je bilo najtežje prva tri leta. Vendar pa še vedno ne more zaposliti delavca, ker ves prihodek vlaga v drevesnico, in tako bo vsaj še eno leto. Vsa dela

opravi sama, med grmički in drevesci v približno četr hektarja veliki drevesnici pa je na petek in svetek razen pozimi. A prav zato, ker je bilo tovrstno delo njena vroča želja, dela s srcem, z veseljem.

Nada vzgaja na desetine različnih rastlin, priznava pa, da je to zahtevno in dolgotrajno delo, saj je za vzgojo nekaterih sadik potrebovala skoraj pet let, preden so bile primerne za prodajo. Razumljivo je, da prav vseh rastlin, ki jih želijo imeti ljudje, ne more vzgojiti, zato pa pohvali dobro sodelovanje med drevesničarji, ki si med seboj pomagajo, da lahko ugodi-jo željam strank.

Pozimi Milavec preživi v rastlinjaku, ki ga ima pri hiši, kjer vzgaja enoletne in dvoletne cvetice za balkone in vrtove. V drevesnici namreč prodaja le spomladi in jeseni, pri tem pa opozori na zmotno prepričanje ljudi, ki mislijo, da sta za sajenje primerna le ta dva letna časa. "V resnici bi lah-

Nada Milavec

ko sadili deset mesecev v letu, a se boje, da to za rast rastlin ne bi bilo primerno," pravi Nada, ki spoznava, da ljudje vedno bolj skrbijo za svoje domove in okolico, kar se pozna tudi pri prodaji okrasnega rastlinja. Vendar je kljub veliki želji za lepo okolje žal tudi pri njenih strankah občutiti vse manjšo kupno moč.

M. B.-J.

Jesensko zatiranje plevelov

Spomladanska dela v vinogradih in sadovnjakih bodo potem prijetnejša

Čas trgatve in obiranja sadja je v večini že za nami, vendar ne bi bilo prav, da bi sedaj pozabili na svoje vinograde in sadne nasade. Tudi jesen je namreč zelo primeren čas za zatiranje plevelov, ko se zaključuje rast in se sokovi začnejo pretakati po rastlini navzdol v korenine, kljub temu da je del rastlinskega tkiva že odmrli. Tako lahko ob idealnih vremenskih razmerah dosežemo celo boljše rezultate kot v času bujne vegetacije. Seveda priporočamo škropljenje samo v vrstnem prostoru, medvrstni prostor pa še enkrat pomulčimo. S tem pospešimo razpadanje organske mase in pretok hranil v tla. Pa še spomladanska dela bodo prijetnejša na urejenih tleh.

Za zatiranje ozkolistnih in širokolistnih plevelov priporočamo pripravke na osnovi GLIFOSATA, kot so: ROUNDAP, BOOM EFEKT, CIDOKOR, TOUCH-DOVN 4 LC in podobni. Pripravki na osnovi glifosata so selektivni sistemski herbicidi za zatiranje eno- in večletnih plevelov z globokimi koreninami in rizomi kot tudi nekatere trdovratnejše plevelve - v tem primeru je potreben večji odmerek - do 10 l/ha. Običajni odmerek je 3 - 5 l/ha. Na lažjih tleh uporabljamo manjši, na težjih pa večji odmerek. Tretira-

mo nasade, starejše od 3 - 4 leta, pri čemer moramo paziti, da škroplilna brozga ne pade na zelene dele gojenih rastlin.

Za razširitev spektra delovanja pripravimo dodajanje herbicida GOAL. Goal je kontaktni selektivni herbicid z omejeno translokacijo v rastlini. Pripravek uporabljamo v odmerku 4 - 5 l/ha pri porabi 250 - 350 l vode na hektar. Večji odmerek vode uporabimo, če smo s tretiranjem zamudili ali v primeru neugodnih rastnih razmer za plevelve. Učinek tretiranja se še poveča, če pred tretiranjem plevelve prizadene rahel mraz, vendar ne nižji od -5° C. Herbicid GOAL lahko samostojno uporabljamo tudi v mladih nasadih vinske trte ter pečkarjev in koščičarjev, starejših od enega leta. Zatiramo enoletni travni in širokolistni plevel v odmerku 3 - 4 l/ha. Tretiramo v fazi mirovanja, to je od novembra do začetka marca.

Prednost jesenskega tretiranja je tudi v tem, da imamo v jeseni več časa in tako lahko spomladi več časa posvetimo rezi in ostalim spomladanskim opravilom v nasadu, saj bomo v primeru uspešnega tretiranja imeli čista tla praktično do konca junija oziroma začetka julija.

JOŽE KOSMAČ

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanič

Alkoholno vrenje mošta

(Nadaljevanje in konec)

Redna trgatve vseh sort grozdja, ki se gojijo v vinorodnem Posavju, je že za nami. Večina moštov je že povrela oziroma bi moralo biti tako. Vinogradniki se med seboj pogovarjajo v svojem jeziku, npr.: "Meni laški rizling še toleče, frankinja nič več ipd." Pri tem gre za glasno delovanje kipelne vehe, kot so mi povedali. Opazam, da večina nastavlja kipelne vehe ne samo na sode, temveč tudi na cisterne. To ni slabo, ni pa nujno, da je kipelna veha v času burnega oziroma živahnega alkoholnega vrenja na cisterni, posebno, če le-ta ni vrelna zvrhana.

Zelo praktično je med potekom alkoholnega vrenja dvigniti pokrov, da bi lahko videli površino mošta v vrenju. Živahno iskreje na površini in opazno gibanje mošta sta prepričljiva dokaza, da vrenje poteka. Istočasno lahko izmerimo s potopnim termometrom temperaturo mošta in z refraktrometrom sladkorno stopnjo. Tako dnevno spremljanje vrenja nas dovolj seznanja s stanjem in lahko pravočasno ukrepamo s hlajenjem ali pospeševanjem vrenja. Ogljikov dioksid, ki prihaja iz mošta na njegovo površino, ga lepo varuje pred oksidacijo. V odkriti cisterni z lahka pomešamo s palico droži na dnu posode, da se kvasovke vzpodbujajo k delu. Ves čas zaprte cisterne onemogočajo tudi najmanjšo količino zraka, da se raztopi v moštu in tako olajša razmnoževanje kvasovk.

Zadnje dneve povrevanja oziroma na koncu tihega vrenja je pa vdor zraka k moštu lahko nevaren zaradi oksidacije. Zato je pogosto odkrivanje pokrova cisterne škodljivo za vino, ki ni več

zaščiteno z ogljikovim dioksidom. V tem času je najbolje, da leži plavajoči pokrov na površini mladega vina, ni pa potrebno takoj naliti parafinskega olja, temveč to storimo po prvem pretoku. Najvažnejši podatek, ki ga v tem času potrebujemo za mlado vino iz vsake posode, je ostanek nepovretega sladkorja. Ni potrebno čakati, da se vrenje tudi na videz popolnoma ustavi. Odčitek z refraktrometrom ni dovolj natančen, potrebno je določiti ostanek sladkorja v gramih na liter v laboratoriju. Če je sladkorja manj od 4 g/l, smo lahko mirni, počakamo še 10 dni in mlado vino zažveplamo. Če je sladkorja med 4 in 10 g/l in se je vrenje ustavilo, ga bomo zelo težko na novo obudili. V tem primeru je žveplanje po 10 dneh pravi ukrep. Ostanek sladkorja med 20 g/l in več omogoča lažje delo pri ubujanju vrenja; pripravimo si močan kvasni nastavek ali dodajmo na 1 hl najmanj 5 l mošta, ki lepo vre. Ohladitev, ki je nastopila, bo otežila zaključevanja vrenja. Škoda je dodajati kvasni nastavek, če se je mošt ohladil pod 15° C. Dodane kvasovke bodo uspešne pri višji temperaturi, najbolj jim usteza med 18 in 20° C.

Ne zanašajmo pa se na kipelno veho! Njena vloga ni, da nam glasno "sporoča", če mošt še vre, temveč da spušča iz posode ogljikov dioksid in varuje mošt pred stalnim dotokom zraka.

Kemična analiza o stanju sladkorja v mlademu vinu nam tudi pomaga pri odločanju o nadaljnji negi vina. Ne smemo vzpodbujati biološkega razkisa vina, če je ostalo nepovretega sladkorja od 4 grame na liter in več. Razkis bi se sprevrgel v mlečni kis. Samo popolnoma suha vina, najbolje z do dva grama sladkorja, so primerna za naravni biološki razkis vina.

(Konec)

DR. JULIJ NEMANIČ

GROZDJA JE MANJ, A JE ODLIČNO

METLIKA - Z odkupom žametne črnine se je v nedeljo v Vinski kleti metliške Kmetijske zadruge zaključil letošnji odkup grozdja rednih trgatve. Zanj je značilno, da je bilo grozdja veliko manj kot lani in celo precej manj, kot so v zadrugi načrtovali. Zametne črnine je bilo tako le okrog 130 ton, predvidevali pa so, da je bo vsaj 200 ton. Kot je povedal vodja Vinske kleti Tone Pezdirc, imajo srečo, da imajo še stare zaloge vina, tako da ne bodo imeli težav, kaj postaviti na prodajne police. Samo gozdje, ki so ga odkupili letos, namreč za enoletno prodajo vina ne bi zadostovalo. Sicer pa je bila kakovost grozdja letos tako dobra, da se najbrž ne bo kaj kmalu ponovila. V zadržanih vinogradih so še pustili na trtah laški rizling, sovinjon in rumeni muškati, kdaj bodo imeli posebno trgatve in kakšno, pa je odvisno predvsem od vremena.

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Zdrav kruh iz polne moke

Žita in žitni izdelki so poleg krompirja v naši prehrani pomemben vir ogljikovih hidratov. Dajejo nam tudi določen del lahko prebavljivih beljakovin, mineralov in nekaterih vitaminov, predvsem pa zagotavljajo velik del potrebne energije, zato jih v dnevno prehrano vključujemo v večjem deležu. Vsebujejo tudi veliko prehranskih vlaknin, ne vsebujejo holesterola in imajo ugodno razmerje nasičenih in nenasičenih maščobnih kislin. Za polnovredno prehrano so še posebno priporočljiva žita in žitni izdelki iz celega žitnega zrna.

V žitih je približno 75 odst. škroba oz. ogljikovih hidratov, do 14 odst. beljakovin in le 2 do 7 odst. maščob ter ca. 12 odst. vlage. Hranilne snovi v žitnem zrnju niso enakomerno razporejene, saj je največ beljakovin, mineralov in vitaminov v kalčku ter zunanjem sloju - otrobju. V notranjosti zrna pa je v glavnem lahko prebavljivi škrob. Z odstranitvijo zunanje luske in kalčka pri predelavi žitnih zrn, to je z luščenjem, mletjem in sejanjem moke, zavržemo velik del beljakovin, mineralov, vitaminov skupine B, E, K in A ter prehranskih vlaknin. Zaradi teh spoznanj se vse bolj vračamo k uživanju jedi, ki jih pripravljamo iz kaš in moke polnozrnatih žit. Zdrav kruh iz

polne moke nima neugodnega vpliva na telesno težo.

Med zadnjimi pridelki, ki jih pospravimo z naših polj, je ajda. Ima izredno ugodno razmerje beljakovin, ogljikovih hidratov in maščob ter vlaknin. Vsebuje veliko lizina (esencialna aminokislina), železa, magnezija in fosforja, kalij in kalcij, silicijevo kislino in fluor ter vitamine iz skupine B. Vsebuje tudi veliko lecitina, ki v našem telesu vzdržuje raven holesterola. Ajdovo moko mešamo s pšenično zato, da kruh vzhaja. Ajdov kruh iz polnovredne moke je hranilno zelo bogat.

Za pripravo AJDOVEGA KRUKA potrebujemo 4 dag kvasa, nekaj žlic toplega mleka, žličko sladkorja, žličko moke, 30 dag ajdove moke, 4 dl vrelega mleka, žličko soli, 60 dag bele moke, 2 dl mlečne vode, 6 žlic olja in moko za pekač. Iz kvasa, mleka, sladkorja in moke napravimo kvasec. Ajdovo moko stresemo v posodo, prilijemo vrelo mleko in premešamo. Ko se masa ohladi, dodamo sol, belo moko, olje, vodo in kvasec. Testo zgnemo v hlebček, ga pokrijemo in pustimo vzhajati. Pred pečenjem površino trikrat zarezemo, premešamo z mlekem in postavimo v segreto pečico ali krušno peč. Pečemo ga približno eno uro pri 200° C.

Z NOVOMESKE TRZNICE

V ponedeljek so branjevke na tržnici ponujale: korenje, redkev in kolerabo po 200 tolarjev kilogram, radič in cvetača po 250, grozdje po 200, jajca po 30, zelje po 55 do 100, blitvo po 300, špinačo po 500, feferone po 300 do 400, paradiznik po 200 do 250, bučke po 200, česen po 400, čebulo po 150, kostanj po 250, fižol po 500, orehe po 1000 do 1500, papriko od 349 do 400, krompir po 50, liter jabolčnega kisa po 200, jabolka po 70 do 120, hruške po 150, grozdje po 150 do 250 in suho sadje po 400 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 83 do 3 mesece starih prašičev, 19, starih 3 do 5 mesecev, in 11 starih. Prvih so prodali 26 po 290 do 330, drugih 6 po 250 do 270 in tudi tretjih 6 po 200 do 210 tolarjev kilogram.

kmetijski nasveti

AVTOHTONE ŽIVALI

Ogrožene slovenske pasme (4)

Štajerska kokoš

Štajerska kokoš je staroselska pasma, po kateri so bila nekdanja naša kmečka dvorišča in pridelki z njega. Po barvi perja ločimo tri tipe: rdeči (rjavi), beli in grahasti. Gospodarski vrhunec je pasma dosegla v letih pred drugo svetovno vojno, ko je bilo v Dravski banovini večje število rejskih središč. Okoli leta 1970 je rejsko delo zamrlo, saj so domačo pasmo nadomestile bolj donosne in selekcionirane, intenzivni rejci prilagojene nesnice oz. pasme za meso (brojlerji). Zdaj je štajerska ponovno vključena v državni projekt ohranjanja genskih virov in ima eno izmed jat tudi v Sevnici, kot je zapisano v zborniku Kmetijstvo in okolje, ki je izšel lani ob stoletnici Kmetijskega inštituta Slovenije.

Štajerska kokoš je namenjena pridobivanju jajc, možna pa je tudi ljubiteljska reja. Daje do 160 jajc na leto, je pa pomembno, da gre za nezahtevno pašno kokoš, primerno za pridobivanje domačih jajc, ki se od farmskih ne razlikujejo le po intenzivnejši barvi rumenjaka, temveč tudi po okusu in večji vsebnosti zdravih sestavin.

In še za sklep

Kot že rečeno, je Slovenija v začetku devetdesetih let začela uresničevati projekt načrtnega ohranjanja genskih virov. Pri tem bo zanimivo, kakšno tovrstno zakonodajo ima Evropska unija, v katero se bomo prej ali slej vključili.

Svet EU je sprejel uredbo, ki določa možnost pomoči kmetovalcem, ki kmetujejo v skladu z ohranjanjem okolja in naravnih virov. Tako določa največ 121 ekujev pomoči na glavo velike živine ogrožene pasme. Države članice so tudi podpisale konvencijo OZN o biotski raznovrstnosti, s čimer je bila sprejeta temeljna usmeritev nadaljnega razvoja po načelu trajnosti. V letu 1994 je EU sprejela tudi pravilnik o ohranjanju, karakterizaciji, zbiranju in uporabi genskih virov v kmetijstvu. S tem pravilnikom so postavljene obveznosti članic, med katere šteje tudi redno obveščanje, kar pomeni da "geni" ne smejo biti skrivnost. Po določilih uredbe EU mora tudi naša država pošiljati letna poročila o vseh aktivnostih na tem področju, na podlagi tega pa je Slovenija že deležna tudi denarne pomoči. Slovenija žal še nima nacionalnega programa glede ohranjanja avtohtonih pasem domačih živali, ki bi celovito obravnaval in usklajeval delo na tem področju. Prav tako bo potrebno čimprej uskladiti našo zakonsko ureditev oz. naša osnovna izhodišča s tistimi, ki veljajo v Evropski uniji.

Inž. M. L.

Dan z lepoto in izraznostjo giba

V Novem mestu je potekalo 11. srečanje ljubiteljskih plesnih skupin iz vse Slovenije pod naslovom Sredi prostora 99 - Nastopilo je več kot sto mladih plesalcev

NOVO MESTO - Po več letih je bila dolenska metropola ponovno izbrana za prizorišče srečanja ljubiteljskih plesnih skupin Slovenije. Že enajsto srečanje je pod naslovom Sredi prostora 99 pripravil republiški sklad za ljubiteljske kulturne dejavnosti v sodelovanju z območno izpostavo, celodnevno dogajanje pa je ponudilo zanimiv pregled ustvarjalnosti slovenskih plesnih skupin, ki v kulturnih društvih, kulturnih centrih in študentskih organizacijah goje pretežno sodobni ples.

V petek, 15. oktobra, je na plesni matineji v dvorani Doma kulture in na plesnem popodnevu v veliki dvorani Kulturnega centra Janeza Trdine nastopilo dvajset najboljših mladinskih plesnih skupin, ki sta jih za srečanje izbrali selektorici Andreja Obreza in Daliborka Podboj po načelu "malo, vendar kakovostno". Izbranih je bilo sicer nekaj več skupin, vendar zaradi različnih razlogov vse niso nastopile, med odsotnimi pa je bil žal tudi Baletni studio Novo mesto z baletom Coppelia. Novost letošnjega srečanja je bil ples v ambientu, torej plesna predstava v neodrskem okolju, izvedla pa jo je plesna skupina Nova iz Kranja pred Mercatorjevim blagovnim centrom na Cikavi.

Samostojna svetovalka za plesno dejavnost Neja Kos iz republiškega sklada, ki spremlja slovensko ljubiteljsko plesno dejavnost

PLESNO POPOLDNE - V Kulturnem centru Janeza Trdine so na zkaljučni prireditvi po pozdravnem nagovoru novega vodje novomeške območne izpostave sklada Bojana Benciga nastopile štiri plesne skupine, med njimi novomeška Terpsihora in plesni studio Intakt sou iz Ljubljane (na sliki).

že 23 let, pravi, da je bila udeležba na letošnjem srečanju sicer številčno podobna kot na lanskem v Novi Gorici, vendar pa sta selektorici izbirali iz večjega števila plesnih skupin, saj se s sodobnim izraznim plesom in baletom ukvarja vse več mladih. Posebej je omenila Dolenjsko, saj je s tega območja izšlo že več kvalitetnih plesalcev, ki so se iz ljubiteljske usmerili v poklicno plesno in baletno dejavnost. "V Novem mestu

bi vsekakor morali podpreti dejavnost Baletnega studia, ki ga zelo kakovostno vodi plesna pedagoginja Maritza Galaz. Samo s pomočjo sklada studio najbrž ne bo zmogel," je v krajšem pogovoru poudarila Neja Kos.

M. MARKELJ

KONCERT V GOTSKI SAMOSTANSKI CERKVI - V madžarski družini Fodor je glasbeni talent zares doma, saj so vsi družinski člani od očeta Petra, matere Julianne do sinov Tamasa in Daniela poklicni glasbeniki, zato ne čudi, da so ustanovili kar družinsko godalno skupino, v kateri občasno nastopa še sestrična Kinga Gozon. Pred dvema letoma so prvič nastopili na internem koncertu v pleterski kartuziji, kjer je tretji sin eden od mladih menihov; v soboto, 16. oktobra, zvečer pa so ob svojem drugem obisku samostana pripravili koncert tudi za javnost. V stari samostanski cerkvi so v kvartetu odigrali skladbe Telemanna, Purcella in Haendla ter v kvintetu Vivaldijevo Jesen. Naslednji dan so imeli še interni koncert za pleterske kartuzijane v počastitev 80-letnice sedanjega priorja p. Lanuina Fischerja. (Foto: M. Markelj)

TRETJA TROBIŠEVA PESNIŠKA ZBIRKA - Smiljan Trobiš je pri založbi Erro že pred časom izdal svojo tretjo pesniško zbirko Očiščeno jutro, javno predstavitev pa je dočakala v četrtek, 14. oktobra, zvečer v veliki čitalnici Knjižnice Mirana Jarca v Novem mestu na kulturnem večeru, ki je bil za razliko od mnogih podobnih lepo obiskan. Prireditev je vodil Rudi Škof. O avtorju in njegovi poeziji sta govorila Tomaž Koncilijski, ki je tudi prebral daljši izbor pesmi iz nove knjige, in založnik Toni Vovko, nekaj besed pa je o sebi spregovoril tudi novomeški pesnik sam. Z glasbo sta večer popestrila violinistka Petra Božič in citrar Rudi Mlinarič. (Foto: M. Markelj)

ORAČEVA PREGLEDNA RAZSTAVA

NOVO MESTO - Jutri, 22. oktobra, bodo ob sedmih zvečer v galeriji Dolenjskega muzeja odprli pregledno likovno razstavo diplomirane slikarja Janka Orača. Razstavil bo dela, ki so nastala v obdobju zadnjih šestih let. Z izvirno glasbo bo večer obogatil Lado Jakša.

EKSTEMPORE ZDOLE

ZDOLE - V gostilni Pri Tišlerju so včeraj zvečer odprli likovno razstavo "Zdole so lepe" in z njo zaključili ektempore Zdole 99, ki se ga je udeležilo trinajst likovnikov iz krškega likovnega društva Oko. Udeleženci so pod mentorstvom Vladek Štoviček in Cvetke Miloš upodabljali Zdole in njihovo okolico.

TAMBURANJE VA KOSTELE

FARA - Konec tedna bo tu mineval v znamenju kulture. V petek, 22. oktobra, bodo ob sedmih zvečer v razstavno-prodajni galeriji Fara odprli fotografsko razstavo Zatežena breztežnost Janeza Pelka, v soboto, 23. oktobra, pa se bo v dvorani osnovne šole začela prireditev "Tamburanje va Koste", na kateri bo nastopilo šest tamburaških skupin.

RAZSTAVA OB 35-LETNICI

BREŽICE - Danes bodo ob 19.30 v galeriji Posavskega muzeja odprli pregledno razstavo del 31 članov Društva likovnikov Brežice, ki letos praznuje 35-letnico delovanja. Otvoritev bosta popestrila Dragica Dani z branjem svojih pesmi in violinist Jure Godler.

VEČER Z MENARTOM

NOVO MESTO - Gast nocojšnjega literarnega večera ob šestih zvečer v Knjižnici Mirana Jarca bo pesnik in akademik Janez Menart, ki je pred kratkim slavil sedemdesetletnico. S pesnikom se bo pogovarjala Jadranka Matic Zupančič in predstavila jubilejno izdajo njegovih izbranih pesmi.

DOLENJSKI LIST

Izvirni žulji učenosti

Učiteljica trebanjske osnovne šole Ana Černe Dražumerič je izdala knjigo o plonkih in plonkariji

MALA LOKA - Odkar si v šolah bistre in manj bistre mlade glave nabirajo šolsko učenost in učitelji s pisnimi nalogami ali testi preverjajo, koliko znanja je zares v njih, prav toliko časa je najbrž na svetu tudi posebna umetnija, kako zamašiti luknje in luknjice v znanju z nedovoljenimi pomagali. Tej umetniji, ki jo gojijo učenci, učitelji pa seveda preganjajo, se pravi plonkarija. Ali je sploh kdo, ki je kdaj gulil šolske klopi, pa ni vsaj enkrat poskusil plonkati ali si ni pripravil vsaj enega plonka? Najbrž junakov te vrste ni prav veliko. Plonkarska učenost se prenaša z enega rodu učencev na drugega, vmes so tudi inovatorji in izumitelji, ki odkrivajo nove in nove načine plonkanja, pa še sodobno tehnologijo uspešno uporabljajo. Skratka, plonkarija živi in bo najbrž živela, dokler bodo šole, učenci in učitelji. Novost pa je, da ima slovenska plonkarija od prejšnjega tedna tudi svojo knjigo. Z naslovom Plonkarija jo je v samozaložbi izdala učiteljica s trebanjske osnovne šole Ana Černe Dražumerič, skupaj z učenci 8.c razreda in učiteljico

slovenskega jezika Mojca Bahun pa jo je predstavila v petek, 15. oktobra, zvečer na prijetnem srečanju v gradu Mala Loka.

Dražumeričeva se je kot učiteljica seveda ves čas učiteljevanja srečevala s plonki. Dolgo jih je metala v koš, lani jeseni pa se je odločila, da jih bo začela zbirati. V zbiranje je vključila tudi učence in v blagovni izmenjavi plonkec za žvečko se ji je kmalu nabral cel kup listkov vseh oblik, vsebin in velikosti. Najzanimivejše je fotokopirala, med počitnicami napisala še rimano besedilo, s katerim je pospremila te "leksikončke v malem" in "izvirne žulje učenosti", kot jim pravi, in vse skupaj dala natisniti v dvesto izvodih pri Printelu v Trebnjem. Broširana knjiga, ki v rimah hudomušno govori, kaj je plonkec, kakšnih oblik, kako se ga naredi in kako skriva, kako uporabi in kakšne so plonkarske postave, se ponuja v branju starejšim, da obudijo spomine na šolske dni, mlajšim, da se nauče umetnij plonkarije, in učiteljem za zabavno "strokovno izobraževanje".

M. MARKELJ

O PLONKARIJI - Predstavitev knjige Ane Černe Dražumerič Plonkarija na gradu Mala Loka z učenci. Avtorica je na sliki druga z desne.

Nova podoba

Na gradu Podsreda razstavlja Živko Marušič

PODSREDA - Letošnji nagrajenec Prešernovega sklada akademski slikar Živko Marušič gostuje z manjšim preglednim izborom svojih del v galeriji na gradu Podsreda. Razstavo so odprli v petek, 15. oktobra, zvečer, na ogled pa bo do konca novembra. Avtor, čigar življenje in delo sta povezana s Furlanijo, Kopro in hrvaško Istro, se je izsolal na ljubljanski akademiji za likovno umetnost. Kot likovnik se je uveljavil predvsem v prejšnjem desetletju, v krogu ustvarjalcev nove podobe, figuralki pa ostaja zvest tudi v sedanjih ustvarjalnih iskanjih, ko figuro dopolnjuje s fizičnimi posegi v sliko, kot so prebodi, vsi in dodani predmeti. Razstava na gradu Podsreda je del lanske Marušičeve pregledne razstave v ljubljanski Moderni galeriji, dopolnjena z doslej še nerazstavljenimi novejšimi deli galerijskih formatov.

Pokrajina po Slomškovi poti

V frančiškanskem samostanu je do konca meseca na ogled razstava mariborskega slikarja Ervina Kralja

NOVO MESTO - S Slomškovo pesmijo V nebesih sem doma se je v soboto, 16. oktobra, v frančiškanski cerkvi pričel program ob odprtju likovne razstave Pokrajina po Slomškovi poti likovnega pedagoga, slikarja in grafika Ervina Kralja iz Maribora. Na ogled bo vsak dan med 17. in 19. uro do 31. oktobra.

Kraljeva razstava predstavlja cikel 22 del, na katerih so prikazana središča pokrajin, kjer je živel, ustvarjal in pustil svoje sledove naš prvi blaženi, škof Anton Martin Slomšek. Gre za kronološki prikaz nekaterih vedut in panoram iz Slomškovega življenja - od rojstne Ponikve do Maribora. Skoraj na vseh slikah je zapaziti cerkev ali pa se nekje dviga vsaj zvonik. Kot je ob ogledu razstave povedal sam umetnik, je pri vseh delih uporabil tehniko pastela, saj je tudi na ta način hotel prikazati mehko, čutečo Slomškovo dušo. "Slomšek je bil namreč velik umetnik," je dejal Kralj, ki se posebej natančno posveča vprašanjem barve in svetlobe.

NOVA KNJIGA MIHE MATETA

RIBNICA - Pisatelj, prevajalec in esejist Miha Mate, doma iz Ribnice, je v torek, 19. oktobra, zvečer v Miklovi hiši predstavil svojo najnovejšo knjigo Smeh in solze moje doline. Zbirko kratkih zgodb in spominov na otroštvo, zabeljenih z značilnim Matetovim humorjem, je izdala založba Kmečki glas, z ilustracijami pa opremila Marjanca Jemec Božič.

Največja nekropola na Slovenskem

Letošnja arheološka izkopavanja Dolenjskega muzeja na prazgodovinskih grobiščih Mestne njive in Kapiteljska njiva v Novem mestu - Železni keltski čeladi

NOVO MESTO - Dolenjski muzej, ki bo prihodnje leto slavil petdesetletnico svojega delovanja, je v letošnjem letu ponovno zabeležil izjemno bogato arheološko boro, s katero še naprej potrjuje in čvrsti velik pomen prazgodovinskih najdišč na območju Novega mesta za slovensko in evropsko arheologijo. Letošnja izkopavanja na obeh velikih nekropolah, Mestnih njivah in Kapiteljski njivi, so obogatila že tako izjemno arheološko zbirko Dolenjskega muzeja z novimi pomembnimi in zanimivimi najdbami.

Za izkopavanja na grobiščih Mestne njive, ki sodi v čas pozne bronaste dobe, imenovane tudi kultura žarnih grobišč (10. do 8. stol. pr. n. š.), so se odločili iz zavarovalnih razlogov. Pri oranju na tem zemljišču je namreč prišlo do nenadejanega odprtja in poškodovanja več prazgodovinskih grobov. Grobišče Mestne njive je bilo sicer arheološko dobro raziskano, očitno pa več kot 400 dotlej izkopanih grobov ni bilo vse, kar se je skrivalo pod zemljo, saj so letošnja zavarovalna izkopavanja odkrila novih 119 žganih grobov. V tri četrtnih jamah so našli večje lončene žare, tudi do premera 50 cm, v njih pa žganine in različne grobne pridatke, kot so lončene latvice, stekleni nakit, bronaste in železne zapestnice, igle za spenjanje oblek, uteži za statve ipd. Pridatke so našli tudi v grobovih brez žare. Na Mestnih njivah je tako ugotovljenih že skupaj 541 grobov, s čimer se nekropola uvršča med največja poznobronasta grobišča pri nas.

Na Kapiteljski njivi, kjer potekajo arheološka izkopavanja že petnajst let, intenzivno pa zadnjih deset let, so arheologi od srede aprila do srede avgusta letos raziskali več kot 1400 kv. metrov veliko površino in odkrili 52 mlajše-železnodobnih grobov (3. in 2. st. pr. n. š.). Skupno število latenskih grobov, izkopanih na tem grobišču, je zdaj že 683, kar je več, kot je bilo najdenih grobov na vseh ostalih mlajšeželeznodobnih naj-

vanja odkrila novih 119 žganih grobov. V tri četrtnih jamah so našli večje lončene žare, tudi do premera 50 cm, v njih pa žganine in različne grobne pridatke, kot so lončene latvice, stekleni nakit, bronaste in železne zapestnice, igle za spenjanje oblek, uteži za statve ipd. Pridatke so našli tudi v grobovih brez žare. Na Mestnih njivah je tako ugotovljenih že skupaj 541 grobov, s čimer se nekropola uvršča med največja poznobronasta grobišča pri nas.

Na Kapiteljski njivi, kjer potekajo arheološka izkopavanja že petnajst let, intenzivno pa zadnjih deset let, so arheologi od srede aprila do srede avgusta letos raziskali več kot 1400 kv. metrov veliko površino in odkrili 52 mlajše-železnodobnih grobov (3. in 2. st. pr. n. š.). Skupno število latenskih grobov, izkopanih na tem grobišču, je zdaj že 683, kar je več, kot je bilo najdenih grobov na vseh ostalih mlajšeželeznodobnih naj-

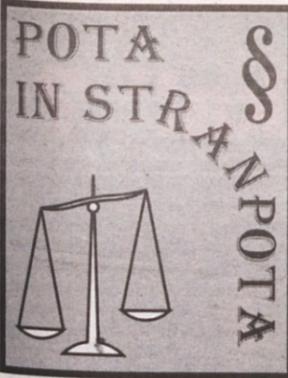
Vodja arheoloških izkopavanj na novomeških nekropolah Borut Kriz.

diščih v vsej Sloveniji. Med številnimi najdenimi predmeti, kot so: ženski nakit, uteži za statve, okrašena lončena posoda, železni meči, sulice in ščiti, izstopata keltski železni čeladi, prvi tovrstni čeladi v tem najdišču, in bronast pas sklepanec. Na Kapiteljski njivi so odkrili tudi pet skeltnih grobov iz starejše železne dobe (8. do 4. stol. pr. n. š.). Gre za grobove iz halštatskih gomil, ki sta že bili delno raziskani, eno je celo že v prejšnjem stoletju izkopaval starinokop Pečnik.

M. MARKELJ

RAZSTAVI O MLINARSTVU IN VINOGRADNIŠTVU - V spodnjih prostorih nekdanje Ropasove hiše, kjer domuje etnološki oddelk Dolenjskega muzeja, so uredili stalno mlinarsko in vinogradniško razstavo. Tako mlinci kot vinogradi so že stoletja pomembna sestavina življenja dolenskega človeka, le da je mlinarstvo kot obrt skoraj povsem izumrlo, medtem ko vinogradništvo še cveti, seveda drugačno, kot je bilo v preteklosti. Kako je nekdanje bilo v mlinu, kakšno opremo so mlinarji uporabljali in s kakšno opremo je Dolenjec po strminah gojil trto in v hramčkih in zidanicah prideloval vino, nazorno prikazujejo obe razstavi. Na sliki: v takem mlinu se je nekdanje mlela moka za kruh vsakdanji. (Foto: M. Markelj)

dežurni poročajo

PLAČAL ZA UKRADENO KARTICO - 30-letni B. J. iz Novega mesta je 21. septembra na bencinskem servisu na Otočcu kupil več zavitek cigaret in jih plačal z ukradeno plačilno kartico. Zoper osumljenca je napisana kazenska ovadba.

OB MOTORNO ŽAGO - V času od 12. do 13. oktobra je neznanec na Perudini iz kašče ukradel motorno žago in lastnika M. S. oškodoval za 75 tisoč tolarjev. Zanimivo: v kašči ni vlomil, pač pa jo je lepo odprl s ključem.

DENARNICI V AVTU - 13. oktobra nekaj po 12. uri je neznanec vlomil v osebni avto S. L. iz Potoka, ki je bil parkiran ob lokalni cesti Mirna Peč-Jordankal, in ukradel dve denarnici. V njihje imela lastnik devize in tolarje v vrednosti 25 tisoč tolarjev in deviz ter ca za 70 tisoč tolarjev in deviz ter osebne dokumente.

PUSTIL ODKLENJEN AVTO - Neznanec 15. oktobra ni imel težkega dela, ko je s parkirnega prostora v vinorodnem okolišju Stara gora v Semiču odprl odklenjen avto in iz denarnice v jakni ukradel devize in tolarje v vrednosti 25 tisoč tolarjev ter bančno kartico.

PONAREJENI VIZUMI - Pri štirih državljanih BiH, ki so 13. oktobra na mednarodnem mejnem prehodu Obrežje vstopali v Slovenijo, so policisti odkrili, da so vizumi popolni ponaredek. Ti so povedali, da so zanje plačali vsak po 300 DEM. Vrnjeni so bili na Hrvaško, sledi kazenska ovadba.

"RISAL" PO AVTU - Neznanec je 16. oktobra zvečer z neznanim ostrim predmetom povlekel črto preko celotnega levega bočnega dela vozila znamke R 5 Five, ki je bilo parkirano pred diskoteko Pacific. Na laku oz. pločevini je za okrog 50 tisoč tolarjev škode.

"Vemo le to, da bo Obrežje novo"

Pogovor s komandirjem PMP Obrežje A. Bašnikom - Delovni pogoji neprimerni - Utesnjenost - Prihodnje leto gradnja novega MP Obrežje, ki je najbolj obremenjen - Veseli 2. mesta

OBREŽJE - Nedavno srečanje predstavnikov sindikatov vseh policijskih uprav, ki imajo tudi mejne prehode (MP) na južni meji, v Gruškovju, je pokazalo na nevzdržne delovne razmere. To velja za večino od 26 cestnih in 8 železniških mejnih prehodov med Slovenijo in Hrvaško, pa tudi PU Krško s petimi mejnimi prehodi - Obrežje in Dobova sta mednarodna, v času turistične sezone tudi Rigonce, ter Slovenska vas in Rigonce - ni nobena izjema. Na srečanju je bila glasna tudi obljuba, da naj bi prihodnje leto le začeli graditi prehod Obrežje.

"Obrežje je najbolj obremenjen mednarodni mejni prehod na vsej južni meji, saj gre za staro balkansko pot. V zadnjih devetih mesecih je na celotni slovensko-hrvaški

meji največ, kar 22 odstotkov potnikov, prestopilo državno mejo na Obrežju," je povedal komandir postaje mejne policije (PMP) Obrežje **Andrej Bašnik**. Prav to in pa seveda neurejeni delovni pogoji sta glavna razloga, da bo od MP prenovo najprej doživelo prav Obrežje, o čemer pa, kot pravi Bašnik, sploh ne vedo kaj dosti. "Prehod bo gradil in vzdrževal Servis skupnih služb pri vladi RS, financirala ga bo država skupaj s sredstvi Phare programa, kdaj in kako se bo pričela gradnja, pa ne vemo. Potreben je odkup zemljišč. Sedanji MP se bo namreč od

• **Da na MP Obrežje, kjer je zaposlenih okrog dvesto delavcev, ne glede na slabe delovne razmere dobro obvladujejo situacijo na meji, je dokaz tudi nedavna vsakoletna akcija ocenjevanja mejnih prehodov na slovensko-hrvaški meji in njihovo 2. mesto. "Tega smo zelo veseli, leta 1994 pa smo bili že prvi," je povedal Bašnik.**

4 ha povečal na 18 ha." Sicer pa na starem MP Obrežje že sedem let (od 1.3.1992) delajo v t.i. zabojnikih, in sicer v enakih pogojih tako policija kot carina,

KAR PRETEPALI SO SE

SEMIČ - 13. oktobra je ob 23.50 pred železniško postajo prišlo do množične kršitve javnega reda in miru. Stepli sta se dve skupini ljudi. R. B. je s pištolo, last S. S., udaril A. G. po glavi, zato so ga odpeljali v črnomaljski zdravstveni dom, kot tudi S. S. Policisti so pri pregledu okolice našli pištolo znamke Crvena Zastava CZ M 70, cal. 7,65 mm, ki je last S. S. in za katero poseduje orožni list. V notranjosti vozila R. B. pa so našli naboj cal. 7,65 mm in prazen tulec istega kalibra. Zoper vse kršitelje sledi predlog sodniku za prekrške.

špedicije, fitopatološka služba, veterinarska inšpekcija. Najbolj tesne so kontrolne kabine, kjer ni urejeno prezračevanje zaradi izpušnih plinov. Poleg tega ni pravih delovnih pogojev za stranke, ki si pridobivajo razne potrebne dokumente, da o zunanji podobi celotnega MP ne govorimo. Ena večjih težav je neurejen parkirni prostor za tovorna vozila predvsem pri izstopu (le 18 mest), tako da se posli na meji opravljajo kar na vozišču. Na dan prestopi mejo povprečno 610 tovornih vozil, ob zgoštevah tudi po 1200, in takrat pride do zastojev. Na vstopu je en pas za tovorna in štirje pasovi za osebna vozila, na izstopu pa je pet kolon.

"S kadri se prilagajamo prometu, zlasti tranzitnemu, povezanemu z delovno migracijo. Ne smemo pozabiti tudi na meddržavni mejni prehod Slovenska vas, ki je najbolj značilen po nakupovalnem turizmu. Sicer pa mejo največkrat prestopajo potniki iz Hrvaške, Bosne, Italije in Makedonije," je povedal Bašnik. Opaženo je povečanje kriminala. "Z dnevo se srečujemo s ponarejenimi listinami za prehod državne meje - lažnih vizomov je največ iz Nemčije in Italije, potnih listov pa iz Hrvaške in Madžarske. Pogosto naletimo na mamila in orožje, veliko je ilegalcev, zlasti iz Bosne, Turčije, Iraka, Pakistana, Kitajske, ZRJ, večinoma se zbirajo v Sarajevu in se potem odpravijo naprej."

L. MURN

BREZPLAČNI PREGLEDI ŠE DO SOBOTE

NOVO MESTO - Ob 25. letnici brezplačnih preventivnih akcij Avtomoto zveza Slovenije (AMZS) do sobote, 23. oktobra, poteka akcija pod naslovom "Priprava avtomobila na zimo". Na našem območju je to na AMZS Otočec, Kočevje in Črnomelj med 8. in 17. uro. Največji poudarek dajejo pregledu delovanja svetlobnih teles, zavor in kakovosti zavorne tekočine.

Akcija "Traktorist"

Več prometnih nesreč

KRŠKO - V prvih devetih mesecih letošnjega leta se je na območju PU Krško zgodilo 825 prometnih nesreč, kar pomeni 7-odstotni porast vseh nesreč v primerjavi z enakim obdobjem lani; 12 oseb je umrlo (lani 8), 200 je bilo telesno poškodovanih (147), v 671 pa je nastala le gmotna škoda (646).

Letos beležijo 21 prometnih nesreč, v katerih so bili udeleženi vozniki traktorjev, od tega so jih kar 19 (2,3 odstotka vseh nesreč) povzročili sami vozniki traktorjev. Dve osebi sta se telesno poškodovali, 19 nesreč se je končalo z materialno škodo. Policisti so ugotovili, da je bil pogost vzrok nesreč nepoznavanje prometnih predpisov in ravnanje, ki ni v skladu z njimi. Zato bodo policisti PU Krško v času od 15. do 28. oktobra posebno pozornost namenili tem udeležencem v prometu. Poseben poudarek bo na vožnji po cesti, uporabi luči in odsevnikov, tovoru na vozilu, prevozu oseb, varstvu cest in okolja, uporabi rumene luči, pogojih za vožnjo vozil in alkoholu. Policisti namreč ugotavljajo, da je v prometu več tovornih avtomobilov in traktorjev, ki prevažajo poljščine in nimajo pravilno naloženega tovara ter jih vozniki ne očistijo, preden se vključijo na javno cesto. Zoper kršitelje bodo dosledno ukrepali.

L. M.

DOLENJSKI LIST

KAR 5,4 KG HEROINA! - Slovenski državljani A. K. je skušal na slovenski trg prenesti kar 5,4 kg heroina (prepakiranega so pokazali na novinarski konferenci), kar je največje zasežena količina mamila na območju PU Krško do zdaj. (Foto: L. M.)

Heroin skrit za tapetami

Policisti so pri Ljubljancu A. K. v avtu našli kar 5,4 kg heroina - Z Balkana na slovenski trg

KRŠKO - V nedeljo, 10. oktobra, je okrog 18. ure na mejni prehod Obrežje s hrvaške strani pripotoval 30-letni Ljubljancan A. K. Policisti so pri redni mejni kontroli izbrali tudi njegov avto znamke Fiat in kmalu se je izkazalo, da je bila to še kako prava poteza. Pri podrobnem pregledu so namreč za tapetami na zadnjih sedežih avta našli kar enajst zavitekov neznanega prašnate snovi, za katero se je izkazalo, da je 5,4 kg heroina. Zoper A. K. so odredili 48-urno pridržanje, s kazensko ovadbo zaradi nepravilne proizvodnje in prometa z mamili (196. člen KZ RS), ki predvideva od enega do deset let zapor, pa je bil izročen preiskovalnemu sodniku, ki je zanj odredil pripor.

Kot je na novinarski konferenci povedal direktor PU Krško **Miha Molan**, gre tokrat za največjo zaseženo količino heroina na področju njihove PU in eno večjih sploh pri nas. V Sloveniji so letos policisti zasegli že več kot 30 kg tega mamila. Šef

urada načelnika krške PU **Martjan Hartl** je povedal, da je herojni prehod Obrežje s hrvaške strani pripotoval 30-letni Ljubljancan A. K. bi očitno rad hitro prišel do veliko denarja - s prodajo 5,4 kg heroina "na debelo" bi zaslužil okrog 150 tisoč nemških mark, "na drobno" pa kar okrog pol milijona nemških mark.

Po besedah načelnika Urada kriminalistične službe **Saša Ječičiča**, načelnika inšpektorata **Zlatka Pirša** in komandirja postaje mejne policije Obrežje **Andreja Bašnika** je nasploh zadnje obdobje zapaziti večje uživanje mamil pri nas, s tem pa se večja tudi število preprodajalcev. V Posavju so letos zasegli še 400 g heroina in večkrat po manjše količine, 4 kg posušene konoplje, 200 sadik konoplje, uničili so več nasadov te rastline, našli pa so tudi manjše količine tablet ecstasy, metadona ipd. Nekaj večjih preprodajalcev mamil imajo za zapani, sicer pa bodo še naprej budno spremljali to problematiko.

L. MURN

OB "KATRCO"

OTOČEC - M. M. iz Novega mesta je oškodovana za okrog 250 tisoč tolarjev, ker je neznanec 14. oktobra ukradel njen avto R4. I. K. in A. J. sta se z njim pripeljala pred gostinski lokal na Otočcu, ga parkirala in pustila odklenjenega s ključmi. Ko sta prišla iz lokala, avta ni bilo več.

NAŠLI MAMILA

OBREŽJE, BREŽICE - Na mednarodnem mejnem prehodu Obrežje so cariniki 15. oktobra zvečer najprej v žepu hrvaškega državljanca, nato pa še v njegovem vozilu našli posušene rastlinske delce olivno zelene barve. Ker je obstajal sum, da gre za mamilo, so to zasegli. Brežiški policisti pa so pri hišni preiskavi pri mladoletniku iz okolice Brežic našli in zasegli 837,7 g posušene delce mamila canabis, ki ga je nameraval preprodajati. Z neupravičeno proizvodnjo in prometom z mamili je storil kaznivo dejanje.

po dolenski deželi

• **JABOLKA ZA ZDRAVJE** - V časopisih in drugih medijih kar naprej pišejo o pomembnosti uživanja sadja in vitaminov, brez česar si ni mogoče zamisliti zdravega življenja. To priporočilo pa je še kako zares veljavno, ki se je 13. oktobra okrog 18. ure in 14. oktobra okrog 7. ure pripeljal do nasada Evrosad-a v Brestanici ter prišel do platoja s 450 kg zloženih jabolok. "Za zdravje vse!" si je verjetno rekel in ukradel okrog 300 kg jabolok sorte jonagold in okrog 120 kg sorte glosler. Bo že doma ugotovil, katera sorta mu bo bolj odgovarjala! Seveda se je potem odpravil neznan kam in podjetje oškodoval za 45 tisoč tolarjev.

• **LE ZAKAJ?** - Vse kaže, da 49-letni A. S. iz Trebnjega 17. oktobra ni imel pametnejšega dela, kot da je prišel na trebnjsko policijsko postajo in prijavil, da sta tega dne ob 5.50 na stanovanjskem dvorišču napadla dva zamaskirana moška, zahtevala denar, eden pa mu je celo grozil s pištolo. Dal jima je denarnico, v kateri je imel 500 tolarjev in osebne dokumente. Policisti so kmalu ugotovili, da gre za lažno prijavo. Zakaj je prišlo do lažne ovadbe, bo ugotavljalo sodišče.

KOVAČIČU 16 MESECEV ZAPORA

Streljal, ne pa doma gledal televizijo

Sodišče je po preloženih glavni obravnavi J. R. Kovačiča spoznalo za krivega kaznivega dejanja hude telesne poškodbe in ne poskusa umora B. Brajdiča Boška - Odločilna mnenja izvedencev

NOVO MESTO - Prejšnji teden se je na Okrožnem sodišču v Novem mestu nadaljevala in končala glavna obravnava zoper 50-letnega Romana Janeza Kovačiča, ki naj bi po obtožnici pred dvema letoma v Žabjaku streljal na 28-letnega nečaka Romana Bojana Brajdiča Boška in ga zadel v predel medenice ter ga hudo telesno poškodoval, umora pa ni dokončal, ker je pobegnil. Kriv naj bi bil poskusa umora. Pet članski senat s sodnico Ljubo Tiran in sosodnico Janjo Vrečič Perhavec pa je ugotovil, da je Kovačič zakrivil kaznivo dejanje hude telesne poškodbe in mu odredil leto in štiri mesece zaporne kazni ter povrnitev stroškov kazenskega postopka. Sodba še ni pravomočna.

Prva glavna obravnava je potekala v začetku septembra, ko so bile zaslišane vse glavne priče, na predlog Kovačičeve zagovornice Majde Štrasnel pa je bila preložena za skoraj mesec dni. Zahtevala je še zaslišanje priče Romana Brajdiča - Radojke, ki je nečak obtoženca in brat oškodovanca, a se vabilu ni odzval. Tudi prejšnji teden na sodišče ni prišel prostovoljno, temveč so ga prisilno privedli policisti. Glede na 236. čl. KZ RS pa tudi ni želel pričati. Obravnava je bila preložena tudi zaradi pridobitve mnenja Centra za kriminalistično tehnične preiskave v Ljubljani, ki je dalo podrobnejše rezultate glede strelne razdalje, vrste orožja ipd., to pa je bilo po besedah sodnice tudi odločilno pri razsodbi.

Kot sta zatrnila medicinski izvedenec in izvedenec balistične stroke glede na obliko prestrelnine, ni šlo za lovsko, dolgocevno orožje, pač pa za pištolo, najverjetneje cal. 7,65 mm, in za večjo strelno razdaljo, verjetno okrog 10 metrov. Na kra-

ju dogodka namreč niso našli ne orožja, ne tulcev in ne krogel. Izključena je možnost samopoškodbe, oškodovanec je bil zelo verjetno s hrbtom obrnjen proti strelcu. Pri uporabi kratkocevnega orožja delci ostanejo na rokah strelca, toda teh sledov pri osumljencu Kovačiču niso našli. Osumljenca so namreč policisti prijeli šele dve uri po dogodku in po besedah izvedencev je čisto mogoče, da si je te sledi lahko odstranil, umil.

Čeprav niso našli materialnih dokazov in pri dogodku ni bilo neposrednih očividcev, pa je sodnica Tiranova v obrazložitvi sodbe povedala, da drugi indici nedvomno kažejo, da je obtoženec **Kovačič** 16. oktobra 1997 okrog 21. ure res streljal na oškodovanca Boška (oškodovančeva tožilka je Tatjana Sitar), čeprav je vseskozi trdil, da to ni res in da je doma skupaj z ženo gledal televizijo. Motiv je bil namreč dolgoletni spor med njima, zaradi česar je enkrat nanj že streljal. Tudi grožnje so bile pogoste. Kaznovana sta bila že oba.

L. MURN

Boško se je tistega dne z avtom pripeljal do hiše Zofke in Vinka Brajdiča. Ko ju je zapuščal, mu avto ni vžgal, ker sta ga za vožnjo ta čas naskrivaj onesposobila Janez Roman Kovačič in njegov mladoletni sin Danijel. Napadla sta ga in ga pretepala, Danijel ga je celo udaril s kolom. Ko je Boško pobegnil, je Kovačič nanj streljal s pištolo in ga zadel v predel medenice, tako da Boško do doma sploh ni vedel, da je prestreljen. Kasneje ga je sestra odpeljala k zdravniku. K sreči je šlo le za navadno telesno poškodbo in je zdravljenje potekalo brez zapletov. "Oškodovanca je hotel le prestrašiti, ne pa mu vzeti življenja, saj bi sicer nanj streljal iz bližine že prej, zato prekvalifikacija obtožbe," je pojasnila sodnica. Da so Kovačičevi klicali policijo, je bilo po mnenju senata le zavajanje; tulec in krogel je šel nazaj pospraviti Danijelov prijatelj Goran Brajdič.

Sodišče se je za zaporno kazn in nepogojno obsobo odločilo tudi zato, ker je Kovačič nepoboljšljiv storilec kaznivih dejanj in ima zelo pestro tovrstno preteklost ter v sporih pogosto sega po orožju. V letih 1996 in 1997 je bil kar petkrat kaznovan zaradi kaznivih dejanj v zvezi z orožjem. "Sodba pa nikakor ne sme pomeniti nadaljevanja fizičnega obračunavanja med vami," je Romom v zaključnem govoru poudarila sodnica Tiranova.

Zakaj imam rad našo Škodo?

Dedek in babica, Škoda Tudor, 1946

Moj dedek pozna tako zanimive zgodbe. Tudi o Škodi. Ko je bil moj dedek še majhen, kot sem jaz, je živel v Mariboru, in vsako nedeljo se je z očkom in mamico odpeljal v Gorice ali na Pohorje. Dedku se še danes svetijo oči, ko pripoveduje o izletih s svojo prvo Škodo, Škodo Tudor. Kako je njegov očka iz garaže pripeljal bleščeči avto, mamica je prinesla košaro s pijačo in prigrizki, dedek je dvakrat zahupal - pa so šli. Ko so se

pripeljali ven iz mesta, se je dedek usedel svojemu očku na kolena in pomagal šofirati. Ko so prehiteli kakega izletnika, je potrožil. Dedek pravi, da izletov s Škodo ne bo nikdar pozabil. Zadnjič v življenju je jokal, ko so staro Škodo Tudor naložili na kamion in odpeljali na avtoodpad. Danes imamo novo Škodo Felicio. Dedek pravi, da jo ima še rajši kot svojo staro Škodo. Jaz pa sem navdušen!

DO 150.000 TOLARJEV NAGRADE ZA VAŠE ZAUPANJE!

Vsem Škodinim voznikom nudimo posebne nagrade za zaupanje pri nakupu novih vozil Škoda Felicia. Če še niste voznik Škode, oziroma jo imate manj kot 5 let, je nagrada ob nakupu nove Felicie 100.000 SIT popusta, za od 5 do 10 let zaupanja dobite 120.000 SIT popusta, če pa se s Škodo vozite več kot 10 let, nagrada za zaupanje znaša kar 150.000 SIT popusta! In to pri nakupu katere koli Škode Felicie! Poleg tega Vam vzamemo v račun vaš stari avto katere koli znamke. Da bo naše in vaše zaupanje trajalo še dolgo!

Škodo vozim*: od 0 do 5 let od 5 do 10 let več kot 10 let še ne vozim Škode

ime in priimek: _____ naslov: _____ moj model Škode: _____

Izpolnite kupon, ga izrežite in se z njim oglasite v najbližjem salonu vozil Škoda! Naši prodajalci vam bodo pomagali z nasveti, svojo novo Škodo pa boste lahko tudi preizkusili!

* Ne pozabite na potrdilo o neprekinjenem lastništvu Škode.

Škoda. Zanesljiv prijatelj.

STE ŽE obiskali ?

-MODIANO
v Mercator centru
Novo Mesto
Podčevškova 4, Cikava
tel.: 39-30-292

MODIANA
je tekstilna trgovina
za vsa družina
po primernih,
konkurenčnih cenah.
Možnost nakupa blaga
z odloženim plačilom
na več čerkov

NAKUP V MODIANI JE KAKOR PIKA NA I

SLOVENSKA KUHARSKA USPEŠNICA

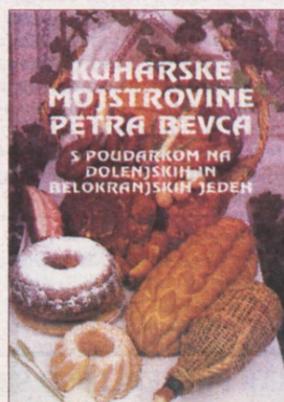
654

PREIZKUŠENIH RECEPTOV
ZA PRIPRAVO VSEH VRST JEDI!

Za vsako kuhinjo dobra kuharska knjiga

samo **4.000** tolarjev
(vključno s poštnino)!

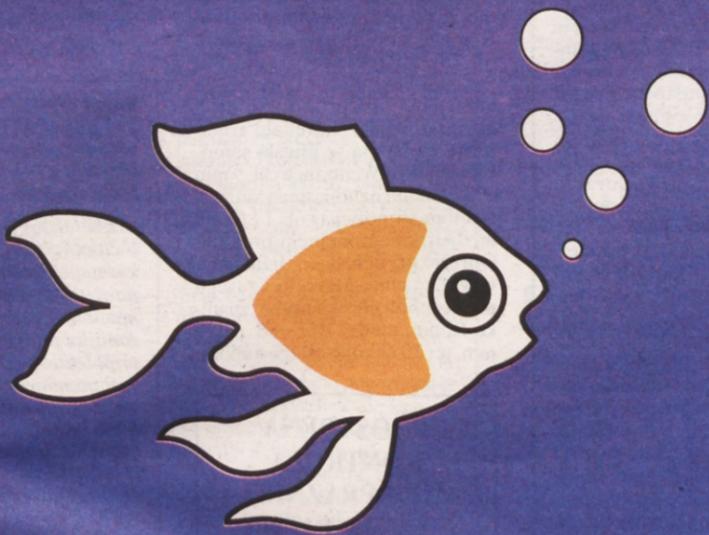
Knjigo lahko naročite na naslov:
Peter Bevc, Nad Krko 10, 8222 Otočec
ali po telefonu 068/75-154

DOLENJSKI LIST

ZAHVALJUJEM

se vsem, ki ste uporabili okolju prijazne barve*
BORI, IDEAL ali TESSAROL!

* Helios v sodelovanju z Ministrstvom za okolje in prostor od vsakega prodanega litra okolju prijaznih barv namenja 50 SIT za ohranjanje čistih slovenskih voda.

Z Vašo pomočjo in podporo smo v letu 1998 očistili 5 kraških jam. Leta 1999 smo očistili 4 kraške jame ter oživil 2 krajevna vodnjaka.

Kaj bomo za ohranjanje čistih slovenskih voda storili v letu 2000 je ponovno odvisno od Vašega zaupanja.

www.colours.helios.si

Okolju prijazne barve.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE
ZAKLADNICA

izdaja
državne kratkoročne vrednostne papirje

tri šestmesečna
3 in 6 zakladna menica
varna in likvidna naložba

Zakladna menica je serijski, imenski vrednostni papir obrestovan po nominalni obrestni meri in izdan v apoenih po 100.000 SIT

Pooblaščenim vpisniki:

- ABANKA d.d. Ljubljana 061 171 82 04
- BANK AUSTRIA CREDITANSTALT d.d. Ljubljana 061 177 78 53
- BANKA CELJE d.d. 063 431 120 • BANKA KOPER d.d. 066 451 445
- BANKA VIPA d.d. 065 128 53 02 • DOLENJSKA BANKA d.d. 068 316 548
- FACTOR BANKA d.d. 061 137 76 13 • GORENJSKA BANKA d.d., Kranj 064 28 40
- NOVA KREDITNA BANKA MARIBOR d.d. 062 229 23 22 • SKB BANKA d.d. 061 171 56 38
- NOVA LJUBLJANSKA BANKA d.d., Ljubljana 061 176 52 06
- SLOVENSKA ZADRUŽNA KMETIJSKA BANKA d.d., Ljubljana 061 172 72 62

Oznaka menice	Datum vpisa	Datum izplačila	Število dni
TZ18 • SZ01	26.10.1999 • 26.10.1999	27.01.2000 • 28.04.2000	91 • 183
TZ19	23.11.1999	24.02.2000	91
TZ20 • SZ02	28.12.1999 • 28.12.1999	30.03.2000 • 29.06.2000	91 • 182
TZ21	25.01.2000	28.04.2000	92
TZ22 • SZ03	22.02.2000 • 22.02.2000	25.05.2000 • 24.08.2000	91 • 182

Za izplačilo obveznosti ob zapadlosti jamči Republika Slovenija

Podrobne informacije pri vseh pooblaščenih vpisnikih in izdajatelju:

Ministrstvo za finance • Zakladnica • Sektor za upravljanje z likvidnostjo proračuna • Beethovnova 11 • 1502 Ljubljana
Telefon: 386 (61) 178 65 55, 386 (61) 178 63 34 • Telefax: 386 (61) 125 70 66
E-mail: majda.vrhovec@mf-rs.si, tomaz.oplotnik@mf-rs.si • http://www.sigov.si/mf/slov/menice/prosp.html

OTVORITEV

27. oktober '99 ob 10. uri

TRGOVINA SPAR V NOVEM MESTU

- dnevno sveža ponudba sadja in zelenjave
- velika izbira sirov
- velika izbira mesa in mesnih izdelkov
- več kot 200 kakovostnih izdelkov lastne trgovinske znamke SPAR po ugodnih cenah
- v trenutku prihranite čas in denar: več kot 150 izdelkov označenih z "Našo najnižjo ceno" v blagovni skupini (najcenejši jogurt, mleko, moka, ...)

- 2 x mesečno akcijska ponudba izdelkov
- čista in pregledna trgovina
- prijazna postrežba in osebje
- 140 brezplačnih parkirnih mest
- našim kupcem prijazen delovni čas:

DOBRODOŠLI!

PON. - PET. 8^h - 20^h
 SOBOTA 8^h - 17^h
 NEDELJA 8³⁰ - 13^h

Veselimo se vašega obiska!

TRGOVINA

SPAR

SPAR SLOVENIJA d.o.o., Ljubljana, Šmartinska 152G

Želite postati naš partner?

Stranke v Evropi cenijo prvovrstno kvaliteto in 35 letne izkušnje našega podjetja v proizvodnji stavbnega pohištva. Svoje izdelke želimo približati tudi cenjenim kupcem v Sloveniji, zato vabimo vsa podjetja, katera želijo postati naš pooblaščen partner, da nam pišejo na naslednji naslov:

Internorm okna d.o.o.
 Koseška cesta 8 · 1000 Ljubljana
 tel.: 061/18 19 255 · fax: 061/18 19 257
 E-Mail: Internorm.okna@siol.net

Internorm

Nekaj, na kar se lahko zanesete.

ZALOŽBA KMEČKI GLAS

VSE SORTE JE ŽE BLOU

Marija Krejan

Izšla je že devetnajsta knjiga iz zbirke slovenskih folklornih pripovedi Glasovi. Avtorica Marija Krejan je izpolnila svoje življenjsko poslanstvo, saj je pri zbiranju gradiva ugotovila, da o krajih, od koder so zbrane zgodbe, ni še nihče pisal.

Gre za krajevne skupnosti Veliki Trn, Sveti Duh, Gora - v okolici Krškega. Poleg starodavnih motivov, ki so prisotni v vseh folklornih pripovedih, je v pričujoči zbirki veliko spominov na bridki čas izseljenstva.

BRALCEM DOLENJSKEGA LISTA PONUJAMO
 25 % POPUST. Običajna cena je 7.344 SIT, cena s popustom pa 5.508 SIT.

Da, naročam knjigo Marije Krejan VSE SORTE JE ŽE BLOU s 25% popustom po 5.508 SIT, cena ne vključuje stroška poštnine. Knjigo bom plačal po povzetju.

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Telefon: _____

Datum: _____

Podpis: _____

Naročilnice pošljite na naslov: ČZD Kmečki glas, Železna cesta 14, 1000 Ljubljana.

DOLENJSKA BANKA

TEL 100

Od ponedeljka do petka
 od 8. do 18. ure

Ekstra lahko zimo, prosim!

ekstra lahko kurilno olje

- brezplačna in hitra dostava
- preprosto naročanje po telefonu
- ugodni plačilni pogoji
- možno obročno plačevanje na 3 ali 6 obrokov
- za večje količine dajemo dodatne popuste
- dober izkoristek energije
- okolju prijaznejše kurilno olje

Že prihajam!!!

Obiščite najbližje prodajno mesto
 OMV ISTRABENZ-a ali pokličite na telefon:
 068 342 531 Novo mesto
 0608 62 770 Brezice

OMV ISTRABENZ

Tri zmage na krosu Dela v Velenju

Med posamezniki na krosu Dela zmagali Kolman, Veber in Gorenc - Ekipno najvišje Sevnica - Favorit med člani Aleš Tomič je moral odstopiti zaradi glavobola

Na letošnjem krosu Dela, ki so ga velenjski športni delavci pripravili ob Škalskem jezeru, kjer bo čez mesec dni tudi evropsko prvenstvo v krosu so med 32 občinskimi reprezentancami nastopali tudi tekači iz Sevnice, Novega mesta in Brežice, vse tri reprezentance pa so se na koncu lahko pohvalile s po eno posamično zmago, Sevnčani pa so poleg tega zmagali v ekipnem vrstnem redu med mlajšimi mladinkami in mlajšimi mladinci, Brežičani pa med starejšimi pionirji. Poleg tega so bili Sevnčani v 1. skupini, kjer je zmagalo Velenje, v vsekippnem vrstnem redu četrti, Novomeščani sedmi in Brežičani deseti.

Med starejšimi pionirji, ki so se pomerili na 1 km dolgi progi, je bil Brežičan Željko Kolman v boju za zmago za dve sekundi hitrejši od Novomeščana Matjaža Berusa, medtem ko Sevnčan Borut Veber pri mlajših mladincih in Novomeščan Marko Gorenc med starejšimi mladinci očitno nista imela težkega dela, saj je Veber, ki mu je to že tretja zmaga na krosih Dela, drugouvrščenega Ravenčana Miheva na 2 km dolgi progi ugnal za 14 sekund, medtem ko je bil Gorenc na 3-kilometrski progi od drugouvrščenega domačina Boštjana Buča, ki je lep del proge vodil, na koncu hitrejši za devet sekund. Ob treh zmagah so

tekači iz Sevnice, Brežice in Novega mesta dosegli še nekaj visokih uvrstitev.

Podobno kot prva favoritinja med članicami Helena Javornik, je odstopil tudi prvi favorit med člani Aleš Tomič iz Cerovega Loga, sicer član novomeške ekipe, ki je na zadnjih nastopih pokazal zelo dobro formo. Enako kot Javornikove se je tudi Tomiča teden pred nastopom lotil prehlad, imel je težave z vnetim grlom in sinus, odstopil pa je zaradi glavobola, čeprav se je do odstopa dobro držal in je tekkel v vodilni skupini.

Izidi: ml. pionirji (letnik 87) - 3. Luka Verbančič (Brežice); ml. pionirji (86) - 9. Gregor Petan (Brežice); ml. pionirki (86) 2. Janja Bučar (Sevnica), 3. Branka Vrtič (Sevnica); ekipno 1. Sevnica; st. pionirji - 6. Jože Bučar (Novo mesto), 9. Matija Šega (Sevnica); ekipno - 2. Sevnica; st. pionirji (84) - 1. Željko Kolman (Brežice), 2. Matjaž Berus (Novo mesto), 6. Dejan Slovec (Brežice), 9. Jure Kalšek (Sevnica); ekipno - 1. Brežice, 3. Novo mesto; ml. mladinci - 1. Borut Veber (Sevnica), 6. Dejan Ambrožič, 8. Peter Kužnik (oba Novo mesto), 9. Bojan Bedrač (Sevnica); ml. mladince - 2. Alenka Radej, 7. Janja Pungerčar (obe Sevnica); ekipno - 1. Sevnica; st. mladinci - 1. Marko Gorenc (Novo mesto), 8. Robin Papež (Sevnica); ekipno 3. Novo mesto; st. mladinke - 6. Klavdija Tomažin (Sevnica); članice: 9. Metka Lindič (Novo mesto). Vsekipni vrstni red: 1. Velenje 211, 2. Železniki 202, 3. Murska Sobota 165, 4. Sevnica 150... 7. Novo mesto 132, 10. Brežice 113 itd.

BESEDO IMAJO ŠTEVILKE

KOŠARKA
Pokal Saporta, 4. kolo - SAKALAI VILNIUS : KRKA 78:74 (53:33). OSTALA IZIDA: Novy Jicin : Skyliners Frankfurt 70:85 (46:34); Radnički Jugopetrol : Helsinki 69:64 (39:26). LESTVICA: 1. Sakalai Vilnius 8, 2. Krka 6, 3. Radnički 6, 4. Skyliners 6, 5. Helsinki 5, 6. Novy Jicin 5.
Liga Kolinska, 6. kolo - ZM MARIBOR : KRKA TELEKOM 65:73 (35:39); KRKA TELEKOM: Jevtović 12, Petrov 10, Smodiš 15, Deschryver 4, Grum 22, Drobniak 4, Ščekič 2, Nakič 4. Prosti meti: ZM Maribor 10:21, Krka Telekom 7:7. Met za tri točke: ZM Maribor 7:18 (Tovornik 5, Ravnikar in Ritonja), Krka Telekom 4:20 (Grum 2, Smodiš in Petrov). Osebnostne napake: ZM Maribor 16, Krka Telekom 22.

OSTALI IZIDI: Slovan : Kraški zidar 78:51 (40:27), Rogla Atlas : Helios 75:74 (43:40), Pivovarna Laško : Savinjski Hopsi 88:80 (36:37), Zagorje : Loka kava 86:76 (44:40), Triglav : Union Olimpija 56:100 (21:48).
LESTVICA: 1. Union Olimpija 14, 2. Pivovarna Laško 13, 3. Krka Telekom 11, 4. Zagorje 10, 5. Triglav 10, 6. Slovan 9, 7. Savinjski Hopsi 8, 8. ZM Maribor 8, 9. Helios 8, 10. Rogla Atlas 7, 11. Loka kava 7, 12. Kraški zidar 6.
1. B SKL, 4. kolo - ELEKTRA : TEN KRŠKO 81:88 (39:49); LESTVICA: 1. Radenska Creativ 8, 2. Bežigrad 7, 3. Ten Krško 7, 4. Ilirija 7, 5. Nova Gorica 6 itd.

ROKOMET
1. SRL, 4. kolo - DOBOVA : RADEČE 20:17 (10:8); DOBOVA: Džapo 4, M. Urbanč 3, Martinčič 1, Voglar 1, D. Urbanč 1, Levec 1, Kukavica 7, Kranjčič 2.
TERMO : TREBNJE 26:32 (9:19); TREBNJE: Radelj 1, Gradišek 1, Šavrič 1, Blagojevič 5, Likavec 10, Begovič 2, Žvižej 8, Burdijan 4, INLES RIKO : PRULE 67 18:31 (8:19)
5. kolo - PRULE 67 : DOBOVA 29:23 (17:11); DOBOVA: M. Urbanč 2, Martinčič 3, Bogovič 2, Deržič 4, D. Urbanč 4, Kukavica 6, Kranjčič 2.
TREBNJE : HOTELI MORJE PORTOROŽ 34:23 (17:11); TREBNJE: Hribar 2, Burdijan 4, Begovič 2, Blagojevič 1, Šavrič 5, Stojakovič 5, Likavec 11, Gradišek 1, Žvižej 3.
CELJE PIVOVARNA LAŠKO : INLES RIKO 41:22 (23:9); ILES RIKO: Špoljarič 1, Lesar 5, Ilc 3, Ivanec 4, Pajnič 4, Henigman 4, Bartolj 1.
LESTVICA: 1. Celje P. Laško 10, 2. Prule 67 10, 3. Trebnje 8 (tekma manj), 4. Gorenje 7, 5. Pre-

vent 6, 6. Inles Riko 4, 7. Radeče 4 (tekma manj), 8. Dobova 3, 9. Termo 2, 10. Slovan 2, 11. Jadran 2, 12. HM Portorož 0.

NOGOMET
Pokal Slovenije, četrtfinale, prva tekma - HIT GORICA : ELAN 5:2 (2:1); STRELCI: 0:1 Lučič (3), 1:1 Žlogar (25), 2:1 Žlogar (29), 2:2 Lučič (46), 3:2 Vulič (52), 4:2 Znidarčič (71), 5:2 Vulič (75).
2. SNL, 11. kolo - ALUMINIJ : ELAN 3:1 (1:1); Strelci: 0:1 - Sever (37), 1:1 - Emeršič (45), 2:1 - Emeršič (89), 3:1 - Emeršič (91).
LESTVICA: 1. Tabor Sežana 28, 2. Železničar Maribor 23, 3. Elan Novo mesto 22, 4. Koper 21 (tekma manj) 5. Esotech Smartno 20, 6. Aluminij Kidričevo 19, 7. Živila Triglav 18, 8. Zagorje 15, 9. Montavar Rogoza 14, 10. Šentjur 13, 11. Jadran Šepič 13, 12. Drava Ptuj 10, 13. Nafta Lendava 10, 14. Ivančna Gorica 7, 15. Črenšovci 6, 16. Avtoplus Korte 3.

ODBOJKA
1. DOL, moški, 3. kolo - GRANIT : ŽUŽEMBERK 3:1 (24, 23, -22, 23); ŽUŽEMBERK: Petkovič, Pucelj, Babnik, Obrstar, Gotenc, Smrke, Lazič, Kump, Drobnič.
LESTVICA: 1. Fužinar GOK Igem 8, 2. Stavbar IGM 8, 3. Žurbi Team Kamnik 7, 4. Bled 6, 5. Olimpija 4, 6. Žužemberk 3, 7. Salonit Anhovo 3, 8. Granit 3, 9. Pomurje 3, 10. Astec Triglav 0.

1. DOL, ženske, 1. kolo - HIT NOVA GORICA : TPV NOVO MESTO 3:0 (23, 22, 21);
2. DOL, moški, 2. kolo - KOVNAR KOČEVJE : ČRNUČE 3:2, BELTINCI : KRKA NOVO MESTO 3:2; Lestvica: 1. Šempeter 6... 8. Kovinar 2, 10. Krka 1.
3. DOL - zahod, moški, 2. kolo - PNEUMA CENTER MOKRONOG : GOSTILNA JARM KROPA 3:1; Lestvica: 1. Hoteli Simonov zaliv Izola 6, 3. PC Mokronog 6 itd.
3. DOL - zahod, ženske, 2. kolo - Kemiplas Koper III - Semič 3:0, Brestanica : TPV Novo mesto II 3:2, Kočevje : Vimpro Izola 3:0, Črnomelj : Magro Grosuplje 3:0. Lestvica 1. Kočevje 6, 4. Črnomelj 6, 5. Brestanica 5, 8. TPV Novo mesto II 1, 9. Semič 0.

NAMIZNI TENIS
1. SNTL, moški, 4. kolo - PETOVIA PTUJ : KRKA NOVO MESTO 1:6. Lestvica: 1. Eta Preserje 7, 2. ERA Tempo 6, 3. Maxi Olimpija (1-1) 5, 4. ZNTK Maribor (-1) 5, 5. Radgona 5, 6. Radlje 4, 7. Krka 4, 8. Moravske Toplice Sobota 2, 9. Učila Krize 0, 10. Petovia 0.

Igor the Princ za športnike invalide

Jutri predstavitev zgoščenke in videospota

NOVO MESTO - Jutri, v petek, 22. oktobra, bo novomeški metalec diska in kapetan slovenske atletske reprezentance Igor Princ v restavraciji Tango na Otočcu na prireditvi Slovenski športniki za športnike invalide predstavil zgoščenko in video spota Igor the Princ. Glasbeno - športna prireditev je humanitarnega značaja, saj bo ves izkupiček namenjen pomoči športu invalidov, na prireditvi pa bodo med drugimi predstavili delo Zveze za šport invalidov Slovenije.

Zgoščenska Igor the Princ je izšla pri založbi Helidon, glasba pa je bila posneta v Recording Studiu Luka v Novem mestu. Pri projektu so sodelovali številni slovenski športniki od smučarjev Koširja, Miklavca Vrhovnika, Hrovatove in Pretnarjeve do kolesarjev Štanglja, Filipa, Pintariča ter plavalca Martina Strela in košarkarja Matjaža Smodiša, ki so ob stotem rojstnem dnevu Leona Štuklja lani posneli skladbo in videospot z naslovom 100. Prireditelji na čelu z Igorjem Princem pričakujejo, da se bo njihovemu vabilu odzval tudi prvi med slovenskimi športniki olimpijec Leon Štukelj.

I. V.

ZADNJA LETOŠNJA GALOPSKA DIRKA

ČATEŽ OB SAVI - Športno društvo Zevnik s Čateža ob Savi bo organiziralo v soboto, 23. oktobra, ob 14. uri na hipodromu Brege pri Krškem zadnjo galopsko dirko v letošnji sezoni. Pripravljajo štiri dirke, in sicer kmečkih konj, polkvrnih konj, 2-letnih polnokrvnih ter starejših polnokrvnih konj na 1.600 in 2.000 m. Za popestritev se bo na prireditvi predstavil ameriški quater horse, obiskovalci pa si bodo lahko približe ogledali tudi jahalni stil western, ki ga bo prikazal italijanski kavboj.

GORJANSKI ŠKRATJE NA IZLET

NOVO MESTO - Planinsko društvo Intel servis bo v soboto, 30. oktobra, pripravilo izlet, ki se ga lahko udeležijo le tisti, ki so letos vsaj petnajstkrat pripeščili do planinskega doma pri Gospičični in si s tem pridobili naziv Gorjanski škrat. Kam se bodo v soboto namenili škratje, organizator noče izdati, ve pa se, da bo hoje za 4 do 5 ur, da je izlet namenjen druženju ljubiteljev pohajkovanja po Gorjancih in da cilj izleta tokrat ne bodo Gorjanci. Prijavite se lahko do četrтка, 28. oktobra pri oskrbniku doma pri Gospičični Vojku Merharju ali pa pri Tonetu Progarju. Da bo prijava resnejša in da bo bolj držala, je treba ob prijavi plačati 800 tolarjev. Odhod avtobusa s parkirišča nasproti novomeške avtobusne postaje bo ob 7. uri.

OKOLI KOSTANJEVIŠKEGA OTOKA - Na letošnji veslaški regati okoli kostanjeviškega otoka je nastopilo 45 čolnov. V posameznih kategorijah so zmagali: ml. deklice - Suzana Bartolovič (Ankaran) in Katja Švolšak (Škofja Loka); ml. dečki - Krešimir Dreflak (Varteks Varaždin); st. dečki - Jurica Plantak (Varteks); mladinci - Andrej Zupančič (Žužemberk), članice - Nevenka Vahtar (Radeče), člani - Matjaž Avšič (Razlag Čatež); veterani - Marjan Zgonc (Ljubljana); turistični člani - Simon Jereb (Bistrica M. Sobota); kanu enokilec - Simon Požek (Koper); mešani pari - Blatnik - Logar (Krško); dvojec člani - Tomašek - Tomašek (Varteks); turistični dvojec - Rožek - Šola (Končar Zagreb). Popodne so se v velikih kanujih pomerile osemčlanske posadke osmih okoliških vasi. Zmagala je ekipa Celina Kostanjevica, drugi je bil Orehovec in tretje Dobe. V vlečenju vrvi je bila najmočnejša Prekopa, druge Malence in tretja Celina - Kostanjevica. (Foto: I. V.)

ODLIČNA TURJAČANA

TURJAK - V soboto je bila zaključena jesenska liga motokros tekmovalca. Med motoristi iz vse Slovenije sta v kategoriji do 125 cm nastopala tudi dva mlada tekmovalca športnega mladinskega društva Turjak in se odlično uvrstila. Med 24 tekmovalci te skupine je v soboto na tekmi v Rakeku v obeh vožnjah zmagal Tomaž Pečnik iz ŠMD Turjak; v skupnem seštevku sedmih dirk jesenske lige je Tomaž Pečnik zasedel drugo mesto, Boštjan Habič iz ŠMD Turjak pa četrto. Pri tem pa je treba upoštevati, da sta oba Turjačana eno tekmovalje izpustila, zaradi česar sta zbrala manj točk in bila uvrščena nižje, kot bi bila, če bi sodelovala na vseh tekmah.

REKREATIVNA LIGA V ODBOJKI

NOVO MESTO - Agencija za šport Novo mesto bo novembra in decembra spet pripravila rekreativno ligo v odbojki. Prijave moštve iz novomeške občine bodo zbirali do 26. oktobra. Nastopajo lahko le ekipe in igralci, ki niso vključeni v sistem članskih ligaških tekmovalnih odbojkarke zveze Slovenije. Dodatna pojasnila dobite po telefonu 322 267. Prvo kolo lige bo 7. novembra.

REKREACIJA V BADMINTONU

NOVO MESTO - Agencija za šport Novo mesto razpisuje rekreativno vadbo badmintona, ki bo ob nedeljah popoldne v športni dvorani Leon Štukelj. Prvič bodo rekreativci prekrizali loparje 7. novembra med 18. in 21. uro, takrat se boste lahko tudi vpisali in kasneje s položnico plačali prijavnino 4.000 tolarjev. Dodatna pojasnila dobite po telefonu 322 267.

PORAZ SEVNICE

SEVNICA, KRŠKO - V tretjem kolu tekmovalja v 1. B rokometni ligi je Sevnica doma s 16:28 izgubila s trboveljskim Rudarjem in je s tremi točkami na lestvici šesta. Krški Atom tekme tretjega kola s Krimom ni igral, na lestvici pa je brez točk predzadnji.

ŠTIRI ZMAGE SEVNICANOV

KOSTANJEVICA - Na 14. teku ob Krki so si atleti AK Sevnica in učenci osnovne šole Blanca priborili štiri zmage in dosegli več vidnejših razultatov. Zmagali so Branka Vrtič na 800 m (deklice, letnik 86 in mlajše), Jure Kalšek (dečki, letnik 84 in 85), Tjaša Hribar (deklice, letnik 84 in 85) in Borut Veber na 10 km (moški, letnik 79 in mlajši). V tej konkurenci sta na 2. oz. 3. mestu končala Gregor Vodenik in Bojan Bedrač. Tretji je bil tudi Mario Droždan med dečki na 800 m.

S. V.

SEVNIŠKI UČENCI NAJHITREJŠI

KOSTANJEVICA - Na 18. tradicionalnem teku po ulicah dolenskih Benetk, katerega glavni pokrovitelj je bilo podjetje Kobra Šentjernej, so tekmovali tudi učenci osnovnih šol Blanca, Sevnica in Tržišče ter atleti AK Sevnica. Vsekipno so učenci osnovne šole Sava Kladnika iz Sevnice osvojili 1. mesto. V teku na 400 m je pri mlajših dečkih (letnik 91 in mlajši) zmagal Miha Košmerl, pri mlajših deklicah (letnik 91 in mlajše) Ana Sotošek, v teku na 800 m je bil pri mlajših dečkih (letnik 89 in 90) najhitrejši Alija Mehič, pri mlajših deklicah (letnik 89 in 90) Andreja Klemenčič, pri dečkih (letnik 87 in 88) pa je zmagal Marko Vrtič. V teku na 4000 m so med sevniškimi atleti zmagali Branka Vrtič (starejše deklice, letnik 85 in mlajše), Klavdija Tomažin (mladinke, letnik 80 do 84) in Mateja Drobne (letnik 70 do 79).

S. V.

Olimpijski komite, Šugman in Cerar na Otočcu

Dan OKS v Tangu posvečen Cerarjevi šestdesetletnici

OTOČEC - V sredo, 13. oktobra, je Olimpijski komite Slovenije (OKS) v restavraciji Tango na Otočcu proslavil osmo obletnico ustanovitve. Ob tej priložnosti so dr. Rajku Šugmanu podelili posebno priznanje Mednarodnega olimpijskega komiteja za izobraževanje, spomnili pa so se tudi na našega najuspešnejšega povojnega športnika Mira Cerarja, ki bo v kratkem praznoval 60. rojstni dan. Cerar je bil skupaj z Leonom Štukljem 15. oktobra leta 1991 tudi podpisnik olimpijske listine v Cankarjevem domu, ko je bil s podpisom 34 športnih zvez uradno ustanovljen Olimpijski komite Slovenije.

Ob zaključku slovesnega dela praznovanja obletnice OKS so plesalci Mojce Horvat predstavili Elanova oblačila, ki jih bodo slovenski športniki nosili na olimpijskih igrah v Sydneyju. Predstavili so se olimpijski kandidati: atletinji Britta Bilač in Brigita Bukovec, veslači Luka Špič in Iztok Čop ter Jani Klemenčič in Sadik Mujkič, jadralca Tomaž Čopi in Mitja Margon, plavalec Peter Mankoč ter kolesarja Andrej Hauptman in za sedaj edini Novomeščan v elitni družini Uroš Murn. V zabavnem delu se je olimpijec predstavil Sašo Hribar, ki je po uradnem delu goste odpeljal v teniško dvorano, kjer je zanje pripravil tekmo v fun ballu.

Štiri evropske zmage Silvestrovih

Mirčanki na ekipnem evropskem prvenstvu

MIRNA - Mirnski badmintonistki Urška in Špela Silvester sta uspešno nastopili na kadetskem ekipnem prvenstvu v badmintonu v Spali na Poljskem, kjer je mlada slovenska ekipa, v kateri je imel najstarejši igralec 16 let, v drugi skupini brez poraza osvojila prvo mesto, skupno pa je bila Slovenija trinajsta. Dvanajstletna Špela in trinajstletna Urška sta bili na tekmovalju najmlajši, a v merjenju moči s 17-letnimi tekmicami ne najslabši. Urška je nastopila štirikrat in tri tekme dobila, skupaj s Špelo pa sta od štirih dvobojev igre parov dobili tekmo z Latvijkama.

Mirnski trener Mile Čuk, ki je vodil slovensko vrsto, je povedal, da je delitev reprezentanc na dve kakovostni skupini v kategoriji do 17. leta nesmiselna in jo bodo ukiniteli. Slovenija je bila pred dvema letoma v Istanbulu petnajsta, letos pa bi v boljši kakovostni skupini zagotovo osvojila 4. do 5. mesto, tako pa je v drugi skupini zlahka ugnala vse tekmece: Latvijo s 7:0, Irsko s 6:1, v polfinalu Slovaško s 5:2 in v finalu še Italijo s 5:2.

I. V.

Zmago zapravili v prvem polčasu

Po prvem polčasu je domači Sakalai v Vilniusu vodil z 20 točkami razlike - Petrov je imel zmago v rokah - Pred televizijskimi kamerami se Krka Telekom ni posebej trudila

NOVO MESTO - Prvo tekmo v gosteh v pokalu Saporta so novomeški košarkarji igrali v Vilniusu v Litvi, izgubili pa so jo v prvem polčasu, ki jo je domači Sakalai dobil kar z 20 točkami razlike. Čeprav so Novomeščani v drugem delu igre že nadomestili zaostanek iz prvega polčasa in se Litvancem približali na eno točko (62:63). Deset sekund pred koncem srečanja je imel Simon Petrov pri izidu 76:74 za domače priložnost, da s trojko svoje moštvo popelje do zmage, a je zgrešil, žoga pa se je znašla v rokah domačinov, ki so s košem iz protinapada le potrdili svojo zmago. Najboljši v Novomeški vrsti je bil tokrat Matjaž Smodiš, ki je dosegel 33 točk, od tega štiri trojke. Na lestvici vodi edino neporaženo moštvo v skupini H Sakalai, s po dvema zmagama in dvema porazoma pa se na sredini lestvice gnetejo Krka, Radnički in Skyliners, že po petem kolu pa bo več jasnega, kdo je še v igri za

vrh in napredovanje v naslednji krog tega tekmovalja. Tekmovalje v pokalu Saporta so Novomeščani nadaljevali včeraj, ko so se v gosteh pomerili z do tedaj zadnjevrščenim moštvom Novy Jičin, 2. novembra pa se bodo poskusili frankfurtskim Skylinersom oddolžiti za boleč poraz v Novem mestu.

Tekmo šestega kola lige Kolinska v gosteh z Mariborom je Krka Telekom zaradi televizijskega prenosa igrala v nedeljo. Čeprav so domačini začeli bolje in vodili že z 20:13, zmaga Novomeščanov ni prišla pod vprašaj, saj je kakovostna razlika med moštva velika. Ko se je razigral samo Grum, ki se je izkazal s kar 83-odstotnim metom iz igre se

je tehtnica začela nagibati na stran gostov, čeprav so Mariborčani vodili tudi še sredi drugega polčasa s 50:47, potem pa so si Novomeščani z delnim izidom 14:3 zagotovili miren zaključek srečanja. Tudi v sedmem kolu, ko se bo Krka v sredo, 27. oktobra, doma ob 20. uri pomerila z desetouvrščenim Roglo Atlas, ni pričakovati presenečenja. Novomeščani pa bi si morali zmago nad novinci v ligi z izdatnejšo razliko zagotoviti hitreje kot v Mariboru.

I. V.

NOGOMETAŠICE SE TRUDIJO

NOVO MESTO - Nogometiške novomeškega Radia Krka so v jesenskem delu sezone odigrale sedem tekem in osvojile štiri točke, s katerimi so na lestvici med osmimi ekipami sedme. V sedmem kolu so v Jevnici s Senožetimi igrala 1:1. V petem kolu so z 1:0 doma premagale Cerknico. Do konca jesenske sezone jih čakata še dve pokalni tekmici z Ilirijo.

ZMAGOSLAVJE STOKANOVIČA

NOVO MESTO - Oktobrski hitropotezni turnir šahovskega kluba Novo mesto se je končal s precej presenetljivimi izidi. Dobil ga je namreč Marjan Stokanovič, drugi je bil Emil Luzar, tretji Robert Rudman in šele četrti do pred kratkim nepremagljivi Marjan Kastelic. Nastopilo je 31 šahistov.

Ribniška triatlonca na Havajih

Kromar in Šink v soboto na ironman triatlonu

RIBNICA - Svetovno prvenstvo v ironman triatlonu na Havajih je največja preizkušnja triatloncev na svetu, letošnje prireditve pa se bosta v soboto, 23. oktobra, udeležila tudi Ribničana Damjan Kromar in Tomaž Šink. Več kot 1500 triatloncev z vseh celin si je nastop na Havajih priborilo na celinskih kvalifikacijskih tekmah. Damjanu se je uspelo uvrstiti na zaključno tekmo zvanje z dobrim nastopom na kvalifikacijah v Nemčiji. Od takrat se mu je forma dvigovala, zato upa, da bo na Havajih, kjer razmere za tekmovanje zanj niso najbolj primerne (velika vlaga in temperatura do 35 stopinj), med boljšimi Evropejci. Ironman triatlon od tekmovalcev zahteva izjemno vzdržljivost, saj je treba najprej preplaviti 3800 metrov, prekosariti 180 kilometrov in za konec preteči cel maraton (42 km).

"Vsak dan sem tekel in kolešaril v okolici Ribnice, plaval pa sem v Ljubljani. Pripravljen sem kot nikoli doslej in upam, da bom brez večjih težav uspešno pritekkel na cilj", je povedal Damjan, ki je v Ameriko odšel v petek. V slovenski odpravi so še Igor Kogoj (Tri šport), Tomaž Šink (Ribnica), Matjaž Štibej (Brezje) in Anton Škrlep (Tri šport).

M. G.

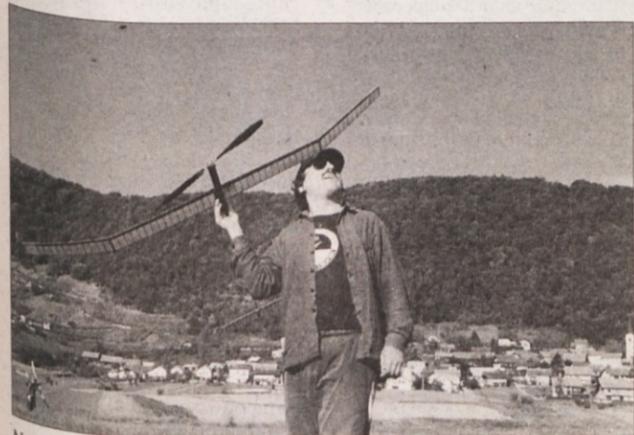
Damjan Kromar

ČRNOMALJCI V PIRANU

ČRNOMELJ - Na dnevih slovenskega šolskega športa v Piranu so 1. in 2. oktobra uspešno nastopili tudi učenci osnovne šole Loka iz Črnomelja. Med košarkarskimi trojkami so Črnomaljši zmagali, v malem nogometu na male gole pa so osvojili drugo mesto.

MLADO IN STARO NA ARTEM

ARTO - Na srečanju motokrosističnega podmladka in veteranov na Artem se je na štartu v sedmih kategorijah zbralo rekordnih 67 dirkačev. Po posameznih kategorijah so zmagali: Anja Špindler, Jernej Irt, Damjan Tržan, Gorazd Oprešnik, Robert Vodišek, Zdravko Jelovšek in Andrej Čuden. Tekmovalje je pripravil krški klub Fun šport na čelu s predsednikom Goranom Rovanom.

NA PREČENSKO NEBO - Takole je novomeški modelarski veteran in državni reprezentant Dragan Stanković svoj avionski model na pogon z gumo usmeril na nebo nad Prečno. Kljub dobremu poznavanju lokalnih vetrov, mu je prvo mesto na 3. pokalu Dolenjske, ki je šlo tudi kot zadnja tekma za letošnji pokal Slovenije, ušlo za vsega dve točki, še bolj nesrečen pa je bil Jure Žulič, ki je zmagal med mladinci v kategoriji jadrlnih modelov zgrešil za eno samo točko. Izidi: F-1-H, mladinci - 1. Nardin (Šempeter) 589, 2. Jure Žulič (Novo mesto) 588; F-1-A, člani - 1. Leško (Zaprešič) 1429, 3. Borut Žulič (Novo mesto) 1285; F-1-B - 1. Hribar (Celje) 1361, 2. Dragan Stanković 1359, 3. Damjan Žulič (oba Novo mesto) 1241; F-1-A - 1. Rozman (Litija) 65, 4. Borut Žulič (Novo mesto) 35; F-1-B - 1. Hribar (Celje) 55, 2. Damjan Žulič (Novo mesto) 37. (Foto: I. V.)

Dolenjci bomo Gorjance pripravljali sami

Pogovor z Rudijem Šalijem o avtomobilistični gorski dirki na Gorjancih - Zakaj skromna udeležba - Prihodnje leto v organizaciji brez Ljubljančanov - Kje so dolenjski dirkači - Bo na Dolenjsko prišel tudi rally Saturnus

NOVO MESTO - Prejšnji teden so na Gorjancih spet hrumeli močni avtomobilski motorji, ki so na cesto med Težko Vodo in Vahto kljub trgatvi privabili po ocenah organizatorjev od 7 do 10 tisoč dolenjskih ljubiteljev avtomobilističnega športa. Med 51 dirkači so bili le štirje domačini in zelo malo tujcev, ki jih je od nastopa na Gorjancih odvrnil predvsem pozen termin. O letošnji prireditvi in bodočnosti dirke na Gorjancih je spregovoril organizacijski direktor dirke Rudi Šali.

Letošnja dirka bi morala biti avgusta, a ste jo prestavili na oktober, zakaj?

Da bi dirko izpeljali v predvidenem času je organizatorjem zmanjkalo časa. Pristojni pri Avtomoto zvezi Slovenije so se hoteli dirke na Gorjancih kar odpovedati, a se je temu uprli tudi nekdanji predsednik organizacije gorjanske dirke Tone Anderlič, ki je letos nastopil v vlogi častnega predsednika, je pa veliko pomagal predvsem pri nabiranju sponzorjev.

Taka dirka ni poceni?

Letošnja dirka nas bo stala okoli 8 milijonov tolarjev, to je drago in poceni obenem, odvisno s katerega vidika gledaš.

Vse manj dirk za državno prvenstvo je v Sloveniji, naši dirkači večinoma dirkajo v Avstriji in na Hrvaškem?

Zato tudi ni denarja sponzorjev. Kdor da denar, bi rad videl svojega dirkača dirkati na domačih dirkah in ne v tujini, kjer njegove reklame nihče ne opazi. Zato je za slovenski

POD PORTOVALOM SO ZAKLJUČILI

NOVO MESTO - Teniški klub Portovald je 2. oktobra pripravil zaključek sezone na peščenih igriščih. Na turnirju otrok je zmagal Jože Rebselj, ki je v finalu premagal Ano Benčina. Med rekreativci, ki vse pogosteje zahajajo na prva novomeška igrišča pod Portovalom, kjer so vzpostavili prijetno tekmovalno vzdušje in med sabo celo sezono tekmujejo v rekreativni ligi, je zmagal Marjan Stokanovič, med ženskami pa je bila najboljša Mia Zupanc.

VODI MESOJEDEC

SEVNICA - Na hitropoteznem oktobrskem klubskem turnirju sevnških šahistov je zmagal Franc Derstvenšek nad Bojanom Kuzmičem in Igorjem Glavačem, v skupnem vrstnem redu pa še naprej vodi Zvonko Mesojevec. Šahovski klub Milan Majcen je 7. oktobra na Blanci pripravil šolsko prvenstvo, na katerem je med dekleti višjih letnikov zmagala Suzana Pavlič, med fanti do 4. razreda Toni Remih in med fanti do osmega razreda Benjamin Aršek. (J. B.)

Poraza obeh prvligašev

Žužemberk in TPV izgubila v gosteh - V tretji ligi Mokronog brez poraza, med dekleti pa dolenjska gneča

ŽUŽEMBERK, NOVO MESTO - Oba dolenjska odbojarska prvligaša, Žužemberk med moškimi in TPV med dekleti, sta sobotno tekmo izgubila. Žužemberčanom se bo poraz v Slovenski Bistrici lahko še grdo maščeval. Suhokranjci bi namreč lahko tekmo z Granitom dobili tudi s 3:0, saj v nobenem izmed štirih nizov niso zbrali manj kot 23 točk. Že prvi niz sta moštvi igrali na razliko in čeprav so Žužem-

berčani vodili že z 19:13, so v odločilnih trenutkih zaradi živčnosti niz prepustili domačinom. Po na podoben način izgubljenem drugem nizu so Žužemberčani tretji niz dobili, najbolj izenačenega četrtega pa spet prav v zadnjem trenutku izgubili ter tako spet ostali brez točk, ki so se jih veselili neposredni tekmeči v boju za obstanek.

Še manj sreče kot Žužemberčani so imele Novomeščanke, ki so se s pomlajeno vrsto zelo dobro upirale Novogoričankam, a so prav teko popuščale v končnicah nizov in ostale povsem praznih rok. V treh nizih so bile povsem blizu domačinkam, osvojile so 23, 22 in 21 točk. Bolj kot poraz z 0:3 je spodbudna igra, ki je kljub vsemu zadovoljila trenerja Bojana Verniga, saj Novogoričanke letos napovedujejo naskok na sam vrh, Novomeščanke pa bi rade le dostojno preživele ligaško tekmovalje in obstale v družbi najboljših.

Žal jim ne bo nič lažje niti v drugem kolu, ko bodo spet igrale v gosteh, tokrat z državnimi prvakinjami v Mariboru.

V drugi moški ligi so Kočevci dosegli manjvredno zmago s 3:2, Novomeščani pa večvredni poraz z 2:3, ki poražencu prinese vsaj eno točko. Mokronožani so tudi v drugem kolu v tretji ligi osvojili vse tri točke in se držijo pri vrhu lestvice, prava gneča dolenjskih, belokranjskih in posavskih ekip pa je v tretji ligi, kjer Kočevke po dveh kolih celo vodijo, Črnomaljške so prav tako zbrale vse možne točke, brestaničanke so sicer dvakrat zmagale, a enkrat le s 3:2, Novomeščanke in Semičanke pa se bodo tudi letos, kot kaže, zadrževale v spodnjem delu lestvice.

I. V.

pa so nam že do sedaj pomagali domači gasilci. Tudi zdravstveno osebo je domače, letos pa nam je s helikopterjem priskočila na pomoč slovenska vojska, ki bi v primeru hude nesreče ponesrečenca hitro prepeljala v ljubljanski klinični center. Na srečo helikopter ni imel takega dela.

Dolenjci smo imeli nekdanje izvrstne dirkače, v zadnjih letih sta Tomlje in Valant na Gorjancih zmagovala, v ukinjenem pokalu clio pa smo imeli vedno zelo močno zastopstvo. Zdaj je v avtomobilskem športu Dolenjcev le za vzorec. Zakaj?

Letos so se na Gorjancih predstavili le štirje Dolenjci - Lojze Udovc je bil v pokalu fiat seicento, ki je nadomestil pokal clio, drugi in Alojz Pavlič tretji. S 15. mestom v absolutnem vrstnem redu je najvišje posegel Branko Uhernik z mazdo 323, medtem ko je Slavko Brunškole na domači stezi izvrstno začel in je po prvi vožnji v skupini N vodil pred kasnejšim zmagovalcem Dagmarjem Šusterjem, v drugi vožnji pa je na njemu dobro poznanem ovinku pri gostilni Badovinac zletel s ceste in se prevrnil ter popolnoma uničil svoj BMW M3. Da ni na Dolenjskem več in boljših dirkačev je največ krivo nezanimanje pokroviteljev za avtomobilski šport, ki ni poceni.

POSAVSKA ODPRAVA NA CHO OYU USPEŠNA

SENOVO - Člani posavske himalajske alpinistične odprave so uspešno kočali delo an gori Cho Oyu. V četrtek, 30. septembra, je ob 12.50 stopil na vrh gore Primož Stular, ob 15.45 pa še franci Oderlap. Eden izmed alpinistov posavskega alpinističnega kluba je skupaj s francoskimi alpinisti poskušal priti na goro 2. oktobra, a jih je ustavilo slabo vreme in so morali sestopiti, naslednji dan pa so se proti vrhu namenili trije posavski alpinisti, a so, ko se je na gori razbesnel vihar, podrli oba tabora na gori in se vrnili v bazni tabor, s čimer se je odprava končala.

KEGLJAŠKI IZIDI

V zadnjem kolu ligaških tekmovalj v kegljanju so dolenjski predstavniki dosegli naslednje izide: 1. B-liga, ženske - Slovan : Trebnje 5:3; 2. liga, zahod, ženske - Medvode : Rudar Črnomelj 3:5; vzhod - Sremič Krško : Miroteks III 6:2; 3. liga, zahod, moški - Inter Commerce : Novo mesto 2:6, Rudar Črnomelj : Pivka 4:4; vzhod: Slovenj Gradec : Sremič krško 7:1, Brežice : Agro Ruše 4:4. (N. G.)

Zimska liga pod teniškim šotorom

Dve pokriti teniški igrišči v samem Novem mestu - Zgradil ju je Dušan Kočevar z Logingom in Malkomom - Treningi, tečaji in zimska liga Belokranjcev, Posavcev in Dolenjcev

NOVO MESTO - Teniška dvorana na Otočcu nima edinih pokritih teniških igrišč na Dolenjskem oziroma na novomeškem območju. Prav v Novem mestu oziroma natančneje na regrških Košenicah si je pokriti teniški igrišči omislil nekdanji izvrstni igralec in trener namiznega tenisa Dušan Kočevar, ki je pred šestimi leti v neposredni bližini novega stanovanjskega naselja Košenice na obrobju Novega mesta zgradil dve pešeni teniški igrišči.

Ker je bila poletna sezona igranja tenisa na odprtem prekratka in preveč odvisna od vremena, da bi lahko živel le od zaslužka na igriščih, se je pred dvema letoma po po-

• Teniški center Košenice bo med zimsko sezono letos prvič pripravil zimsko teniško ligo, v kateri bodo lahko nastopali teniški igralci iz Bele Krajine, Posavja in Dolenjske. Liga bo trajala ob vikendih od začetka novembra do konca aprila. Priznanje se lahko po telefonu 341 075.

svetovanju z lastnikom podjetja Loging Francem Lavričem, ki je prav tako zelo zagnan rekreativni igralec tenisa, odločil, da bo eno izmed igrišč pokril. Podjetje Loging se je namreč specializiralo za gradnjo montažnih športnih dvoran, teniških igrišč in skladiščnih prostorov, njegova dejavnost pa sega daleč preko meja naše države.

Tako je že pred dvema letoma nad enim izmed obeh peščenih igrišč na Košenicah zrasla kupola z dvojnimi termoizolacijskim stropom

PUCELJ MED ŠTIRIMI

NOVO MESTO - Novomeščan Tadej Pucelj je na zaključnem turnirju najboljših 12 slovenskih igralcev do 16. leta izpadel v polfinalu, kjer ga je s 4:6, 6:4 in 6:3 premagal prvi nosilec turnirja Mariborčan Miha Mihalič.

Pa kljub temu želite prihodnje leto dirko pripraviti sami?

Če bomo dirko na Gorjancih organizirali Dolenjci sami, nas bodo domači pokrovitelji raje podprli, pa tudi na Petrolo, ki je bil letos glavni pokrovitelj dirke, so nam zagotovili, da nam bodo pomagali le, če bomo dirko pripravili sami. Vse to so posledice nurejenih odnosov v Avtomoto zvezi Slovenije, kjer so nekateri vodilni funkcionarji v preteklih letih avtomobilskemu športu naredili veliko škode.

Skupaj z Branetom Kuzmičem sta tvorila najuspešnejšo slovensko rally posadko v zgodovini. Vas morada ne zamika, da bi se po organizacijski plati poskusili tudi v tej zvrsti?

Šport iz Kočevja in Ribnice

• KOČEVJE - Čeprav so se Pirančanke potihem bale vedno neugodnih Kočevj, so zmagale lažje, kot so pričakovale. Rokometašice Gramiza so zelo slabo igrale v obrambi, v napadu pa so pripravile številne priložnosti. Kočevke so na koncu tekmo izgubile kar s 14:29. Najboljša med Kočevkami je bila Mira Dragičević, ki je dosegla štiri zadetke.

• KOČEVJE - V 4. krogu v 1. državni ligi so brez točk ostale tudi kegljačice Kočevja, ki so z 2:6 izgubile s Tekstino v Ajdovščini. Z istim rezultatom je v prvi B-ligi Ribnica premagala Sinel Hrast, medtem ko je Kočevje v drugi ligi s 5:3 izgubilo z Domžalami.

• KOČEVJE - Košarkarji kočevskega drugoligaša Sneznika so bili dobro razpoloženi za igro in so v 4. krogu brez večjih težav premagali Logatec z 98:78. Dvajset točk razlike je bilo tudi v prvem polčasu.

• RIBNICA - Igralci Ribnice, ki letos prvič igrajo v drugi malonogometni državni ligi - zahod, so izgubili v Škofljah z Bronxom s 5:1. V prvem polčasu je bil izid 1:1, gol za Ribničane je dosegel Mihelič.

• RIBNICA - V 13. krogu občinske lige Ribnice v malem nogometu so bili naslednji izidi: Divji jezdeci : Grafit 5:4, Biba market T : ŠMD Turjak 5:9, Sodražica : Elin Kot 7:0. M. G.

Rudi Šali

Me in upam, da bomo Dolenjci po dolgih letih premora prihodnje leto videli tudi dirko v rallyju. Dobil sem namig, da bi na Dolenjskem izpeljali rally Saturnus, ki steže za evropsko prvenstvo. Če nam to uspe, bi imeli dolenjski ljubitelji avtomobilskega športa kaj videti.

I. V.

KRČANI V DRUGI LIGI

KRŠKO - Balinarji Krškega so uspeli na kvalifikacijah za vstop v drugo slovensko ligo. V prvem krogu kvalifikacij so Krčani najprej izgubili z Žalcem s 7:9, potem pa so isto ekipo premagali s 14:2, medtem ko je drugi dolenjski predstavnik Krmelj z Mariborom igral 8:8 in 4:12. Krčani so se tako za mesto v drugi ligi pomerili z Mariborom, s katerim so najprej igrali 8:8, drugo tekmo pa dobili s 14:2. Krčani so se tako v vzhodni skupini druge slovenske balinarske lige pridružili kočevskemu Sodčku, ki je minulo prvenstvo končal na šestem mestu. (R. M.)

PORAZI ODPLAVILI TRENERJA

NOVO MESTO - Tretji zaporedni poraz nogometašev Elana v nedeljo v Kidričevem z Aluminijem je bil dovolj, da se je uprava novomeškega kluba odločila zamenjati trenerja Branka Slakonjo z Vladanom Mladenovičem, ki naj bi Elan vodil že na večrajšnji povratni tekmi četrtfinala slovenskega pokala z Novo Gorico.

KOLESARSKI VZPON NA POLOM

KOSTANJEVICA - V nedeljo, 24. oktobra, bo športno društvo Kostanjevica na Krki pripravilo prvi kolesarski vzpon na Polom. Štart bo ob 10. uri pred osnovno šolo Jožeta Gorjupa v Kostanjevici na Krki. Proga je dolga 12 km, višinska razlika je 650 m, pot pa je primerna za gorska kolesa. Dodatna pojasnila dobite po telefonu 041 746 800.

DUŠAN KOČEVAR POKRIL IGRISČA - Dušan Kočevar, ki je v mladosti zelo dobro igral namizni tenis, v katerem je med mladinci skupaj z Marjanom Hribarjem sodil v sam jugoslovanski vrh, je kasneje namiznoteniški loparček zamenjal za večjega, teniškega, ki mu že nekaj let reže kruh. Zdaj, ko je obe pešeni igrišči (v ozadju) na Košenicah prekril, je njegov posel neodvisen od vremena, sezona igranja tenisa na njegovih igriščih pa raztegnjena na celo leto. (Foto: I. V.)

KRKA ZDRAVILIŠČA
HOTELI OTOČEC
TENIŠKI CENTER OTOČEC

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki velja od 23. aprila 1994, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka že objavljene informacije, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke objavljamo pod skupnim naslovom "Odgovori, popravki in mnenja", vsi pa so opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne objavljamo prispevkov, ki so napisani žaljivo ali z namenom zaničevanja, ali če so nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanašajo (13. člen).

Pot - jabolko spora med vaščani

DL št. 41, 14. oktobra

Jabolko spora med nami, prebivalci s Sel pri Otovcu, ni pot, kot ugotavlja novinarka v zadnjem Dolenjskem listu, pač pa gradnja asfaltne ceste skozi sredino najine parc. št. 31 - stavbišče na Selih pri Otovcu, tik in med gospodarskimi poslopiji zaščitene kmetije. Kot lastnika zaščitene kmetije in dobra gospodarja ne moreva dovoliti skozi najbolj potrebni del kmetije gradnjo javne ceste in s tem deliti kmetijo na dva dela. Če bi bilo tako, potem gospodarskih poslopij kmetije ne bi mogla gospodarno uporabljati in bi bilo potrebno kmetijo celo preseliti. Ne gre tudi za pridobljeno oz. priznano služnostno pot in kot tako uporabno za kogarkoli, kamorkoli in s čim koli, pač pa se bodo ta dejstva ugotavljala po tožbenem zahtevku tako za obstoj osebnih in stvarnih služnosti na najini parceli št. 31 - stavbišče. Tudi ne gre le za približno 30 m zemljišča, pač pa za 50 m v dolžini in 3 m v širini, kaj pa to pomeni za funkcionalni prostor kmetije in tik gospodarskih poslopij in celo med njimi, pa ve vsak, ki se ukvarja s kmetijsko dejavnostjo.

Vas Otovec povezuje javna cesta po Odloku o kategorizaciji javnih cest v občini Črnomelj (UL RS št. 73, str. 5649), in sicer za vsa vozila in kolesa. Morebitna služnost skozi parcelo št. 31 pa bi bila povezava le na javno dobro pot, ki ni kategorizirana niti kot kolesarska steza niti kot javna pot. To je pač poljska pot, ki je tako tudi grajena v širini med 2,00 - 2,80 m. Na Otovcu avtobusne postaje ni, tam se ustavlja le šolski avtobus. Železniška postaja pa je na Selih pri Otovcu št. 17, ne pa na Otovcu, kot trdi novinarka.

Spor se tedaj ni začel tako, kot trdi novinarka, ko sva na "služnostno pot" postavila kamenje. Spor je zaradi izgradnje nove asfaltne ceste in traja že več kot dve leti. Že dne 19.10.1997 naj bi se sestalo v gasilskem domu Otovec le deset takratnih prebivalcev vasi Sela pri Otovcu (KS Talčji Vrh šteje okoli 600 prebivalcev) in ugotovilo, da je del najinega zemljišča parcela št. 31 (po sredini parcele) po planu KS Talčji Vrh predviden za modernizacijo in asfaltiranje v prihodnjem letu, ter od služb Občine Črnomelj zahtevalo, da se izvede vris teh zemljišč v mapo in da je bodoča pot prehodna za vse krajanje. Zapisnik je pripravil in pisal Anton Brula s Talčjega Vrha kot tajnik KS Talčji Vrh, sicer bratranec podpisane. Naju kot solastnika tega zemljišča KS Talčji Vrh ni povabila na ta sestanek, kaj šele uradno seznanila s kakršnim koli planom KS

Talčji Vrh in asfaltiranje po najinem dvorišču. Iz tega razloga sva za ta zapisnik in dopis Občini, ki naj bi ga poslala KS, večkrat ustno in pisno zaprosila pri KS in Občini, vendar ni bilo nobenega odgovora. Ta zapisnik oz. dopis sva dobila šele v tožbenem zahtevku za priznanje osebnih in stvarnih služnosti z dne 30.3.1999. V času treh let, ko je postal aktualen asfalt, pa se je na najini domačiji pričelo šikaniranje, tudi divjanje z avtomobili, zaradi česar sva se obrnila na Občino Črnomelj, kjer sva dobila pojasnilo od tajnika in župana, da bi radi položili asfalt skozi najino parcelo. Takoj sva ponudila, da se le ta lahko zgradi za najinimi gospodarskimi poslopiji po najinih zemljiščih, javno dobro ob naših zemljiščih, in sicer parc. št. 786/1, 819, 830/1, 830/2, 833/1 in 833/2, pa se naj razširi tako, da bo omogočen varen dvosmerni promet, saj nam je to potrebno zaradi obdelave najinih zemljišč v tem delu. V zameno sva zelela le to, da se zemljišča, potrebna za cesto, zemljiškoknjižno prenesejo na Občino, v zameno pa se prenese na naju le manjši del javnega dobra, ki ga nihče ne uporablja že več kot sto let in v naravi ni viden. Pri tem sva bila pripravljena dati na svoje stroške poleg zemljišč (njive in sadovnjak) tudi snegobrane na dveh zgradbah, odreči se odškodnini pri delu na vseh najinih zemljiščih, posekati cca. 15 sadnih dreves in zaradi varnosti ob hlevu postaviti ograjo. Pripravljena sva bila tu na cenitev po izvedenci, sicer pa je bila vrednost najinih vlaganj nekajkrat večja od vrednosti pridobljenih zemljišč.

Nemalo sva bila presenečena, ko sva 12.6.1998 prejela od župana občine Črnomelj dopis brez številke, z nečitljivim podpisom za..., v katerem je bilo navedeno, da bi se pot skozi najino dvorišče legalizirala, da se ukine del javnega dobra (ni navedeno kje, koliko in za kakšno ceno) in da se to izvede zemljiškoknjižno. Nadalje je v dopisu navedeno: "Občina Črnomelj je zainteresirana, da se tozadevni problem reši v izogib stalnim napetostim na terenu in tudi v izogib nejubim postopkom, ki jih krajani KS Talčji Vrh zahtevajo in ki bodo pfoblem rešili izven dometa dogovora obeh strank". Podpisana nisva podlegla tej grožnji, ki je do danes ni še nihče preklinal niti obrazložil. Seveda so se nato pričela od določenih oseb še hujska šikaniranja na tej parceli, enemu izmed tožnikov je bilo tukaj celo odvzeto voziško dovoljenje, drugič je bil vkljenen in mu je bila odvzeta prostost. Vse to na tem dvorišču. Podpisana sem zato morala iskati medicinsko pomoč in se dolgo zdraviti. Del tega šikaniranja je objavil tudi vaš časopis pod oznako krivca B. V. Zahteva po prisili za asfalt je bila vse hujska, zato sta dva vaščana kar brez najinega dovoljenja dne 10.2.1999 ob 16.33, ko je bilo 0,60 m snega in je bil ta za potrebe kmetije že počiščen med gospodarskimi poslopiji, prišla s 4-metrsko ralicco "delati pot" in nama pri tem celo naredila škodo. Dne 20.3.1999 zvečer je nedaleč od najinega skednja nenadoma zagorel velik požar. Sreča je bila, da je veter pihal v drugo smer, saj bi sicer vsa kmetija lahko pogorela. Povzročitelj požara do danes še ni znan.

Vsled vsega navedenega sva bila prisiljena zaradi varnosti dne 22. 3. 1999 na najini parceli št. 31, ki ni imela nobenih bremen osebnih ali stvarnih služnosti, postaviti kamenje. Le na ta način sva lahko zagotovila varen dostop do gospodarskih poslopij in nemoteno gospodarjenje na kmetiji.

Po objavi vašega članka pa se je pričela divja vožnja z motornimi kolesi nepoznanih in poznanih mladletnikov, ki nama pojasnjujejo, da je sedaj, ko je bil naveden v Dolenjskem listu članek Pot..., da razume-

jo tako, da je to pot v splošni rabi. Ker to ne drži in ker vsaka taka vožnja lahko pomeni nesrečo z najhujšimi posledicami, saj je to funkcionalni prostor kmetije, pozivava z vso resnostjo vse starše, naj na to dejstvo resno opozorijo svoje mladoletne otroke.

Čudi naju, da novinarka ni zapisala, da gre za zemljišče zaščitene kmetije in omenila besedo asfalt, saj je bila le-ta večkrat omenjena. Šele ko je nekaj vaščanov ugotovilo, da asfalta ne bo tako, kot so si zamislili v gasilskem domu, so vložili 30.3.1999 tožbo za osebno in stvarno služnost, dveh pa na drugi narok sploh ni bilo. Pri tem izrecno poudarjajo, da bi za to bližnjico morala dati zemljišča le midva iz naše vasi. Meniva, da ne gre za objektivno poročanje vaše novinarko, saj ne gre za noben javni interes, ampak interes nekaj oseb, ki pač zatrjujejo obstoj določenih pravic v njihovo korist. O tem, kakšna pravica jim gre in v kakšnem obsegu, pa bo odločilo za to pristojno sodišče. Pomniti pa morava, da se vaša novinarka ni seznanila s tožbenim zahtevkom, kjer tožniki zahtevajo služnost vožnje z vsemi motornimi vozili, kar pomeni tudi s tovornimi, čež naše zemljišče, ko je evidentno, da se take vožnje niso nikoli opravljale.

ANA KAPELE
STANISLAV KAPELE

V NEOBVEZEN PREMISLEK

Neprijazni uslužbenci

Vsakdo verjetno pozna kakšnega neprijaznega človeka. Vzgojiteljico v vrtcu, ki ji ni smeš reči, da je prišel otrok domov prehlajen, sicer ga naslednjič ne bo sprejela. Profesorka, ki grozi z maturo in poudarja, da obvlada za petko snov le on. Zobozdravnika, ki te nadre, ker si hošil popravljat zobe drugam. Občinsko uslužbenko, ki je takoo zapostvena, da moraš priiti nazaj čez pol ure. Šoferja avtobusa, ki popeni, če kdo med vožnjo samo zakašlja. Carinika, ki prebledi, če niste ustavili avtomobila tam, kjer si je zamislil. Policista, ki mu ne smete pripomniti, da brez aparatur res ne more vedeti, če ste prekoračili dovoljeno hitrost. Prodajalca, ki nima deset rok, zato je prav, če potrpežljivo čakate. Uslužbenko banke, ki vam ne bo pogledala stanja na žiro računu, če boste tudi naslednjič stali deset centimetrov zunaj zelene črte. Pobiralca cestnine, ki zarjove na vas, če niste pripravili drobiža. Električarja, ki vam pride odklopiti električni tok, ker niste pravčasno plačali porabe. Poštno uslužbenko, ki vam ne bo odgovorila na vprašanje, dokler se ne boste postavili lepo nazaj v vrsto... Pa še koga.

Poleg neprijaznosti imajo ti ljudje še nekaj skupnega. Namreč vsi so tako imenovani državni uslužbenci. Če se slučajno zgodi, da grede delat na svoje, se prelevijo v prijazne in ustrezljive osebe, od katerih lahko vsak hip pričrurja najsladkejši med.

TONI GAŠPERIČ

V SPOMIN FRANCU ROZMANU-STANETU

Novembra bo minilo 55 let od nesrečne smrti znamenitega partizanskega poveljnika Franca Rozmana-Staneta. Spomin nanj bodo počastili 1. novembra s komemoracijo v njegovem rojstnem kraju Pirničah, 6. novembra na spominski slovesnosti ob spomniku na Lokvah pri Črnomlju, kjer je preminil, na srečanju borcev, aktivistov in drugih v Sori v okviru Ostrovrharjevih srečanj ter 20. novembra s simpozijem v Medvodah. Letos je začela delovati tudi dobrodelna Ustanova Franca Rozmana-Staneta. Njen poglavitni namen je zbiranje denarja za pomoč socialno ogroženim borcev in udeležencem NOB, vojnim invalidom in žrtvam vojne. Ustanova bo podpirala tudi obnovo in vzdrževanje spomenikov in obeležij, postavljenih v spomin na slovenske boje.

Milijoni stradajočih

Preveč nezdrave prehrane

Čeprav je kmetijstvo napredovalo, pa zaradi naravnih katastrof in vojn po svetu še vedno strada več kot 800 milijonov ljudi. Zaradi lakote jih vsako leto umre več kot 200 milijonov, od tega preko pet milijonov otrok, mlajših od pet let. Svetovni dan hrane - 16. oktober naj bi bil v opomin tistim, ki živijo v izobilju, da se spomnijo na lačne in zaradi tega izmučene in bolne ljudi.

Pri nas naj ne bi bilo lakote, čeprav so prav gotovo velike razlike med jedilniki premožnih in tistih, ki komaj zmorejo za najosnovnejše kruh in mleko. Tem ljudem pomagajo preživeti tudi na Rdečem križu, na območju novomeške OZRK so v ta namen letos odprli Sklad za pomoč ljudem v stiski, saj ugotavljajo, da vse več ljudi potrebuje najnujnejšo pomoč v živilih. Na mesec razdelijo okrog 150 prehrabnih paketov.

In prav revnejši in manj izobraženi sloji si privoščijo cenejšo in manj kakovostno hrano. Po nekaterih raziskavah Slovenci pojemo premalo varovalnih žitnih izdelkov, krompirja, sadja in zelenjave ter preveč maščob, mesa in sladkorja. Zaradi nezdrave prehrane in nasploh nezdravega načina življenja pa pri nas ljudje najpogosteje umirajo zaradi bolezni srca in ožilja, raka, sladkorne bolezni in alkoholizma. Le še dobra tretjina Slovencev pa ima primerno telesno težo.

Za ozaveščanje ljudi o pomenu zdravega načina življenja, kamor spada tudi zdrava prehrana, pa do sedaj slovenska država ni kaj dosti naredila, kot da ji je figo mar za zdravje njenih državljanov.

J. DORNIŽ

NOVOMEŠČANI V VELIKI KLADUŠI - Predstavniki Mestne občine Novo mesto (Jože Florjančič), Območne gospodarske zbornice Novo mesto (Janko Goleš in Janez Cvelbar) in Dolenjske trgovskega podjetja, d.d., (Milan Jakopin in Janez Blažič) so se 15. oktobra mudili na obisku v Veliki Kladuši. Gospodarstvo tega nekdanj zelo močnega območja, ki zdaj oživlja, je zainteresirano za sodelovanje s slovenskim gospodarstvom in zaradi bližine še posebej z gospodarstvom Dolenjske in Bele krajine. Gospodarski zborniki že sodelujeta, do navezave stikov z obrnima zbornicama pa bo prišlo v kratkem. Gostitelji so gostom pokazali tudi znani Abdičev grad (na sliki).

POJOČI KUHAJ - V šentjernejskem vrtcu Čebelica so imeli otroci v dopoldanskem času v tednu otroka kostanjev piknik, na katerega so povabili tudi počočega kuharja, ki je ob prepevanju z otroki peknel nevsakdanje palačinke iz coca-cole. Te so otroci kot prejden pečnemu kostanju z velikim tekotom tudi pojedli. (Foto: M. Hočevar)

GENSKO SPREMENJENA HRANA

Samomorilsko seme v vaši trgovini

Ozračje obče vseenosti in trmoglava omejenost vzorcev vladanja gresta dobro vkup - Zato brezvestno svobodoumje, ki ima v pesti to deželo, tako z lahkoto obvladuje naravovarstveno prizorišče

Vzemimo gensko spremenjene pridelke in hrano. Medtem ko je zahodnoevropska in predvsem britanska javnost z neštetiimi protesti in napadi na poskusne njive, kjer gojijo gensko spremenjene pridelke, pošteno razburkala letošnje poletje in prisilila ameriškega orjaka genske tehnologije, družbo Monsanto, da je vsaj začasno sklonil glavo, pri nas vlada prepričanje, da so to strokovna vprašanja, ki se povprečnih državljanov ne tičejo.

Slovenska nevarnost množičnega javnega izražanja nezadovoljstva najbrž izvira še iz tistih časov, ko je bilo močno priporočljivo in zaželeno, da so državljani množično in javno kazali predvsem zadovoljstvo nad edino najboljšo politično črto in njenimi nezmotljivimi risarji. Morda je ostanek še bližje preteklosti, ko smo zaradi zahtev po politični korektnosti besednjaka stavko smeli imenovati le "izsiljeni sestanek" ali "organizirana prekinitev dela".

V deželi, kjer množice z obudovanjem spremljajo prevoz četrtrstoletnega podaljška svoje jedrske usode, je samoumevno, da potrošnik ne ve, ali je hrana, ki jo kupuje v trgovinah, gensko spremenjena ali ne. Tako tudi ne ve, ali je udeleženec trajnega poskusa o vplivu gensko spremenjene hrane na zdravje človeštva. Če se v postindustrijski družbi, ki naj bi jo odlikovala možnost izbire, s takim poskusom in vivo strinja ali ne, ga nihče ne vpraša. Samoumevna brezbriznost, ki je mogoča zato, ker tisti, katerih dolžnost je, da nas obveščajo, dobro vedo, da nam je te pravice malo mar.

V Veliki Britaniji, kjer deluje okoljevarstvena organizacija Prijatelji Zemlje, informacije o gensko spremenjenih pridelkih in hrani ljudem niso šle tako brez ovir skozi eno uho noter in skozi drugo ven kot pri nas. Osveščenosti gre zahvala, da bo zdaj skozi britanska prebivalca potovalo manj gensko onesnažene hrane, kot bi je, če bi ostala javnost negibna. S prebavljanjem zahtev javnosti in v ljudno postrežbo s podatki v zvezi z izvorom hrane pa imajo zato vedno več opraviti direktorji tamkajšnjih veletrgovin z živili. Prijatelji Zemlje so namreč na svoji spletni domači strani lju-

dem ponudili vzorec pisma z vprašanji o tem, kako je za obveščeno o gensko spremenjeni hrani poskrbljeno v njihovi trgovini s hrano, ki ga lahko natisnejo, izpolnijo in pošljejo trgovcu. Na policah britanskih trgovin, ki želijo ohraniti kupce in dobro poslovanje, so hrano tako rekoč čez noč opremili z nalepkami, ki obveščajo, ali je pridobljena iz gensko spremenjenih rastlin ali ne. Trg, ki deluje tudi za kupce, ne le za prodajalce. Veleposlovani slovenski trgovci: temu rečemo izbira.

Ker osem desetlet Britancev noče sodelovati v poskusu, katerega dolgoročni izid je v najboljšem primeru neznan, v nekoliko slabšem tvegan, v najslabšem pa zdravju človeštva in biotski raznovrstnosti planeta škodljiv, so britanske trgovine še kako napele mišice in se ozrle po naravno pridelani hrani.

Kako je pri nas?

Slabo. Slovenski potrošnik se na gensko onesnaževanje narave ne odziva, njega bolj kot gensko spremenjena hrana zanima sprememba najnovejših modelov avtomobilov. Spisi večine avtorjev, ki se lotevajo zelenih vprašanj, so navadno samo telovadišče umovanj hiperobveščenerih "poznalcev", njihov namenaravani ali naključni cilj pa produciranje samih sebe. V njih ni razorožujoče topline in prepričujoče strokovnosti človeka, ki je z umom in praktičnim delovanjem posvečen v zelene stvari, kot je npr. ornitolog Izток Geister. Zato so "poznalci" nagnjeni k občemu relativiziranju in ironiziranju poskusov, da bi človeštvo napredovalo tudi s kakim korakom nazaj. Nič navdušenja, nič ognja, ki bi ogrel dlani. Varovanje naravnega in drugega okolja pa mora skozi ogrete dlani in srca tukaj in zdaj.

Samomorilsko seme v Sloveniji

Letos sem se vsaj dvakrat dobro najedel gensko spremenjene leče. Ne po svoji volji, temveč po volji prodajalca zdrave biološko pridelane hrane. Leča je stročnica, ki so jo kuhale naše stare mame. Ko v trgovini vidiš vrečko iz rjavega

ekološkega papirja, na njej rustikalni napis Natura, v njej pa zelena ali rjava zrna, te, če ti je organsko pridelovanje hrane pri srcu, podre na kolena. Lečo, ki sem jo kupil, so trgovci uvozili iz Italije. Ker mi je tako všeč, sem jo sklenil tudi sam posejati. Toda v semenarnah semena nisem dobil. Zato sem na dveh različnih lokacijah posejal kar tisto iz rjave papirnate vrečke. Vzklilo je na gosto, kot se za organsko pridelano seme z imenom Natura spodobi. Čakal sem na cvetove in plodove, a jih nisem dočkal. Iz tisočev semen ni do začetka jeseni vzklila niti ena sama rastlina, ki bi lahko nadaljevala svojo vrsto. Ali rodila pridelek. Zakaj? Ne da bi bil mogoč izbirati ali da bi me kdo na nemožnost izbire vsaj opozoril, sem kupil pridelek samomorilškega semena. To je seme gensko spremenjene rastline, na katero so biotehnologi natakili "terminatorski gen", ki seme naredi neplodno. Kmet ne more več pridelati svojega semena, ampak mora vsako leto kupiti novega.

Enako kot tovrstni biokolonializem in njegovo orodje tehnologija pridelovanja neplodnih in drugače spremenjenih (npr. samo proti določenim herbicidom odpornih) semen pa človeka osuplja popolna vseenost in negibnost slovenske laične javnosti glede okoljevarstvenih problemov, ki vznemirjajo svet. Ljudstvu, ki ne ve, da lahko oblast, trgovino, industrijo in celo znanost z oblikami neposrednega državljanškega pritiska spreminja v svoj servis, lahko vlada pešiča povzpetnežev, ga hrani s praznim besedičenjem in ga žejnega vodi čez vodo.

Če je moral mednarodni Greenpeace protestirati proti jedrski prihodnosti Slovenije, ga pa povabimo še, da bo pred trgovinami protestiral proti gensko spremenjeni hrani, na koncu pa z njegovimi aktivisti lahko napolnimo avtobuse novomeškega javnega potniškega prevoza. Večno čakanje na boljše čase, za katere bo poskrbel nekdo DRUG.

Zastrašujoča vseenost in negibnost. Naravovarstvena ledena doba na sončni strani Alp.

JANEZ PENCA

SREČANJE NA SREMIČU - Kmečka zadruga Krško, še najbolj znana po vinski kleti, ki velja za središče cvička, je v svoje vinograde na Sremiču povabila predstavnike Mercatorja Dolenjska. Goste, ki jih je vodil generalni direktor Stane Hribar, je pozdravil direktor zadruge Tone Planinc, simbolični trgatvi zametne črnine pa se je pridružil tudi krški župan Franci Bogovič. Prijetno druženje so pridelovalci cvička in trgovci izkoristili tudi za pogovor o problemih pridelave in prodaje vina. Pri tem niso mogli mimo podatka, da je na slovenskih trgovskih policah kar 80 odstotkov stekleničenega cvička iz Kmečke zadruge Krško in da ga dobro petino prodajo v Mercatorjevih prodajalnah. (Foto: M. Vesel)

KOSTANJEV PIKNIK - Občinska zveza prijateljev mladine Metlika je ob tednu otroka pripravila številne prireditve, ki so se razvlekale kar čez ves oktober. Seveda se zvezna zagnano predsednica Vladko Škof na čelu trudi, da bi v svoje vrste pritegnila mlade in njihove starše. Tako je preteklo nedeljo pripravila že tradicionalni kostanjev piknik, vstopnica pa je bila dobra volja in kilogram kostanja. A se otroci in njihovi starši niso pomerili le v tem, kdo je boljši jedec, temveč tudi, kdo je spretnejši športnik. (Foto: M. B.-J.)

LIČKANJE PRI BENJAMINU - V sredo, 22. septembra, nas je Benjamin Rojc povabil v Dolgo vas na ličkanje. "Ta kup oličkajte in zvežite, ta pridni pa bodo zvezane storže obešali na late," so dejali. Takoj smo se začeli grebsti za koruzne laske in jih zbirati v zaboj. Ker smo se prepirali, smo morali laske odložiti. Moj sošolec Uroš si je naredil "trajno". Vsi smo se mu smejali in ga klicali Urška. Ob kupu koruze smo našli tudi bombe, pojedli smo jih drugi dan pri razredni uri. Pri ličkanju nam je pomagala Benjaminova stara mama. Bili smo zelo pridni. Učiteljica ga. Majda je nato prinesla koruzne laske in smo se našemili. Bili smo videti kot tolpa gusarjev. (Varnja Gorenčič, 5.c, OŠ Žužemberk)

SREČANJE STAROSTNIKOV - V petek, 15. oktobra, se je na svojem rednem srečanju pod okriljem KORK Orehoviča zbralo 47 starostnikov iz območja KS Orehoviča. Najprej jih je pozdravil predsednik KORK Orehoviča Jože Zagor, nato predstavnica OZRK Novo mesto Jožica Hudoklin in župan šentjernejske občine Franc Hudoklin. Prijetno srečanje so obogatili učenci OŠ Orehoviča, ki so s svojimi mentoricami Ivico, Lucijo in Katjo pripravili prigržen kulturni program. Nato je Jožica Hudoklin podelila priznanje RK OZRK Novo mesto za dolgoletno vestno opravljeno delo v RK Justini Faragona in OŠ Šentjernej podružnici Orehoviča. (Foto: M. Hočevar)

TRČILA V PEŠČA

GRIBLJE - Voznica M. G. iz Adlešičev je 17. oktobra ob 1.10 kljub zaviranju trčila v pešca, 50-letnega J. R. iz Boršta, ki je pri naselju Griblje nenadoma stopil na vozišče. Pešec se je hudo poškodoval in se zdravi v novomeški bolnišnici.

EKSPLOZIJA

GORNJE LOKVICE - Občan je 18. oktobra obvestil policiste, da je v bližini njegove hiše prišlo do močne eksplozije neznanega eksplozivnega telesa, zaradi detonacije pa so se na njegovi in sosedovi hiši razbile šipe. Preiskava še poteka.

Nove oddaje Studia D

Informativni program še okrepljen

NOVO MESTO - Regionalna radijska postaja Dolenjske in Bele krajine Studio D, ki že dvanajst let deluje kot edina informativna in nekomercialna radijska postaja na našem območju, je ta mesec uvedla nekaj novih oddaj. Z njimi želijo še izboljšati informativni program in poslušalcem, ki jim ni le za zabavo in poslušanje glasbe, ponuditi več informacij z različnih področij. Vsak torek je poslej ob 17.30

na sporedu kontaktna oddaja Županova torta, ki jo vodi Marjana Kavšek, njeni gostje pa so izmenoma župani z območja desetih dolenjskih občin, pripravljeni na pogovor in na vprašanja poslušalcev. Kavškova vodi tudi novo oddajo o filmu, ki je na sporedu vsako sredo ob 19.15. Jože Musa ob četrtek ob 17.30 pripravlja tedenski kulturni pregled, Jani Muhič pa istega dne ob 18.45 Planinski kotiček.

ŠKOCJANSKI LOKALNI POROČEVALEC

ŠKOCJAN - Člani škocjanskega občinskega sveta se že dalj časa zavzemajo za bogatejšo izdajo občinskega poročevalca. Že pred meseci so obravnavali nekatere ponudbe za izdelavo časopisa, vendar se do njih niso dokončno opredelili. Na zadnji seji občinskega sveta pa je predsednica odbora za kulturo in informiranje pri občinskem svetu Marija Halas na podlagi razprave v odboru predlagala novega izvajalca, tako da bi časopis pripravljali v škocjanski osnovni šoli, kjer imajo za to vse tehnične in kadrovske možnosti. Svetniki so se z novim predlogom strinjali in odločili, da se pripravi poskusna številka.

POŽAR NA SUŠILNICI ZA KORUZO

BOJSNO - Zaradi mehanske napake, zaradi česar je prišlo do pregrevanja žita, je 15. oktobra ob 22.55 prišlo do požara na sušilnici za koruzo lastnika A. K. iz Bojsnega. V sušilnici je bilo 7 ton sveže koruze. Zaradi hitre in učinkovite pomoči gasilcev se požar ni razširil na gospodarsko poslopje in ostale objekte.

IZSILJEVAL PREDNOST

BUKOŠEK - F. N. iz okolice Brezic je 15. oktobra ob 14. uri pijan (preizkus z alkokotestom je pokazal 2,57 g/kg alkohola) vozil osebni avto po regionalni cesti iz Brezic proti Bizeljškemu. Izven naselja Bukošek je nameraval zaviti v levo in izsilil prednost pred drugim voznikom osebnega avta, ki je pripeljal naravnost. Slednji se je bil hudo poškodoval in so ga odpeljali v brežiško bolnišnico.

IZGNAN ZA POL LETA

METLIKA - Na železniški postaji so policisti 17. oktobra izsledili 61-letnega bosanskega državljanca I. R. in ugotovili, da je ilegalno prestopil državno mejo preko reke Kolpe v Rosalnicah. Vrnili so ga na Hrvaško, sodnik za prekrške pa mu je izrekel varstveni ukrep izгона iz države za šest mesecev.

VOZIL PIJAN

RUMANJA VAS - 16. oktobra so policisti do iztreznitve pridržali vinjenega 22-letnega R. N. iz Novega mesta, ki so ga ustavili v Rumanji vasi. Alkokotest je pokazal 2,04 g/kg alkohola v izdihanem zraku. Istega dne so mu policisti že prepovedali nadaljnjo vožnjo, toda ker tega ni upošteval, so ga pridržali.

NOTRANJSKI RADIO SPRAŠUJE IN NAGRAJUJE

LOGATEC - Notranjski radio ta teden zastavlja dvojje nagradnih vprašanj: Napišite vsaj tri kraje v bližini Logatca. (Nagrada: šestmesečna naročnina na časopis 99.); Kaj je to dreto? (Nagrada: darilni bon v vrednosti tri tisoč tolarjev prodajalne obutve Fastcoop.) Odgovore je treba do sobote, 23. oktobra, poslati na naslov: NTR Logatec, p.p. 99, Logatec, za oddajo "99 minut za obešanje, 81 minut za grde, umazane, zle". Nagradjenca z dne 3. oktobra sta: Janez Porenta iz Škofje Loke in Metka Rutar - Piber, z Bleda.

VOZILI PREHITRO

KRŠKO - V sredo, 13. oktobra, so med 6. in 14. uro policisti drugič v tem mesecu izvedli napovedan poostren nadzor prometa. V času nadzora, ki so ga opravili na glavni cesti Vrhuvo - Drnovo in na regionalnih cestah Krško - Brežice, Brežice - Bizeljsko in Boštanj - Mokronog, so ugotovili 34 kršitev, od tega 31 zaradi prekoračitve hitrosti. Najvišja izmerjena hitrost je bila v naselju Tržišče, in sicer 91 km/h.

O ZASEBNEM VARSTVU V SLOVENIJI

PORTOROŽ - Društvo za zasebno varstvo in državljansko samovarovanje v sodelovanju z Visoko policijsko - varnostno šolo v Ljubljani organizira dvodnevni vsakoletni nacionalni posvet na temo "Nove možnosti zasebnega varstva v Sloveniji". Posvet bo potekal 26. in 27. oktobra v Avditoriju Portoroža.

MODNI KOTIČEK

Modni dodatki

Kadar gre za torbice, so ženske lahko zelo starokopitne. Nekateri ljubijo majhne torbice, druge pa ne morejo brez "cekarjev". Številne vso zimo nosijo eno samo torbico, saj jih je strah, da bi, če bi jo zamenjale, pozabile priložiti kakšnega izmed nešteto majhnih zakladov, skritih v njej. Če torbice ne menjate, vam priporočam, naj bo vaša "stalnica" črne ali kostanjeve barve, da jo boste lahko nosile k oblačilom vseh barv.

Tiste, ki torbice pogosto menjate, pa si privoščite tudi kakšno rdečo ali rumeno. Izvrstno se bo namreč podala k črnemu plašču.

Naj bo že kakršnakoli, pazite, da se bo dovolj na široko odpirala. Ni je namreč bolj zoprne stvari od torbice z majhno odprtino, predvsem če ima široko dno. Kaj se dogaja v njej, ko sežemo vanjo, lahko le ugibamo. Kaj šele, da bi se dokopale do zelenega predmeta, denarice ali prenosnega telefona.

Če nosite črno torbico, si kupite - ali pa naj vam jo podarijo - drobno galantèrijo živih barv, na primer rdeče. Tako boste predmete v torbici hitreje prepoznale. Naj ima vsak svoj prostor. Ne bo vas skrbelo, da so vam jih ukradli ali da ste jih izgubile.

Izberite torbico, ki jo boste lahko postavile tudi na tla, tako je v avtobusu ali restavraciji ne boste kar naprej prelagale po kolenih.

Čez dan sta zelo uporabni aktovka in torbica - "cekar". Opremite pa se tudi s kakšno manjšo torbico ali torbico z notranjim žepom za dokumente in ličila. Če si boste nadele nahrbtnik, boste imele proste roke. Torbica z ročajem je elegantna in "šik", a manj praktična. Na potovanje in na počitnice ne odhajajte brez torbice "banane". Na voljo so tudi številne majhne torbice, izdelane iz zabavnih in smešnih materialov, zameta in polsti, veliko pa je tudi vseh vrst mrežastih cekarjev in najrazličnejših očarljivih modelov, ki jih boste, pa čeprav ne dolgo, strašansko rade nosile.

JERCA LEGAN

PRIJETEN IZLET - 6. oktobra so aktivistke KORK Gotna vas organizirale srečanje starostnikov. Poln avtobus veselih obrazov se je ustavil na Cvitkovičevi kmetiji v Adlešičih, kjer smo prisluhnili zanimivemu prikazu življenja nekoč in danes. Na Vinici smo obiskali rojstno hišo pesnika Otona Župančiča. Najdlje smo se mudili v krajinskem parku Lahinja, kjer smo z zanimanjem prisluhnili ge. Klepec. Pot nas je vodila skozi Črnomelj do gostilne Pezdirc v Semiču. Tu smo imeli večerjo in se povesečili z našim harmonikarjem Jožetom in zaplesali. Srečanja se je udeležila tudi predsednica OZRK Novo mesto Anica Bukovec in podelila priznanja prizadevnim aktivistkam: Malči Lukšič, Silvi Kužnik in Tilki Bogovič. Bilo je prelepo. Posebna zahvala prevozniku Ernestu Zamidi, voditeljici izleta Darji Pečaver, ge. Majdi Pirc, harmonikarju Jožetu Lukšiču in odboru RK Gotna vas. (Tekst: Malči Božič, foto: Tilka Bogovič)

OBISK UČITELJIC - V torek, 12. oktobra, smo na OŠ Šmihel v Novem mestu gostili učiteljice podaljšanega bivanja iz dolenjskih in belokranjskih osnovnih šol ter iz Laškega. Predstavila se jim je lanskeletna skupina učencev 3. in 4. razreda z učiteljico podaljšanega bivanja Heleno Murgelj. Prikazali smo jim del naših dejavnosti, razstavili nekaj izdelkov, si izmenjali izkušnje in razkazali našo šolo. Z gosti smo si ogledali tudi znamenitosti Novega mesta, ki nam jih je predstavila kustosinja Ivana Tanko, za kar se jim najlepše zahvaljujemo. Na srečanje nas bo spominjala tudi skupinska fotografija. (Foto: H. Murgelj)

97 LET FRANČIŠKE BOŽIČ - "Počutim se še kar dobro, le noge me več ne držijo. Mogoče bom pa res še drugo leto," so bile edine besede, ki jih je ob koncu obiska sevniškega župana Kristijana Janca izrekla 97-letna Frančiška Božič iz Sevnice. Že davno ji je sluh močno opešal, tako da se z materjo še najbolje sporazumeva najmlajša hči Darja, ki skrbi zanjo dan in noč. Mati Frančiška veliko spi, tek ima tudi še kar dober, mesa nima preveč rada, zato jih hči pripravlja pretežno zelenjavne jedi. Frančiška je edina še živeča od petih otrok primorske družine, ki se je udomila pod sevniškim gradom. Na posnetku: župan Janec čestiti slavljenci ob njenem 97. rojstnem dnevu. (Foto: P. Perc)

OB TEDNU OTROKA KOSTANJEV PIKNIK - Ob tednu otroka smo na OŠ Vavta vas imeli v sredo, 13. oktobra, medrazredno druženje med predmetno in razredno stopnjo. Starejši učenci so mlajšim pripravili krajši program z igrkami in pesmicami. Po končanem programu pa smo imeli kostanjev piknik in igre z žogo. Dečki predmetne stopnje so odločno skakljali za žogo, deklice pa smo se zabavale z odbojko. Ta dan je bil vsem zelo všeč, najbolj pa najmlajšim učencem. Upamo, da bo takih dni v letošnjem šolskem letu še veliko. (Špela Sobar in Urška Bačnik, 8.b, OŠ Vavta vas)

NAŠE KORENINE

Kos lesa je globok kot vesmirje

Malo pred koncem prejšnjega stoletja je Jarmom s Korenitke pri Sentlovcu slabo kazalo. Njihova kmetija se je tako kot mnogo drugih slovenskih kmetij utapljala v dolgovih in njen gospodar Jože se je tako kot mnogo drugih Slovencev tisti čas, odpravil čez lužo, da bi jo tam z boljše plačanem delom izkopal iz težav. Kopal je res, saj so tudi njegovi žulji omogočili, da dandanes plujejo ladje po Panamskem kanalu med Severno in Južno Ameriko, ni pa mu uspelo domačije izkupati iz dolgov. Njegov prihranek je bil le nekoliko večji od vsote, ki jo je moral odšteti za ladijsko karto, zato se je z družino preselil v Ljubljano. Tam se je njegov sin Jože izučil za podobarja, potem pa se je po nekaj grenkih življenjskih izkušnjah, pridobljenih v že večinoma nemško govorečem Gradcu, udinjal za pomočnika pri podobarskem mojstru Ruparju v Osilnici.

Mojster Rupar pa ni imel le dobro utečene delavnice, ampak tudi hčerko Matildo, s katero se je Jože poročil. Tako je ta lepa in samosvoja dežela ob Kolpi postala njegov dom. Pa ne za dolgo. Prva svetovna vojna ga je izrgala iz nje in iz objema družinice, ki sta si jo z Matildo ustvarila, in ga prestavila na rusko fronto. Le enkrat med tisto strašno svetovno morijo se je Jože lahko vrnil v njun objem. Ko je prišel drugič na dopust, mu ni bilo treba odpotovati nazaj, kajti medtem je zavladal mir in Jože se je spet lahko posvetil svojim lesenim bogcem in drugim podobam, ki jih je oblikoval iz čvrstega obkoljskega lesa. Z njimi je največ oskrboval trgovce v Ljubljani. V domačih krajih ni bilo veliko kupcev, kaj dosti zaslužka pa tudi sicer ne bi moglo biti, kajti Jože je svoje izdelke cenil glede na čas, ki ga je porabil za izdelavo, ne pa glede na njihovo umetniško vrednost in izvirnost.

Tako je tekel čas. Številne ujme so bičale in pojile reko sredi doline in prišla je tudi najhujša med njimi - druga svetovna vojna. Bila je drugačna od prve, ki je bil Jože že vajen. Ta ni izrgala ljudi iz njihovega okolja, ampak je prišla mednje in med njimi sejala smrt in trpljenje. Jože pa je končno lahko izkoristil, kar je dobil od prve svetovne vojne: z nemškimi vojaki je lahko govoril v njihovem jeziku in pokazal jim je dokumente, ki so ga zlahka razumeli - papir, s katerim je bil poslan na dopust iz prve svetovne vojne. Dopust, ki ga ni nikoli prekinil. Potem so ga pustili pri miru.

Daleč je živel tisti čas in zvoki rezbarskih del in Jožetovi delavnici so že zdavnaj utihnili. Z Matildo sta imela devet otrok. Najmlajši je bil Stanko. Rad je prihajal v očetovo delavnico in užival v govorici lesa. Morda bi nekoč postal rezbar?

Preveč je ljubil svobodno nebo, reko in plodno ravnico ob njej. Da, kmet bo, ko bo velik! V zgodnem jutru, ko bo dolina še vsa mehka od komaj presnutih sanj, bo ravnal svoj plug in pripravil zemljo za zlahno rast. Z ostro koso bo krenil v breg in na strmih košenicah

krojil usodo rosni travam. Želje so bile velike, lepe, a neuresničljive za rezbarskega sina. Zato mu je hitro postala domača druga misel: postal bi menih. Zaprl bi se v celico in dolbel kos lesa. To bi počel toliko časa, da bi končno oblikoval pravo podobo njega, ki vodi vse naše misli in dejanja.

Skoraj vse se je Stanku uresničilo. Seveda malo drugače, kot si je zamišljal. V Ljubljani si je pridobil diplomu iz upodablajočih umetnosti in se z nasveti in znanjem priznanih slovenskih umetnikov vrnil v domače kraje. Tu je zastavil svoj plug - v pedagoško brazdo. Mnogim generacijam kočevske mladine je dolga leta razkrival skrivnost lepega in jih vodil po poti, ki vodi k uresničevanju lastnih spretnosti in notranjih nagnjenj. Tu si je ustvaril tudi družino. Z ženo Sonjo sta dobila štiri otroke.

Zdaj je Stanko Jarm vdovec, upokojenec in dedek. V bistvu pa je to, kar si je že od svojih mladih nog želel biti: njegov kiparski atelje je postal meniška celica in njegovo umetniško delo je molitev, ki ga vsak dan popelje v srečanje z neznanim, nerazodetim.

Sediva v tem njegovem svetišču in umetnik mi pripoveduje o svojem rodu iz Korenitke, o očetu Jožetu in o svojih mladostnih vizijah v rodni dolini ob Kopu. Dežela Petra Klepeca je to, starih pripovedk in starih ljudi. Mladi le redki ostajajo. Zvabi jih svet s svojim udobjem in dosegljivo preprostostjo. Da bi pa človek živel v tej dolini, se mora potruditi, ji kar naprej nekaj dajati. Seveda dolina bogata v duhu, a to, kar daje ona, je dano videti le redkim.

Že Jože, Stankov oče, je imel izostren vid za del njenega bogastva. Znal je poiskati njene igre v lesu in jih dodelati. Ta sposobnost, prirojena in s študijem obogatena, je dana tudi Stanku. Okoli naju stojijo, ležijo, se naslanjajo na zid ali drug na drugega že napol obdelani ali še čisto surovi kos lesa različnih velikosti in ves prostor prijetno diši, kot bi svečenik pravkar opravil daritvene obred. Večina lesa, ki ga umetnik v svoji delavnici obdeluje, prihaja prav iz osilniške doline. Njegov vajeni pogled hitro ugotovi, kaj kateri kos skriva v sebi in kaj bi se dalo iz njega čim manj boleče izvabiti, da bi spregovoril tudi drugim ljudem.

"Seveda tudi rad slikam, toda predvsem zato, da se odpočijem. Najraje pa kiparim. Pri tem uporabljam včasih tudi motorno žago, da mi olajša delo ali izrazi svojo govorico," pravi umetnik. Pred kratkim, ko je bil v Sloveniji na obisku papež, je s sabo v Vatikan ponesel tudi njegovo skulpturo.

Omamen duh lesa se širi po Jarmovem kiparskem ateljeju. Prijetna toplota prihaja iz kamina, ki ga je v teh jesenskih dneh umetnik že zakuril. Še prijetnejše pa je vzdušje, ki ga izžarevajo napol končane umetniške. Človek bi kar obsedel, pa ga iz zamišljenosti zdramijo topi udarci. Umetnik je že dobil navdih, kako bi dokončal delo, ki ga je pričela narava, zato se je najbolje posloviti.

TONE JAKŠE

TRSNICA KUNEJ

Kje ste, zlati časi trsničarstva?

V Kunejevi trsnici v Brestanici so prvo trsje cepili in tako vzgojili prvo cepljenje že pred 21 leti. Do danes so pridelavo močno razširili in posodobili, tako da se vrščajo v sam vrh slovenskega trsničarstva. Kot pravi Lojze Kunej, pa danes ni več mogoče na ta način začeti iz nič, saj s pridelavo do 10.000 sadik na leto ne moreš preživeti. V letih pred vstopom v Evropsko unijo bi morala Slovenija letno obnoviti vsaj 1.500 ha vinogradov, yendar obnova močno zastaja. Če ne bo šlo na bolje, se bodo morali trsničarji znajti: zmanjšati pridelavo, se oprijeti dodatnih dejavnosti ali poiskati nove trge.

Pred dvema desetletjema so Kunejevi pridelali 6 tisoč cepljenk, lani pa že 400 tisoč. Sočasno s širjenjem pridelave so nabavljali sodobno opremo, strojno linijo, rastlinjak za siljenje s kontrolirano atmosfero in hladilno-skladiščne prostore. Slovensko trsničarstvo je stopilo na novo pot, ko je osvojilo tehnologijo vlaganja na polietilensko folijo, ki je omogočala večjo kakovost sadik.

Pomemben skok v kakovosti je prinesla tudi francoska tehnologija skladiščenja parafiniranih trsnih cepljenk v hladilnici. Pri tem cepljenke jeseni parafinirajo, obrežejo in spravijo take v hladilnice, splomladi pa jih samo dan pred sajenjem izročijo vinogradnikom. Na ta način so izgube kar naj-

pomembna vzporedna dejavnost, saj se ne ve, kako bo s trsničarstvom. Že v lanskem letu so zaradi slabe prodaje ter nizkih cen grozja in vina mnogi obupali in opustili načrte za obnovo vinograda. V Evropi, se ve, države podpirajo sekanje nasadov.

Nujno na tuje trge

Kakovost domačih sadik je zdaj na taki ravni, da uvoz ne predstavlja konkurence. Kunejeva trsnica oskrbuje vinogradnike s področja Bizeljskega in še proti Rogški Slatini in Slovenskim Konjicam, vsako leto pa izvezi več tisoč sadik tudi na Hrvaško (lani 56.000). Lojze Kunej pravi, da bodo morali v prihodnje vsaj 100.000 sadik letno izvoziti, da bi lahko ohranili tako obširno proizvodnjo, kot je zdaj. Pri tem upajo, da se bodo dogovorili za izvoz na enega od obetavnih tujih trgov, katerega, je za zdaj še skrivnost.

V trsnici delajo tri generacije: stari starši, starši in otroci. Redno imajo zaposlenega enega delavca, sicer pa najamejo sezonske delavce. Sortni izbor sadik pripravljajo po občutku in izkušnjah, saj se morajo odločiti leto pred prodajo, takrat pa večina kupcev še ne ve,

PLESNA KARIERA

Sanje so eno, življenje nekaj drugega

19-letni baletni plesalec Gregor Guštin iz Kočevja je maja letos osvojil naslov državnega prvaka v jazz plesu med člani. Septembra je nastopil službo v ljubljanski Operi, pred svojo že drugo udeležbo na svetovnem prvenstvu, ki bo ta mesec v Nemčiji, pa si je Gregor v teh dneh kot tisoč drugih študentov začel pridobivati tudi znanje na visoki šoli za socialne delavce. Sanje so namreč eno, pravi, življenje pa je nekaj drugega!

Na svetovnem prvenstvu pred štirimi leti je bil Gregor med najmlajšimi udeleženci. Med preko 100 plesalci je zasedel 27. mesto v hip hop in 32. v kategoriji disco plesov. K temu uspehu takrat še ne 15-letnega nadarjenega plesalca iz Kočevja je veliko pripomogla Diana Drobnič iz Ribnice, pri kateri je Gregor začel svojo plesno kariero že kot mlajši osnovnošolec. Čeprav njen plesni klub Di ne deluje več in je Gregor medtem končal srednjo baletno šolo v Mariboru in prvi letnik akademije za ples Rudra Bejart v Švici, z Diano še vedno sodelujeta. Ob svoji koreografiji se pod njenim mentorstvom Gregor pripravljata tudi za letošnji nastop med najboljšimi na svetu.

"Poznam svoje telo in vem, kaj zmorem, zato pri plesu izhajam iz sebe in ne iz drugih," pojasnjuje Gregor dejstvo, da je eden redkih plesalcev v Sloveniji, ki sami koreografirajo svoj ples. Drugim dovolj le, da mu pri tem pomagajo, za kar pa jim je, kot še posebno priznanemu slovenskemu koreografu dr. Henriku Neubauerju, hvaležen. Kot pravi, mu je dr. Neubauer, ki je sodeloval z mariborsko baletno šolo pri pripravi produkcij ob zaključku šolskega leta, veliko pomagal z vlogama ob koncu drugega in tretjega letnika, kot že zgodaj odkritemu nadarjenemu baletniku pa mu je omogočil tudi dva poletna seminarja v Avstriji, kjer se je Gregor spoznal z ljudmi, ki so mu pomagali v Švico.

Avdicije za sprejem na svetovno priznana akademijo za ples se je udeležilo 56 baletnih plesalcev iz vsega sveta, med 15 izbrami pa je bil tudi Gregor. To je bila nesporna potrditev njegovega talenta, ki pa mu ga, žal, niso v zadostni meri priznali tudi na šoli in Mariboru. Gregor je prepričan, da je bila vzrok tudi nevoščljivost. Na študij v Švico je namreč odšel že po končanem tretjem letniku, kar pa je bilo za nekatere njegove profesorje "nepojmljivo". Zato je imel z dokončanjem zadnjega letnika Srednje glasbene in baletne šole v Mariboru težave. Ker je bil sicer odličnjak, mu je uspelo opraviti vse izpite in je tako kot ostali dijaki junija šolo uspešno

ali bo in kaj bo sploh sadilo. V trsnici jim zato pokažejo posnetke in predstavijo značilnosti posameznih sort ali klonov in tako tudi svetujejo. Vzgajajo tudi sadike posameznih sort (rumeni muškat ali sivi pinot), ki so na območju posavske vinorodne dežele pre-

povedane, saj jim praksa potrjuje, da imajo te sorte tu tradicijo in uspevajo morda celo bolje kot kjerkoli v Sloveniji. Vinogradniki to dakazujejo z odličnimi vini iz teh sort, žal pa so bili preslabo organizirani, da bi dosegli spremembe.

BREDA DUŠIČ GORNIK

POSAVJE UGODNO ZA CEPLJENKE - V pridelavi trsnih cepljenk je zelo pomembna kakovost izhodiščnega materiala. Kunejevi iz Brestanice imajo na pol hektarju zasajene matične trte za podlago, a vse to zadošča komaj za petino pridelave, zato ostale podlage uvažajo. Razmere pri nas niso najbolj ugodne za nasade matične trte, zato pa po mnenju trsničarja Lojzeta Kuneja v Posavju izredno lepo uspeva vzgoja celjenk. Njegov nasad v Zadovinku (na sliki nasad v Logu pri Sevnici) so si prišli ogledati tudi avstrijski trsničarji in se niso mogli načuditi. (Foto: B. D. G.)

Lojze Kunej

manjše, prijem in rast sadik pa najboljša. Ker je bilo prav s skladiščenjem sadik doslej največ težav, so pri Kunejevih zadovoljni, da so uspeli osvojiti to tehnologijo.

V Posavju se je prvi začel ukvarjati s trsničarstvom Janez Colarič iz Slivja pri Podbočju. "Po moji oceni je ravno Posavje najbolj primerno za vzgojo cepljenk, bolj kot Primorska ali severozahodna Slovenija, ker so tu posebno ugodne talne in klimatske razmere. Sadike tudi uvažamo iz zahodnoevropskih držav, vendar ugotavljamo, da je naša pridelava boljša. Res pa je, da imajo tam večjo izbiro klonov, ker njihove ustanove več delajo na tem področju," pravi Kunej.

Preverjene sadike

Naši trsničarji morajo tudi sami iskati primerne klone za naše klimatske razmere. Kunejevi matične klone večinoma uvažajo, hkrati pa vodijo lastno selekcijo. Stalno spremljajo genetsko in zdravstveno stanje materiala, ki ga razmnožujejo: V sodelovanju s Kmetijskim inštitutom imajo v selekciji skoraj 20 tisoč trt različnih kultivarjev klonskega porekla. Matične nasade stalno načrtno obnavljajo, saj prodajajo le tiste selekcije in klone, ki so že preizkušene v naših klimatskih razmerah. Se več, spremljajo tudi kakovost vina pridelanega iz njihovega grozjda, zato ni čudno, da imajo matične nasade za odbiro cepičev tudi pri priznanih vinogradnikih in vinarjih: pri mag. Janezu Isteniču in ing. Simonu Pinteriču na Bizeljskem, ing. Branku Sekirniku v Rogški Slatini in v lastnih nasadih na Sremiču in Velikem Kamnu, vino pa preizkušajo tudi pri inž. Romanu Matjašiču iz Sromelj in inž. Andreju Berkoviču iz Orešja.

Tudi zato, da bi lahko preverili, kako se obnesejo posamezne sorte na našem območju, Kunejevi ravno zdaj gradijo vinsko klet. Trenutno imajo na dveh hektarjih vinograda zasajenih 7.000 trt, vendar naj bi že v naslednjem letu v novi kleti povečali zmogljivost. Gospodar Lojze si želi, da bi kupcem sadik lahko pri odločitvi tudi ponudil v pokušino vino iz izbrane klona določene sorte. Stekleničenje lastnih vin in kletarjenje postaja pri Kunejevih vse bolj

končal. Smešno ob tem pa je, kot pravi, da je bil najslabše ocenjen v baletu, čeprav je predtem že maja s pohvalnimi ocenami končal prvi letnik akademije.

Na letnem nastopu ob zaključku srednje šole je Gregor dobil zelo dobro kritiko, zato je poleti nastopil na mariborskem Lent festivalu, maja letos pa ga je k sodelovanju povabil tudi direktor ljubljanskega baleta Tomaž Rode, ki ga je Gregor nase opozoril na letošnjem državnem prvenstvu. Čeprav bi se morda lahko v ljubljanski operni hiši zaposlil za nedoločen čas, se je odločil, da bo kot plesalec poskusil delati naj-

Gregor Guštin

prej le eno leto. Dokončanju študija v Švici, kjer je imel kot glavni predmet balet, moderni ples in solo petje, kot stranske pa borilne veščine, cirkus, teater in improvizacijo, se je namreč moral odpovedati. Pa ne zato, ker bi bilo zanj 11 ur dela na dan šest dni v tednu prenaporno. Čeprav je imel Zoisovo štipendijo, mu je študij v tujini postal predrag.

Vendar Gregor nad tem ni preveč razočaran. "Sprejemam vse, kar mi pač življenje prinema in ni me strah začeti na novo," pravi. Tako se je v rojstnem Kočevju na povabilo tamkajšnje Delavske godbe že lotil poučevanja baleta, kar ga bo zaposlovalo med vikendi, med tednom pa bo poleg dela v operni hiši v Ljubljani pridno obiskoval predavanja na visoki šoli za socialno delo. Za študij se je odločil, da bi si zagotovil poklic in z njim možnost za zaposlitev v primeru, da vse življenje ne bo mogel biti baletni plesalec. Čeprav star komaj 19 let, je v življenju že marsikaj izkusil - tudi tragično smrt očeta, ki ga je že kot otroka privedel do spoznanja, kako pomembno je v življenju delati, kar rad počne. Zato bodo Gregorjeve sanje ostale še naprej povezane s plesom, ki mu je, kot pravi, najvišji cilj.

MOJCA LESKOVŠEK-SVETE

Konzularni odnosi

"Nobene potrebe ni, da se naslednje generacije slovenskih konzulov in diplomatov učijo od začetka, ampak naj raje pričenejajo tam, kjer so njihovi predhodniki nehali," je med drugim ugotovil Milan Jazbec, diplomirani novinar in obramboslovec, diplomat, publicist in tudi nekdanji sodelavec Dolenjskega lista, doma iz Artič pri Brežicah, ki je danes pooblaščen minister v slovenskem veleposlaništvu v Stockholmu. In se lotil pisanja.

Lani je uredil zbornik Diplomacija in Slovenci, ki je izšel pri založbi Drava v Celovcu. Leto predtem je v zbirki Acta diplomatica pri Fakulteti za družbene vede izšel priročnik Konzularni odnosi. Avtor Milan Jazbec je v njem zbral nekaj najpomembnejšega gradiva s tega področja, ki ga doslej v slovenski ni bilo mogoče najti na enem mestu, hkrati pa dodal izkušnje iz prakse, ki si jih je pridobil ob dolgoletnem konzularnem delu.

Kot pravi sam, je priročnik namenjen diplomatskim in kon-

zularnim uslužbencem ter drugim, ki se vključujejo v mednarodne odnose. Vsi ti bodo lahko v Jazbecovi knjizici poiskali temelje konzularnih odnosov, ki jih opredeljujejo pravni dokumenti in viri. V posebnih poglavjih bodo našli našete in opredeljene konzularne funkcije ter spoznali konzularna predstavništva in njihove osebe. Najobsežnejše se je avtor lotil konzularne prakse, saj predstavlja posamezne vsebine, s katerimi se v konzulatih srečujejo vsakodnevno. V priročniku so tudi konkretni napotki, kako reševati posamezne primere in kakšne so najpogostejše napake, na koncu pa je priložen celoten prevod Dunajske konvencije o konzularnih odnosih.

Milan Jazbec se je tokrat lotil zgolj konzularnega vidika diplomatsko-konzularne službe, tako da je na tem področju treba še precej postoriti, še posebej, ker tudi slovenska konzularna politika in praksa še nista dokončno izoblikovani in preverjeni.

B. DUŠIČ GORNIK

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridruzuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 21.X.

SLOVENIJA 1

7.40 - 1.55 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Male sive celice
10.40 Zgodbe iz školjke
11.10 Življenje ptic, serija
12.00 Zgodbe iz Avstralije
12.30 Mojstrovine Slovenije
13.00 Poročila
13.40 Tedenski izbor
Očejezin in sinovi
14.30 Zom
16.00 Osmi dan
16.30 Slovenski utrinki
17.00 Enajsta sola
17.20 Ročne ustvarjalnosti
18.00 Obzornik
18.10 Resnična resničnost
18.30 Humanistika
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Tednik
21.00 TV Poper
21.30 Turistična oddaja
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.50 Pisave
23.20 Svoboda izražanja

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.05 Tedenski izbor: Videoring; 10.30 Na robu, kan. serija; 10.50 Filmski triki; 11.20 V znamenju skorpijona, serija, 3/4; 12.15 Svet poroča - 12.45 Euronews - 15.40 Tabaluga, ris. nan. - 16.05 Vsi moški lažejo, fr. film - 17.30 Po Sloveniji - 18.00 Nikoli v dvoje brez tebe, fr. nad. - 18.25 Košarka - 22.00 Poseben pogled, film - 23.30 Črni sneg, nad., 11/12 - 0.20 Alica, evropski kult. magazin

KANAL A

8.30 Srečni časi, nan. - 9.00 Maria Isabel, pon. - 9.30 Vse za ljubezen, pon. - 10.30 Uboga Maria, pon. - 11.00 Oprah show - 12.00 Adrenalina - 13.30 MacGyver, pon. - 14.30 Čudna znanost, nan. - 15.00 Ne mi težiti, nan. - 15.30 Sodnica Judy, nan. - 15.55 Oprah show - 16.45 Uboga Maria, nad. - 17.10 Maria Isabel, nad. - 17.40 Vse za ljubezen, nad. - 18.30 Nora hiša, nan. - 19.00 Tretji kamen od sonca, nan. - 19.30 Princ z Bel Aira, nan. - 20.00 Otroci ne povedo, film - 21.40 V nemilosti, nad. - 22.30 Samo bedaki in konji, nan. - 23.15 MacGyver, nan. - 0.15 Dannyjeve zvezde

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.30 Risanka - 18.15 Iz združenja LTV - 19.00 Novice - 19.15 Tedenski kulturni pregled - 19.30 24 ur - 20.00 Kontaktna oddaja - 20.40 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Tedenski kulturni pregled - 21.25 Oder občutkov

HTV 1

7.15 Tv spored - 8.00 Dobro jutro, Hrvaška - 10.00 Poročila - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.20 Hrvaška spominska knjiga - 12.35 Prezare (serija) - 13.20 Trenutek za... - 13.55 Obala sončnega zahoda (serija) - 14.50 Sestanev v Fairboroughu (am. film) - 17.00 Hrvaška danes - 17.45 Matrix Croatica (dok. oddaja) - 18.20 Kolo sreče - 18.50 Risanka - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Odkrito - 21.20 Kviz - 22.00 Slačilnica - 22.55 Pol ure kulture - 23.30 Dnevnik - 23.50 Cha, cha, cha (film) - 1.25 Uličarka (film)

HTV 2

9.50 Ne moti kavboja med spanjem (film) - 14.45 TV koledar - 14.55 Kraljestvo divjine - 15.55 Poročila za gluhe in naglušne - 16.00 Znanstveni album - 17.30 Hugo, tv igrice - 18.00 Risanka - 18.30 Hrvaška v ogledalu - 19.00 Zupanijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.30 Popolna tučca (serija) - 21.00 Urgenca (serija) - 21.55 Opazovalnica - 22.30 Milijoni na otoku (film) - 0.15 Nočni telegram: Drugačen svet: Obala sončnega zahoda (serija); Prezare; Portreti

PETEK, 22.X.

SLOVENIJA 1

7.40 - 1.25 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Oddaja za otroke
10.05 Ročne ustvarjalnosti
10.30 Enajsta sola
10.55 Partizani, niz. drama
12.05 Resnična resničnost
13.00 Poročila
13.25 Tedenski izbor
Svoboda izražanja
14.40 Po domače
15.30 Naša pesem
16.00 Opus
16.30 Mostovi
17.00 Lahkih nog naokrog
17.45 Afriške pravljice
18.00 Obzornik
18.10 Dober večer
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Zrcalo tedna
20.15 Petka
21.30 Vrtičkari: Dediščina, tv nad., 1/13
22.00 Odmevi, kultura, šport
22.50 Polnočni klub

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.05 Videoring - 10.30 Krst pri Savici, posn. gledališča - 12.50 Euronews - 14.30 Retour de Casanova, fr. film - 16.05 Alica, evropski kult. magazin - 16.35 Varuhinje ognja, dok. oddaja - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Popolna tučca, nan. - 18.30 Simpsonovi - 19.00 Nikoli v dvoje brez tebe, fr. nad. - 19.30 Videoring - 20.00 Iskanje izgubljene civilizacije, dok. serija, 1/3 - 20.55 Caroline v velemestu, am. nan. - 21.20 Garden, slov. film - 22.55 Red in zakonitost, am. nan., 20/22 - 23.45 Izgnanstvo, nad., 6/7 - 0.35 Noč z Dickom, am. nan.

KANAL A

8.30 Srečni časi, nan. - 9.00 Maria Isabel, pon. - 9.30 Vse za ljubezen, pon. - 10.30 Uboga Maria, pon. - 11.00 Oprah show - 12.00 Atlantis - 13.30 MacGyver, pon. - 14.30 Čudna znanost, nan. - 15.00 Ne mi težiti, nan. - 15.30 Sodnica Judy, nan. - 15.55 Oprah show - 16.45 Uboga Maria, nad. - 17.10 Maria Isabel, nad. - 17.40 Vse za ljubezen, nad. - 18.30 Nora hiša, nan. - 19.00 Tretji kamen od sonca, nan. - 19.30 Princ z Bel Aira, nan. - 20.00 Mladoporočenci - 20.30 Zmenkarije - 21.00 Čarovnice, nan. - 22.00 Ko se zaljubiš, film - 23.50 MacGyver, nan.

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Videotop - 17.50 Ajd dijo, mučenje živali - 18.20 Kmetijski razgledi - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Videoboom 40 - 21.00 Novice - 21.15 Adrenalin

HTV 1

7.15 Tv spored - 7.30 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.05 Izobraževalni program - 12.00 Poročila - 12.35 Prezare (nad.) - 13.55 Obala sončnega zahoda (serija) - 14.50 Ustvarjanje hollywoodske dame (film) - 16.30 Otok Lošinj (dok. oddaja) - 17.00 Hrvaška danes - 17.45 Moj dom (dok. oddaja) - 18.20 Kolo sreče - 18.55 Večer z Muppetki - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Hladna vojna (serija, 4/24) - 21.05 Kviz - 21.15 Po lepi naši - 22.35 Knjiga snemanja - 23.40 Poročila - 0.05 Iz temeljev HTV - 2.05 Japonska drama

HTV 2

14.45 TV koledar - 15.55 Poročila za gluhe in naglušne - 16.00 Znanstveni album - 17.00 Televizija o televiziji - 17.30 Hugo - 18.00 Zdravo življenje - 19.00 Zupanijska panorama - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Kviz - 20.25 Veronikine skušnjave - 20.55 Odeček za umore - 21.50 Opazovalnica - 22.25 Foxov film: stični večer: Vašani z Beverly Hills; Zadar - festival; Vodič dobrega seksa (serija); Obala sončnega zahoda (serija); Prezare (serija); Svet zabave

SOBOTA, 23.X.

SLOVENIJA 1

7.05 - 2.30 Teletekst
8.00 Zgodbe iz školjke
8.30 Radovedni taček
8.50 Male sive celice
9.35 Poslednji dinosaver, 16/27
10.00 Kayla, kan.-nem. film
11.35 Lassie, am. nan.
12.00 Tednik
13.00 Poročila
13.20 Tedenski izbor
Turistična oddaja
13.40 Med valovi
14.10 Petka
15.25 Volkec, film
17.00 Pomp
18.00 Obzornik
18.10 Na vrtu
18.35 Ozare
18.40 Obiskali smo...
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
19.55 Utrip
20.15 Res je!
21.50 Zgodbe iz Avstralije
22.30 Poročila, šport
23.00 Sorodne duše, am. nan., 4/13
23.30 Velika svoboda, nem. nad., 1/9
1.00 Brotherly love, am. film

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 9.05 Tedenski izbor: Videoring; 9.30 Nora zaljubljena, 11/25 - 9.55 Učitelj, fr. nad., 17/18; 10.40 Štافتa mladosti; 11.35 Objubljena dežela, nan. - 12.50 Euronews - 17.30 Teniški magazin - 17.55 Rokomet - 19.30 Videoring - 20.00 Dan organizacije združenih narodov - 21.00 Nora zaljubljena, nan. - 21.25 Home of Our Own, ang. film - 23.10 Trend - 23.40 Sobotna noč - 1.40 Sla, am. nan., 14/22

KANAL A

8.00 Risanka - 9.30 Družinske zadeve, nan. - 10.00 Nora hiša, nan. - 10.30 Webster, nan. - 11.00 Izgubljena dežela, nan. - 11.30 Cooperjeva družina, nan. - 12.00 Zmenkarije - 12.30 Mladoporočenci, pon. - 13.00 Dnevnik, vreme, šport - 14.00 Spomin na naju, film - 16.00 Moj prijatelj: Won ton ton, film - 18.00 Adrenalina - 19.00 Drzni reševalci, nan. - 20.00 Pokopane skrivnosti, film - 21.30 V zdajnjem trenutku, film - 23.30 Atlantis

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Videoboom 40 - 18.00 Kako biti zdrav in zmagovati - 18.30 Za uho in oko - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Iz združenja LTV - 20.30 Za uho in oko - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Najspot

HTV 1

7.15 Tv spored - 7.30 Poročila - 8.30 Film za otroke - 11.00 Potovanje dr. Doolitla - 12.00 Poročila - 12.20 Hrvaška spominska knjiga -

12.35 Hruške in jabolke - 13.10 Kmetijski nasveti - 13.45 Hornblower (serija) - 15.30 Azijski sveti spomeniki - 16.00 Sharnan (serija) - 17.25 Turbo Limach show - 18.55 Princ Valiant (serija) - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.10 Film po izbiri gledalcev - 23.35 Dnevnik - 23.50 Glasbena oddaja - 1.20 album show - 2.20 Iz temeljev HTV

HTV 2

15.00 Informativni mozaik - 16.30 Črno-belo v barvi; Am. film - 19.30 Dnevnik, vreme, šport - 20.05 Zadar - festival - 22.45 Opazovalnica - 23.20 Prijatelj (serija) - 23.50 Pravica za vse (serija) - 1.10 Logarjeva hiša (serija); 2.40 Sharnan (serija)

NEDELJA, 24.X.

SLOVENIJA 1

7.05 - 1.40 Teletekst
8.00 Živžvav
Risanka
9.20 Telerime
9.20 Super stara mama, nan., 12/26
9.55 Zgodovina novega jazz, 1. del
10.50 Audobonov živalski svet, serija, 1/13
11.30 Obzorje duha
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila
13.35 4 x 4
14.05 Tedenski izbor
Res je!
15.30 TV Poper

SLOVENIJA 2

16.00 Prvi in drugi
16.30 Parada plesa
17.00 Po domače
18.00 Obzornik
18.10 Alpe-Donava-Jadransko
18.40 Mojstrovine Slovenije
19.10 Žrebanje lota
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.00 Jesenski super 3 x 3
21.35 Portret
22.30 Poročila, šport
22.55 Krog s kredo

SLOVENIJA 2

8.00 Vremenska panorama - 9.05 Videoring - 9.30 Nevarni zaliv, am. nan. - 10.25 Davov svet, nan. - 10.50 Ljubezen in zakon, nan., 5/9 - 11.15 Zvezde Hollywooda - 11.45 Trend - 12.15 Policija na naši strani - 12.45 Dan organizacije Združenih narodov - 13.45 Euronews - 15.10 Motociklizem - 17.30 Badminton - 18.30 Evrogol - 19.30 Umetnostno drsanje - 20.00 V znamenju skorpijona, rus. nad. - 21.00 Življenje v številkah, 4/7 - 22.05 Šport v nedeljo - 22.50 Garden, slov. film

KANAL A

8.00 Risanka - 9.30 Družinske zadeve, pon. - 10.00 Nora hiša, nan. - 10.30 Webster, nan. - 11.00 Izgubljena dežela, nan. - 11.30 Cooperjeva družina, nan. - 12.00 Skrita kamera - 12.30 Fashion TV, nan. - 13.00 Divji svet, nan. - 14.00 Kdo je bil prvi, film - 15.50 Klik: Bojevnik davnine; Atlantis; Hughleyjevi - 19.00 Nesmrtna, nan. - 20.00 Maskirani Blues, film - 21.30 Stilski izziv - 22.10 Očetova vrnitev, film

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Posnetek dogodka - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Kako biti zdrav in zmagovati - 20.30 Za uho in oko - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Od sobote do sobote - 21.30 Kmetijski razgledi

PONEDELJEK, 25.X.

SLOVENIJA 1

7.40 - 1.20 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.15 Tedenski izbor
Afriške pravljice
9.20 Lahkih nog naokrog
10.05 Dober večer
10.55 Na vrtu
11.20 Obiskali smo...
11.50 Alpe-Donava-Jadransko
12.20 Utrip
12.30 Zrcalo tedna
12.45 Prvi in drugi
13.00 Poročila
13.15 Kayla, kan.-nem. film
14.50 Tedenski izbor
4 x 4
15.20 Polnočni klub

NAGRADE V TREBNJE, NOVO MESTO IN GRADAC

Žreb je izmed reševalcev 40. nagradne križanke izbral **Jožeta Prešerna iz Trebnjega**, **Barbaro Drenik iz Novega mesta** in **Rudija Pavliniča iz Gradca**. Prešernu je pripadla denarna nagrada, Drenikova in Pavlinič pa bosta za nagrado prejela knjigo. Nagrajencem čestitamo.

Rešite današnja križanka in jo pošljite najkasneje do 2. novembra na naslov: **Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 8001 Novo mesto**, s pripisom "križanka 42". Ovojnico brez poštne znamke lahko oddate v nabiralnik pri vходу v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 40. KRIŽANKE

Pravilna rešitev 40. nagradne križanke se brano, v vodoravnih vrsticah, glasi: **POMERIJ, ITALIKA, KORITAR, ANAT, RI, GD, ETALON, POREKLO, ASA, AROSA, NIT, LIZENA, REKA, MED-TON, ARAT, ANJA, SEDALO, STEK, ANANAS.**

16.30 Dober dan, Koroška
17.00 Radovedni Taček
17.20 Super stara mama, ang. nan.
18.00 Obzornik
18.10 Recept za zdravo življenje
19.00 Risanka
19.10 Žrebanje 3 x 3 plus 6
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Gozdarska hiša Falkenau, nem. nan., 21/26
21.00 Odstiranje
22.00 Odmevi, kultura, šport

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.00 Tedenski izbor: Sobotna noč; 12.00 Popolna tučca, nan.; 12.25 Simpsonovi; 12.50 Živa stolnica, dok. oddaja; 13.40 Življenje v številkah - 15.05 Kinoteka: Tem trši bo padec, am. film - 16.50 Policija na naši strani - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Snežna reka, nan. - 19.00 Jasno in glasno - 20.00 Gospodarska panorama - 21.00 Studio City - 22.30 Leteči cirkus Montya Pythona, serija, 23/45 - 23.00 Brane Rončel izza odra

KANAL A

8.30 Srečni časi, nan. - 9.00 Maria Isabel, nad. - 9.30 Vse za ljubezen, pon. - 10.30 Uboga Maria, pon. - 11.00 Oprah show - 12.00 Dannyjeve zvezde - 13.30 MacGyver, nan. - 14.30 Čudna znanost, nan. - 15.00 Ne mi težiti, nan. - 15.30 Sodnica Judy, nan. - 15.55 Oprah show - 16.45 Uboga Maria, nad. - 17.10 Maria Isabel, nad. - 17.40 Vse za ljubezen, nad. - 18.30 Stilski izziv - 19.00 Tretji kamen od sonca, nan. - 19.30 Princ z Bel Aira - 20.00 Brez obraza, film - 22.20 Zvezdna vrata, nad. - 23.10 Samo bedaki in konji, nan. - 23.50 MacGyver, nan. - 0.50 Dannyjeve zvezde

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Posnetek prireditve - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Teden vseživljenjskega učenja - 20.25 Šport - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.20 Brez šminke

TOREK, 26.X.

SLOVENIJA 1

7.40 - 1.50 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Oddaja za otroke
10.05 Radovedni Taček
10.20 Waynove dogodivščine, nan., 21/26
10.45 Recept za zdravo življenje
11.40 Parada plesa
12.10 Gozdarska hiša Falkenau, nan., 21/26

SLOVENIJA 2

13.00 Poročila
15.10 Odstiranje
16.00 Brez meje
16.30 Priluhnimu tišini
17.00 Sprehodi v naravo
17.15 Žlampirji, nan., 3/13
18.00 Obzornik
18.10 Velike knjige, am. dok. serija, 6/8
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Klan, tv nad. 4/11
21.00 Mednarodna obzorja
22.00 Odmevi, šport
22.50 Partizani, niz. drama
0.00 Jean Pigaet, fr. dok. oddaja

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.05 Tedenski izbor: Videoring; 10.30 Snežna reka, nan.; 11.20 Gospodarska panorama; 12.15 Studio City; 13.45 Jasno in glasno - 14.40 Euronews - 15.30 Leteči cirkus Montya Pythona, serija - 16.00 Volkec, kan.-fr. film - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Veter v hrbet, kan. nad., 4/26 - 19.00 Lingo - 19.30 Videoring - 20.00 Nogomet - 23.20 Rdeči Boogie, slovenski film - 0.50 Svet poroča

KANAL A

8.30 Srečni časi, nan. - 9.00 Maria Isabel, pon. - 9.30 Vse za ljubezen, pon. - 10.30 Uboga Maria, pon. - 11.00 Oprah show - 12.00 Atlantis - 13.30 MacGyver, pon. - 14.30 Čudna znanost, nan. - 15.00 Ne mi težiti, nan. - 15.30 Sodnica Judy, nan. - 15.55 Oprah show - 16.45 Uboga Maria, nad. - 17.10 Maria Isabel, nad. - 17.40 Vse za ljubezen, nad. - 18.30 Nora hiša, nan. - 19.00 Tretji kamen od sonca, nan. - 19.30 Princ z Bel Aira, nan. - 20.00 Adrenalina - 21.00 James Bond: Goldfinger, film - 22.50 Samo bedaki in konji, nan. - 23.30 MacGyver, nan.

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.30 Risanka - 18.15 Šport - 18.30 Za uho in oko - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Film - 21.30 Novice - 21.45 Brez šminke

SREDA, 27.X.

SLOVENIJA 1

7.40 - 0.55 Teletekst
8.00 Vremenska panorama
9.30 Tedenski izbor
Risanka
9.40 Sprehodi v naravo
9.55 Žlampirji, 3/13
10.20 Velike knjige, serija, 6/8
11.10 Mednarodna obzorja
12.05 Klan, tv nad., 4/11
13.00 Poročila
13.15 Tedenski izbor
Obzorje duha
13.45 Ljudje in zemlja
14.35 Jean Piaget, fr. oddaja
15.30 Pomp
16.30 Mostovi
17.00 Pod klobukom
18.00 Obzornik
18.10 Življenje ptic, serija, 8/10
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, šport
20.05 Sedmi pečat, film

22.00 Odmevi, kultura, šport
22.55 Osmi dan
23.25 Beethovenove simfonije s simfoniki RTV

SLOVENIJA 2

9.00 Vremenska panorama - 10.05 Videoring - 10.30 Veter v hrbet, kan. nad., 4/26 - 11.15 Nogomet - 13.00 Euronews - 15.50 Otok čistilk, nem. film - 17.30 Po Sloveniji - 18.05 Zenska v bele, fr. nad., 7/12 - 19.00 Nikoli v dvoje brez tebe, fr. nad., 20/60 - 19.30 Videoring - 20.00 Nogomet - 23.30 Otok čistilk, nem. film

KANAL A

8.30 Srečni časi, nan. - 9.00 Maria Isabel, pon. - 9.30 Vse za ljubezen, pon. - 10.30 Uboga Maria, pon. - 11.00 Oprah show - 12.00 Dannyjeve zvezde - 13.30 MacGyver, pon. - 14.30 Čudna znanost, nan. - 15.00 Ne mi težiti, nan. - 15.30 Sodnica Judy, nan. - 15.55 Oprah show - 16.45 Uboga Maria, nad. - 17.10 Maria Isabel, nad. - 17.40 Vse za ljubezen, nad. - 18.30 Nora hiša - 19.00 Tretji kamen od sonca, nan. - 19.30 Princ z Bel Aira, nan. - 20.00 Film po izbiri gledalcev - 22.10 Plen, nan. - 23.00 Samo bedaki in konji, nan. - 23.40 MacGyver, nan. - 0.40 Dannyjeve zvezde

VAŠ KANAL

13.40 Videostrani - 17.00 Ponovitev filma - 18.25 Smo dobri gospodarji - 19.00 Novice - 19.30 24 ur - 20.00 Adrenalina - 20.30 Za uho in oko - 20.45 Nas poznate? - 21.00 Novice - 21.15 Rezerviran čas - 21.30 Ajd dijo, oddaja o mučenju živali

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado **Tadeji Mantelj iz Grebena 3 pri Dolžu**. Nagrajenci čestitamo! Lestvica, ki je na sporedu vsako nedeljo ob 17. uri (ponovitev pa je ob torkih o polnoči), je ta teden takšna:

- (1) Cviček - ansambel Franca Potočarja
- (2) Srečna mladost - Trio Najstniki
- (3) Odpri mi, ljubica - ansambel Grm
- (4) Gozdna pravljica - Mladi Dolenjci
- (5) Deželica sonca in grozja - Vitezi polk in valčkov
- (6) Stara hiša - ansambel Štirje kovači
- (7) Za tvoj najlepši dan - ansambel Franca Flereta
- (8) Kostanjeva nedelja na Jančah - Litijski odmev
- (9) Če se bom ženil - ansambel Jasmin
- (10) Jernejevo - Trio Frančič

Predlog: Osamljeni godec - ansambel Vasovalci

Nova Primera. Vaš osebni avtomobil.

Nissan Primera tretje generacije ponosno nastopa z več kot 600 izboljšavami. Vendar ne gre le za zmogljivosti motorja, varnost, oblikovanje... Pri sodobnem avtomobilu je pomembno predvsem to, kako dobro zna poskrbeti za Vaše dobro počutje.

In v novi Primeri boste imeli občutek, da je serijsko opremljena z Udobjem, Praktičnostjo in Brezskrbnostjo. V takšnem okolju bodo lahko Vaše vozniške sposobnosti resnično prišle do izraza. Primera je avtomobil, ki mu lahko zaupate.

od 2.972.470 sit
v prodaji od 15. oktobra 1999

Publikačni zastopnik za Slovenijo:
NISSAN ADRIA d.o.o., Slovenska 54, Ljubljana,
tel.: 061/17 10 840, http://www.nissan-adria.si

Publikačni trgovci in servisieri v Sloveniji:
AVTONISS, Ljubljana, telefon: 061/ 15 97 331
AVTOTRUNK, Ljubljana Ježica, tel.: 061/ 16 83 899
AVTOSERVIS PIŽEM, Domžale, tel.: 061/ 16 27 100

NISSAN SERVIS KRULC, Moravče, tel.: 061/731143
AVTOHIŠA FERK, Maribor, telefon: 062/ 224 478
NISSAN HVALEC, Ptuj, telefon: 062/ 783 849
MG d.o.o., Muta, telefon: 0602/ 61 760
PANADRIA Celje, Celje, telefon: 063/ 425 43 71
AVTO KUK, Slovenske Konjice, tel.: 063/ 753 984
AVTOHIŠA KOS, Polzela, telefon: 063/ 702 230
AVTOSERVIS LIPNIK, Velenje, tel.: 063/ 893 549

AVTO MOČNIK, Kranj, telefon: 064/ 242 277
AVTOSERVIS GORICA, N.Gorica, tel.: 065/13 55 721
AVTOMEHANIKA FABJAN, Branik, tel.: 065/ 57 012
MBR COMPANY d.o.o., Portorož, tel.: 066/ 770 669
AVTOMEHANIKA VIDRIH, Otočec, tel.: 068/ 75 180
AVTOMEHANIKA ZIERER, Sevnica, tel.: 0608/40389
AVGUŠTIN AVTOCENTER, Leskovec, 0608/ 22669
AVTOHIŠA MURSKA SOBOTA, tel.: 069/ 32 209

POHOD OD MOKRONOGA DO PIJANE GORE

NOVO MESTO - Planinsko društvo Novo mesto vabi v soboto, 23. oktobra, na pohod od Mokronoga do Pijane gore. Hoje je za 3 do 4 ure. Prevoz do Mokronoga in nazaj bo organiziran z osebnimi avtomobili, zato se za pohod prijavite danes na telefon 22-948.

SPOMINSKI DAN NA OKTOBER 1941

NOVO MESTO - V spomin na ustanovitev Prve novomeške partizanske čete v oktobru 1941 bo območni odbor Zeve borcev v soboto, 23. oktobra, ob 19. uri v Kulturnem centru Janeza Trdine s slavnostno prireditvijo počastil zgodovinski dogodek: začetek organiziranega upora proti nacifašizmu na Dolenjskem. Še živeče borce te čete, partizane domicilnih enot NOV in POS iz občine ter občane bo pozdravil v imenu mestne občine Novo mesto njen župan dr. Anton Starc, slavnostni govornik bo Bogdan Osolnik. Sodeloval bo Dolenjski oktet, gledališka skupina novomeških gimnazijcev pa bo pripravila recital iz zbirke Pesmi upora, spremljan z glasbo.

Vljudno povabljeni na večer, ki zadnja leta združuje čedalje več zagovornikov vrednot narodnoosvobodilnega boja Slovencev!

Kdo bo zdaj pel "na čez", Marjan?

To pismo sem ti, dragi Marjan, nameraval napisati že lani, ko smo proslavljali 40-letnico naše mature na novomeški gimnaziji. Lepo je bilo ponovno srečati sošolce, prijatelje, ljudi, ob katerih nikoli ne prideš v zadrego z vikanjem ali tikanjem, tu veš, da je le eno, veš, da so to ljudje, ki so ti pogosto bližji kot najozži sorodniki. Rekel sem, da bom napisal "pismo bralca" v Dolenjski list in ti si mi odgovoril, da bo objavljeno, če bo dobro. Pa ga takrat nisem napisal, nikoli ni bilo pravega časa ali morda navdiha.

Srečanja maturantov so bila vedno, vsaj zame, poseben praznik, zlasti tista ob okroglih obletnicah. Kako so minila ta leta! Ali je res minilo že štiri-deset let od tistega našega mladostnega kipenja, od tistih časov, ko smo prepevali "Samo jednom se ljubi...", ko smo po Hamletu ponavljali "To be or not to be", ko je Novo mesto komaj začelo pot industrializacije. Šele danes dojemamo dogodke tistega časa; to je bilo vendarle komaj dobrih deset let po koncu vojne. Koliko je vprašanj in odgovorov - v prvih letih o študiju, potem o službah, o otrocih, zdaj o vnukih, koliko je bilo pogovorov o profesorjih, večine zdaj že ni več, in kako smo se spominjali tudi sošolcev,

ki jih prav tako ni več. Ni bilo več Vide Regvatove, ni bilo Breščaka, ni bilo Kravcarja. Na zadnjih srečanjih smo že govorili o tem, kdaj bo šel kdo od nas v pokoj. Ti si bil doslej vedno z nami in veseli so bili tvoje družbe. Tvoje mnenje je bilo vedno upoštevano, ogromno si vedel, poznal si številna ozadja zgodb, ki so bile nam znane le površinsko. Bil si Dolenjec in ostal si na Dolenjskem in to smo cenili. V gimnaziji nisi bil med literarnim podmladkom, zato si nas presenetil s svojim novinarstvom, vendar smo ga sprejeli, kot da je bilo to nekaj logičnega. Kot gimnazijec si se učil trobente in občudovali smo tvoj posluh, svoj izjemni glas pa si nam razdajal ob srečanjih, ko smo zapeli "pesmi naše mladosti", slovenske narodne ali pa popevke, ki so danes že zimzelene. Odslej prav gotovo ne bo več tako, kot je bilo. Bil si edini, ki je znal zapeti tako po domače, po ljudsko "na čez"... Iz tebe je vedno izžarevala prava dolenjska duša, poštenje, mehkoča, preprostost pa tudi optimizem.

Tvojega odhoda zato kar ne moremo dojeti. Jezni so bili nate, priznam; tokrat se je zgodilo nekaj, česar ne dojamemo; na taka vprašanja si nam znal odgovarjati le ti.

JOŽE PREŠEREN

PODOBA NAŠEGA MESTA

NOVO MESTO - Društvo Novo mesto vabi svoje člane in druge zainteresirane občane na pogovorni večer na temo "podoba našega mesta". Pogovor bo danes ob 20. uri v restavraciji Breg. Tokrat bodo posebno pozornost posvetili predvsem podobi javnih mestnih površin in pripadajoči urbani opremlitvi. Pripravljala skupina, ki jo sestavljajo člani društva Ivan Hrovatič, Marjan Lapajne, Tomaž Levičar, Mitja Simič in Peter Simič, bo ob diapozitivih dala nekaj iztočnic, ki naj bi spodbudile razpravo z razmišljanji in predlogi.

SKULPTURE IZ LESA IN ZLAT NAKIT - Prejšnji četrtek zvečer so v zlatarni Donum na Novem trgu poskrbeli za posebno predstavo. Pred zlatarno in v njenih prostorih je razstavil svoje skulpture iz lesa priznani sevniški kipar Peter Vene. Njegove umetniške stvaritve so ta večer na poseben način zaživele ob umetnostnem plesu Igorja Sviderskega, enkratno pa so se podale tudi k vrhunsko oblikovanemu zlatemu nakitu. Na fotografiji od leve proti desni: kustos Jožef Matijević, ki je spregovoril o kiparjevem delu, lastnica zlatarne Donum Milena Brkič, kipar Peter Vene in plesalec Igor Sviderski. (Foto: J. Dornič)

NAROČNIKI DOLENJSKEGA LISTA V PRAGI - Prejšnji teden smo prvič na večdnevni tradicionalni izlet v organizaciji Dolenjskega lista in turistične agencije Mana v Prago peljali 50 naših naročnikov. Ogledali smo si Vaclavske namesti, Loreto, Katedralo sv. Vita, Zlato uličico, Mestni trg, Karlov most, astronomsko uro in seveda Hradčane, od koder je tudi po-snetek. Po zaslugi vodiča Matjaža Cesarja smo uživali v lepota česke prestolnice, ki je v zadnjih letih po številu turistov prekosila Rim. (Foto: Majda Luzar)

ODPRTA ŠOLA DELUJE - V okviru Zavoda za šolstvo Republike Slovenije že drugo leto poteka projekt Odprta šola, ki je tudi na Šolskem centru Novo mesto pridobil vrsto organiziranih skupin, ki na različnih strokovnih področjih udeležujejo zamisel o nujni povezavi šole, okolja in gospodarstva. V torek, 5. oktobra, je v avli Šolskega centra Novo mesto svoje večmesečno delo predstavila skupina dijakov, ki je pod mentorstvom prof. Tomiča in inž. Siročiča izdelala raziskovalno nalogo "Primerjava in razvoj izolacijske zaščite stanovanjskih objektov v obdobju od 1900 do 1999 na Dolenjskem". Naloga obsega primerjalno raziskavo trinpetdesetih značilnih zgradb, katerih konstruktivno zasnovano so dijaki podatkovno in slikovno posneli, metodološko obdelali, rezultate pa zbrali v zborniku in se tako prvič srečali s postopki raziskovalnega dela. Predstavitev naloge poleg zbornika pa zajema še osemnajst panojev. Poleg sodelavcev s Šolskega centra je projekt podprla in v njem tudi sodelovala vrsta zunanjih, med njimi posebej podjetje Pfeleiderer Novoterm iz Novega mesta.

VEČJI GRAJSKI VRT - Agrocenter iz Krškega je v sodelovanju s celjskim trgovskim podjetjem Tuš za trikrat povečal prodajalno Grajski vrt na Vidmu. V franšiznem supermarketu imajo poleg bogato izbiro prehrabnih izdelkov, pripomočkov za gospodinjstvo, čistil in drugega. Posebej bogato je založen oddelek s sadjem in zelenjavo, saj je Agrocenter po tem blagu najbolj poznan. (Foto: M. Vesel)

OSMRNICA

Iztekla se je življenjska pot našega upokojenega sodelavca iz sektorja BIOKEMIJA

ANTONA REDKA

procesničarja v Oddelku fermentacijske proizvodnje

Od njega smo se poslovili v torek, 19. oktobra 1999, ob 16. uri na pokopališču v Šmarjeti. S hvaležnostjo ga bomo ohranili v trajnem spominu.

Delavci in upokojeanci Krke, tovarne zdravil, d.d., Novo mesto

Vinko Beličič

* 29. septembra je na Občinah pri Trstu, kjer je v povojnih letih našel svoj novi dom, umrl belokranjski rojak in častni občan občine Črnomelj dr. Vinko Beličič, ugledni slovenski pesnik, pisatelj, esejist, prevajalec, pisec šolskih učbenikov in dolgoletni profesor slovenščine. Njegovo razgibano življenje in razvejeno pisateljsko delo je usodno zaznamoval surovi medvojni in povojni čas, kljub temu pa je ta plemeniti človek tišine, samote in dela, nadvse rahločutni Belokranjec zmerom ohranil v sebi toliko notranje moči, da je lahko nenehno ostal zvest svojim življenjskim načelom, predvsem skrbi za svoj narod, njegovo kulturo, omiko, jezik in vero.

Vinko Beličič se je rodil 19. avgusta 1913 v Črnomlju posestniku in ključavničarju Antonu Beličiču in materi Katarini Petric z Otovca. Ker je oče zadnji dan maja 1917 umrl v vojaški bolnišnici na Jesenicah, se je mati s štiriletnim sinom vrnila k svojim staršem v Rodine. Tu je sredi prelepe narave, ki se mu je za vse življenje vtisnila v dušo, v vaški odmaknjenosti preživljal otroštvo. Osnovno šolo je obiskoval na Talčjem Vrhu in v Črnomlju. S trinajstimi leti se je jeseni 1926 odpravil v gimnazij v Novo mesto in jo tudi uspešno končal. Leta 1934 se je vpisal na

ljubljsko univerzo in 1940. diplomiral na slavistiki. Vmes je en semester študiral italijanski jezik in književnost na univerzi v Milanu. Kot študent je bil nekaj časa urednik časnika Straža v viharju. Med služenjem vojske ga je doletela okupacija. Po vrnitvi iz vojske se je z ženo umaknil iz Ljubljane v Rodine. Ko pa so se 1942. razmere hudo poslabšale, se je nezaupljiv do revolucije umaknil v Ljubljano in tam ostal do konca druge svetovne vojne. 6. maja 1945 je s kolono nesrečnih beguncev odšel iz Ljubljane. Trnova pot ga je peljala prek Ljubelja najprej v Celovec, potem v Beljak, nato v Italijo, v begunsko taborišče Monigo pri Trevisu. Svobodo in varnost je naposled našel v Trstu. Tam je bil profesor slovenščine na liceju "France Prešeren" polnih 32 let. Z družino se je ustabil na Opčinah, kjer je na novo pognal korenine. Odtlej je vse do smrti živel "življenje na pragu domovine", ki pa je po letu 1991 kljub večnemu prepihu postalo mnogo prijaznejše.

Beličič je napisal okrog 20 knjig poezij, črtic in povesti. Veliko je prevajal, pisal študije, eseje, učbenike idr. V slovensko literaturo pa se je ta potrženi Belokranjec zapisal predvsem kot pesnik. Iz njegovega pesniškega dela naj omenimo zbirko Češminov grm (1944), Pot iz doline (1954), Gmajna (1967), Bližine in daljave (1973), Pesem in spomin (1988), Izbrane pesmi (1993). Proza je zvečinoma avtobiografska. Poseb-

no pozornost zaslužijo povest Molutev na gori (1943) ter zbirke črtic Kačurjev rod (1952), Dokler je dan (1957), Nova pesem (1961), Med mejniki (1971), Leto borove grizlice

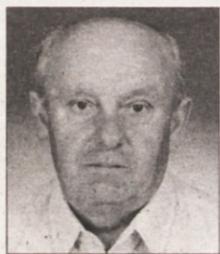
(1981). Še neobjavljenim potopisom, ki so jih spodbudili obiski rodne Bele krajine v zadnjih letih, je želel dati naslov Deželica vzhodno. JANEZ MUŠIČ

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Peter Blatnik
Hrastulje 48, Škocjan
tel.: 068/770-013
mobilni: 0609/651-554
delovni čas: NONSTOP

Nudimo vam kompletne storitve, opravljamo pa tudi prevoze iz tujine in v tujino ter uredimo vse potrebne papirje.

Prevzamemo celoletno oskrbo pokopališča.

ZAHVALA

*Življenje celo si garal,
za dom, družino vse si dal.
Sledi ostale so povsod,
od dela tvojih pridnih rok.*

V 66. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, ata, stari ata in brat

JOŽE METELKO

Šmarjeta 52

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje, sveče in svete maše ter vsem, ki ste pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

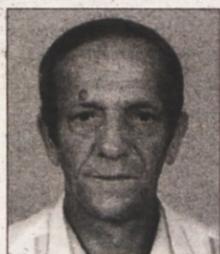
Žalujoci: žena Marija, otroci Jože, Stane in Darinka z družinami

ZAHVALA

Z bolečino v srcu sporočamo vsem, da smo se v torek, 5. oktobra 1999, v Crikvenici poslovili od naše drage sestre in tete

MERI BARAC roj. Kodrič

Globoko pretreseni: sestra Zofi, nečaka Sandi in Nuška z družinami

ZAHVALA

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite.
Spomnite se, kako trpel sem,
in večni mir mi zaželite.*

V 55. letu starosti nas je po hudi bolezni zapustil naš dragi sin, mož, oče, stari oče, brat, stric in boter

ANTON LOBE

Vel. Brusnice 28

Z globoko žalostjo v srcih se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, posebno družini Lumpert, in znancem za izraze sožalja, darovano cvetje, sveče in za vso pomoč, ki ste nam jo nudili v težkih trenutkih. Iskrena hvala Inter TOB, Krovstvu Kosec, govorniku Jožetu Banu za lepe poslovilne besede in pevskega zboru iz Šmihela za lepo petje. Hvala pogrebni službi Oklešen in gospodu župniku.

Žalujoci: vsi njegovi

V 60. letu starosti nas je zapustil mož, oče, stari oče, tast, brat in stric

JANEZ ČEČELIČ

iz Regrče vasi 29

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih dneh stali ob strani, pokojnemu darovali cvetje, sveče in denarne prispevke. Hvala g. župniku, pevcem, gasilec GD Šmihel in lovcem LD Padež za lepo opravljen obred. Hvala vsem, ki ste ga obiskovali in mu nudili zdravniško pomoč.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 90. letu nas je zapustila draga mama, stara mama, prababica, teta in tašča

AMALIJA REPŠE

z Dol. Jesenic 3, Šentrupert

Zahvaljujemo se sorodnikom, prijateljem in vaščanom za izraze sožalja, darovano cvetje, sveče in za svete maše. Zahvala g. Petru Kurentu za poslovilne besede, g. župniku za lepo opravljen obred, pevcem za petje, pogrebni službi Novak in vsem ostalim, ki ste nam stali ob strani.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

*Mar prav zares odšel je tja v neznano,
kako je mogel, ko smo mi še tu?
Nositi moramo vsak svojo rano
molče, da mu ne zmotimo miru.*
Svetlana Makarovič

V 65. letu nas je zapustil naš dragi

JANEZ KOŠIR, starejši

Lundrov Janez
iz Malih Lašč

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem, ki ste darovali cvetje in sveče ter ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Zahvala velja tudi osebju ZD Velike Lašče, duhovniku za opravljen obred in prijateljem pevcem za občuteno zapete žalostinke.

V globoki žalosti: vsi njegovi

ZAHVALA

V 70. letu starosti nas je zapustila naša draga žena, mama, stara mama, sestra, teta in sestrična

MARIJA PAJK roj. Blažič

iz Gorenje vasi pri Šmarjeti 23

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam pisno ali osebno izrazili sožalje, mami darovali cvetje in sveče, ter vsem, ki ste pokojno pospremili na poti k večnemu počitku. Hvala govornikom za poslovilne besede, pevcem za zapete žalostinke, g. župniku za lepo opravljen pogreb, gospodu za zaigrano Tišino in pogrebni službi Oklešen.

Žalujoci: vsi njeni

• V vsem imenitno bi uspeli, če dvakrat bi lahko začeli. (Goethe)

ZAHVALA

V 84. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, tašča in prababica

MARIJA CIMERMANČIČ

Stopiče 60

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam kakorkoli pomagali. Prisrčna hvala vsem, ki ste pokojni darovali cvetje, sveče in za sv. maše. Posebna hvala osebju Doma starejših občanov Novo mesto za nego in skrb, sodelavcem Krke, tovarne zdravil, VV Novo mesto, OŠ Stopiče, gospodu Lapu za lepo opravljen obred, vaščanom, prijateljem in znancem, pogrebni službi Komunale Novo mesto in pevcem iz Šmihela.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

*Vse do zadnjega si upal,
da bolezen boš premagal,
a pošle so ti moči
in zaprl trudne si oči.*

Po hudi bolezni se je poslovil od nas dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

ALOJZ BEČAJ

iz Rodin pri Trebnjem

Poslovil se je v sončnem jesenskem času in za seboj pustil praznino v širokem krogu ljudi, domačih in tistih, ki so ga poznali in ga imeli radi. Zato bi se radi zahvalili vsem, ki ste na kakršenkoli način pomagali in ga obiskovali v času bolezni ter prisostvovali v dneh žalosti in bolečega slovesa. Iskrena hvala sorodnikom in vaščanom, ki so z nami prvi delili trpko in boleče spoznanje ob njegovem odhodu. Zahvalo smo dolžni g. M. Zupančiču za obiske in tolažbo, lepa hvala patru g. Adolfu Mežanu za duhovno popotnico, govornikom ge. Rezki Majer in g. Francu Kotarju, gospodu župniku pa za lepo opravljen obred. Lepo se zahvaljujemo sodelavcem ZPKZ za podarjeno cvetje in sveče, pevcem za zapete žalostinke, izvajalcu Tišine in pogrebnim storitvam Oklešen ter sosedom in vinogradnikom Gradišča za cvetje in sv. maše. Vsem in vsakemu posebej, ki ste nam pomagali, se poklonili njegovemu spominu in mu izkazali spoštovanje, še enkrat iskrena hvala

Vsi njegovi

ZAHVALA

Bila je mati, njen beli obraz se je svetil, tudi če je bilo okno zagrnjeno in ni bilo zunaj ne lune, ne zvezd... (Ivan Cankar)

Z neskončno dobroto, ljubeznijo in globoko vero v dobre ljudi nas je zapustila naša zlata mama, babica, starica, prababica, tašča in svakinja

DARINKA JAPELJ, rojena Šemrl

slovenska učiteljica v Polomu, Starem Logu, Hinjah, Smledniku, na Primskovem pri Kranju, v Šentjanžu, Dobrniču, Dolenji Nemški vasi in Trebnjem.

Pokopali smo jo na pokopališču v Trebnjem v ponedeljek, 11. oktobra 1999. Iskreno in iz srca se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, aktivnim in upokojenim učiteljicam in učiteljem, našim znancem, sodelavcem in vsem zares številnim nekdanjim prvošolčkom in učencem iz dolenskih krajev, ki ste nam izrekli sožalje, podarili cvetje in sveče, nam pomagali in našo mamno spremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo celotnemu osebju Doma starejših občanov v Novem mestu in Trebnjem za njihovo toplo in humano skrb. Naša zahvala velja tudi spoštovani Majdi Mežanovi, družinami Vidmar in Pungartnik, pogrebni službi Novak in vsem sosedom. Zahvaljujemo se tudi spoštovanemu gospodu duhovniku Marku Koširju za zelo lep nagovor in cerkveni obred, prav tako se zahvaljujemo moškemu pevskega oktetu Lipa in trobentaču Mitji Prijatelju za čudovito petje in glasbo v cerkvi in na grobu. Najlepša hvala gospodu ravnatelju Štefanu Kaminu za lepe in občutene misli, ki jih je izrekel ob slovesu naše zlate mame.

Žalujoci: otroci Marjana, Miha, Boštjan in Janez, sestra Cirila in svakinja Vida z družinami, vnuki in vnučkinje, pravniki in pravnukinje ter vse nečakinje in nečaki.

Naša mama, zlata si bila in tako radi smo te imeli. Trebnje, Komen, Novo mesto, Ljubljana, Lesce

tedenski koledar

Četrtek, 21. oktobra - Urška Petek, 22. oktobra - Vendelin Sobota, 23. oktobra - Severin Nedelja, 24. oktobra - Rafael Ponedeljek, 25. oktobra - Darja Torek, 26. oktobra - Lucijan Sreda, 27. oktobra - Sabina

LUNINE MENE
24. oktobra ob 23.02 - ščip

kino

BREŽICE: 21. in 22.10. (ob 18. uri) ter 23. in 24.10. (ob 18. in 20. uri) in 25.10. (ob 20. uri) romantična komedija Naravne sile. 21. in 22.10. (ob 20. uri) kriminalni film Konec nasilja. 27.10. pustolovski film Past. **ČRNOMELJ:** 23.10. (ob 18. in 20. uri) ter 24.10. (ob 16., 18. in 20. uri) ZF film Vojna zvezd - Grozeča prikazen. **DOBREPOLJE:** 22.10. (ob 19.30) kriminalni film Kvartopirci. 24.10. (ob 15. uri in 19.30) pustolovski film Mumija.

GROSUPLJE: 22.10. (ob 19. uri) pustolovski film Mumija. **IVANČNA GORICA:** 21.10. (ob 20. uri) pustolovski film Mumija. **KOČEVJE:** 23.10. (ob 18. in 20. uri) kriminalni film Kvartopirci. 25.10. (ob 18. uri in 20.30) pustolovski film Mumija. **KRŠKO:** 21. in 22.10. (ob 20. uri) ter 23. in 24.10. (ob 18. uri) ZF film Vojna zvezd - Grozeča prikazen. **METLIKA:** 22.10. (ob 18. in 20. uri) ZF film Vojna zvezd - Grozeča prikazen. 24.10. (ob 20. uri) komedija Vrnitev obiskovalcev. **NOVO MESTO:** Od 21. do 27.10. (ob 18.30) komedija Sesuti Harry. Od 21. do 27.10. (ob 20.15) akcijski film Afera Thomas Crown. **RIBNICA:** 23.10. (ob 21. uri) pustolovski film Mumija. 24.10. (ob 16. uri) kriminalni film Kvartopirci. **TREBNJE:** 22.10. (ob 20. uri) in 24.10. (ob 17. uri) pustolovski film Matrica. **VELIKE LAŠČE:** 23.10. (ob 19. uri) pustolovski film Mumija. 25.10. (ob 19. uri) kriminalni film Kvartopirci.

film

KARIERISTKE, socialna drama (Career Girls, 1997, Velika Britanija, 90 minut, režija: Mike Leigh)
Britanski režiser Mike Leigh je nad vse prijazen gospod v srednjih letih, okrogel in dobrodušen, z belosivno brado in roževinastimi okvirji očal. Domač človek, primeren za kramljanje kar tako. Približno dvajset let je snemal dokumentarce, zadnjih deset pa izključno filme: malo za televizijo in malo za velika platna. Pravzaprav je kar težko opredeliti, kakšen medij je najbolj primeren za Leighovo kinematografijo, saj se zdi, da kinogledalci niso najbolj naklonjeni izraziti socialni tematiki, ki je režiserjev zaščitni znak. Leigh ima redke smisel za dramo, ki je izpovedna, humorna, inteligentna in življenjsko realna, kjer mrgoli deviantnih likov iz galerije antijunakov britanskega spodnjega razreda, zato so njegovi filmi praviloma najprej dobro sprejeti na festivalih, nato pri kinoobčinstvu, resda nekoliko bolj specifičnem, na koncu pa še na malih ekranih. Njegovi filmi, ki seveda izhajajo in se opirajo na spoznanja iz let, ko je snemal dokumentarce, so univerzalno sprejemljivi, pa čeprav je realizem včasih tako trd, da bi ga najraje spregledali. Leigh tudi tokrat ostaja zaprežen marksist, film pa

njegov osebni manifest oziroma socialna secimica sodobne Britanije.
**Karieristki, kakor bi glede na igralško dvojico v ospredju morala moralo stati v naslovu, je zgodba z reminiscenco, storija, ki se dogaja nekoč in danes, Hanna in Annie sta bili nekoč zmedeni študentki in "cinri", danes pa sta (prva bolj, druga manj) samozavestni mladi ženski s službo in statusom materialno priskrbjenega srednjega razreda. Punci se srečata šest let po koncu študija, kar je odlična priložnost za spomine na študentska leta. Toda tu gre za mnogo več. Karieristki sta bili nekdaj v svojem obnašanju skoraj deviantki: anglistka Hanna, odlična Katrin Carlidge (Lom Valov, Pred dežjem), je pod hipoteko zapite mame energično, obsesivno in agresivno, toda kot ambiciozna lingvistka tudi umetelno brusila jezik nad vsem in vsakomer, introvertirana Annie (neznana, toda enako perfektna Lynda Steadman) pa se je zaradi dermatitisa, kožne bolezni na obrazu, in astme vedla izjemno nervozno in sramežljivo, vse čas na robu joka. Hanni in Annie je v šestih letih uspel preboj, o katerem sta med študijem samo sanjari: iz depresivnega proletarskega življenja sta prestopili v topli, varen, prijazen objem zlate sredine srednjega razreda.
Zdaj sta tam, kjer vse teče gladko, kjer dobiš službeni avto, redno plačo, kupiš lastno stanovanje, zato cinizem ni več potreben, dermatitis pa je čudežno izginil. Res, puncji sta naredili veliko kariero "lajfa".** TOMAŽ BRATOŽ

KMETIJSKI STROJI

NAKLADALKO SIP, 19 m³, traktor Štore 502, južo 55, harmoniko Kač, ce, cf, be, in breje ovce prodam. ☎ (068)67-003. 3569
TRAKTOR TV 420, s kiper prikolico, univerzal, prodam. ☎ (068)83-289. 3592
KOSILNICO BCS kupim. ☎ (068)52-508.

KUPIM

ODKUPUJEMO GOBE (štorovke in jurčke) po dnevni ceni. ☎ (068)22-035 ali (041)612-861. 3413
DOMAČA neškropljena jabolka kupim. ☎ (068)84-394. 3580

MOTORNA VOZILA

NOV CITROEN BERLINGO MLTSP PLC 1.9 D, zlate kovinske barve, prodamo. Nudimo 80.000 SIT popusta. ☎ (0608)62-266 ali 62-277. 3560
R 19 RT, letnik 1993, 100.000 km, registriran do 9/2000, prodam. ☎ (068)326-080, popoldan. 3590
CITROEN BX 16 TRS, registriran do 6/2000, prodam. ☎ (068)89-501. 3597
TIPO 1.6 DGT, letnik 1990, registriran do 10/2000, in golf JXD, letnik 1986, registriran do 12/99, prodam. ☎ (068)75-334 ali (041)697-963. 3604

POHIŠTVO

OMARO, 3.30 m, rjavo - bež barve, v odličnem stanju, ugodno prodam. ☎ (068) 89-290. 3568

POSEST

DOMAČIJO, 2,5 ha, v okolici Sevnice ugodno prodam. ☎ (0608)71-617. 3555
PARCELO, gradbeno in komunalno urejeno, v izmeri 690 m², 1 km iz Novega mesta, prodam. ☎ (041)70-39-39. 3566
NEZASEDENO in prenove potrebno stanovanjsko hišo na zemljišču 323 m², v Novem mestu, prodam. ☎ (041)420-682. 3575
ZAZIDLJIVO PARCELO, cca 200 m², v Novem mestu, kupim. ☎ (041)667-900. 3587
HIŠO v Novem mestu ali okolici najamem. ☎ (041)324-711. 3598
PARCELO v Šentvidu pri Stični, 3000 m² do 8000 m², za hišo, do 60.000 DEM, kupimo. ☎ (061)151-6789 ali (0609)649-755. 3605
V CENTRU Semiča prodam staro hišo, vseljivo, elektrika, vodovod, asfalt, 80 m², za 3.700.000 SIT. ☎ (068)66-599. 3556

PRODRAM

KAMEN, pohorski škrljavec, naraven, različnih barv in debelin, prodajamo. Nudimo polaganje kamna in prevoz. ☎ in fax: (063)754-003 ali (041)621-478. 3030
LES, stenski opaž, bruna, ostrejša, late, talni pod, rezan les prodajamo. Nudimo prevoz. ☎ in fax: (063)754-003 ali (041)621-478.
HRASTOVE SODE, odlično ohranjene, 100-600-litrške, poceni prodam. ☎ (068)37-40-40, popoldan in zvečer. 3418
3 NERJAVEČE vinske cisterne, 500-litrške, z zunanjo metro, še nerabljene, prodam po 50.000 SIT/kom. ☎ (064)709-200. 3494
SUHE hrastove plohe, debeline 5 cm, prodam. ☎ (0608)62-346 ali (041)218-831.
TESARSKI OBLIČ, širine 205 mm, ugodno prodam. ☎ (061)132-7200. 3571
ZBIRKO ROMANOV Agate Christie v hrvaškem jeziku prodam. ☎ (068)26-358.
RABLJEN hladilnik, pralni stroj, električni bojler, filmsko kamero, fotoaparate, disk zavore za 126 P in ostalo prodam. ☎ (068) 347-043. 3599

RAZNO

FRIZERSKI SALON v Novem mestu oddam v najem. ☎ 068/373-460 ali 22-361.
GRADITELJI, POZOR! Izdelujemo strojne estrihe in strojne omete. ☎ (041)642-762.
V SEVEROZHODNEM DELU Novega mesta oddam v najem gostinski lokal. ☎ (068)26-665. 3557
POŠTENA, pridna ženska srednjih let vam nudi čiščenje stanovanje in opravljanje gospodinskih del. ☎ (068)28-846. 3563
MANJŠI LOKAL v Novem mestu oddam. ☎ (068)324-631. 3570
ODJEMALCA za večjo količino kvalitetnih novoletnih smrečic, 1 do 3 m višine, na rasti-lu, iščemo. ☎ (041)581-819. 3572
ŽELITE izdelovati spominke, kipe, sveče? Svetujemo v tehnologiji in pri prodaji. ☎ (061)722-643. 3574
ZELO UTEČENO videoteko v novemškem BTC-ju ugodno prodam. ☎ (041)779-228.

SKLADIŠČE, 400 m², v Novem mestu, najamem. ☎ (041)667-900. 3588
ZA IZVEDBO manjših zidarskih del (omet, pozidave) v mesecu oktobru iščemo zidarja. ☎ (0609)628-794. 3601
NOVI TRG, Novo mesto, spodnja etaža, prodam ali dam v najem vpeljano trgovino, možna tudi gostinska dejavnost. ☎ (041)208-773. 3577
NOVI TRG, Prodram, oddam vpeljano trgovino, (49 m²), možno gostinstvo. ☎ (041)208-773. 3578
OPRAVLJAM vsa traktorska dela (oranje, brananje, odvoz gnojevke, prevoz silaže, peska) za področje Dolenjske. ☎ (068)75-002. 3600
GOSPO za varstvo 7-mesečnega otroka ter za pomoč v gospodinjstvu na našem domu iščemo. ☎ (041)787-486. 3564

SLUŽBO DOBI

V NOVEM MESTU zaposlimo kuharja. ☎ (068)341-077 ali (041)671-335. 3554
TRGOVCA redno ali honorarno zaposlimo za delo v trgovini v Brežicah. Pisne prijave na naslov: M&MT, d.o.o., Skalna ulica 23, 8222 Otočec. 3561
DELO DOBI KV elektromonter - inštalater za nedoločen čas. ☎ (068)375-950 ali (041)638-597. 3581
HONORARNO, za dvakrat na teden zaposlimo natakarico v okrepčevalnici As na Otočcu. ☎ (041)730-151.
NATAKARICO redno zaposlimo. ☎ (068) 76-214. 3594
KV KUJARJA (-ico), lahko pripravnik, zaposlimo popoldan. ☎ (068)342-614. 3596
K SODELOVANJU vabimo zastopnika za prezentacijo sistemov VORWERK na področju Dolenjske. ☎ (068)376-330. 3602
ZASTOPNIKE za terensko prodajo nove kuharske knjige iščemo. Provizija 30% neto. ☎ (041)849-784, od 8. do 14. ure. 3606

STANOVANJA

V NOVEM MESTU prodam enosobno stanovanje, 30 m², ali menjam za manjšo garsonjero. ☎ (068)312-707, popoldan, ali (068)26-285, popoldan. 3558
DVOINPOLOSNO NOVEJŠE stanovanje v Novem mestu prodam. ☎ (041)787-465.
TRISOBNO STANOVANJE v Novem mestu najamem. ☎ (041)667-900. 3586
SOBO s kopalnico in Ljubljani oddam študentskemu paru. ☎ (068)26-052. 3607

ŽIVALI

2 KRAVI, po prvem in drugem teletu, prodam. Avbar, Goriška vas 6, Mirna Peč.
MLADE NESNICE, rjave, cepljene, prodajamo. Naročite jih lahko pri Jožetu Zupančiču, Otočec, Črnomočje. ☎ (068)52-806, v gostilni Krulc, Mostec, Dobova. ☎ (0608)67-587 in pri Dušanu Sajevcu, Vavta vas 9. ☎ (068)84-111. 3573
PRAŠIČE, težke 100 do 130 kg, samo domače krmiljene, prodam. ☎ (068)41-074.
RJAVE NESNICE, stare 10 tednov, prodam. ☎ (068)46-655. 3584
OVCE PRODAM. ☎ (041)877-136. 3589
1 KG težke piščance prodajamo. ☎ (068) 324-496 ali 67-108. 3591
KRAVE FRIZIJSKE, breje, prodam. ☎ (041)538-018. 3595
TELICO SIMENTALKO, brejo sedem mesecev in pol, prodam. ☎ (068)81-867. 3585
TELIČKA, črna-belega, starega 10 dni, prodam. ☎ (068)41-423. 3583
DVA KOZLIČKA srnaste pasme prodam. ☎ (068)44-685. 3567
KRAVO SIVKO za zakol ali nadaljnjo rejo in hrastov sod, 700-litrski, prodam. ☎ (068)45-543. 3579

KREKOVA BANKA

V MESECU OKTOBRU BOSTE OB SKLENITVI RENTNEGA VARČEVANJA PREJELI DARILO.

PE NOVO MESTO, Prešernov trg 1 Tel.: (068) 371-9860
www.krekova-banka.si
Da bo denar v službi človeka

KOVINOTEHNA

KOVINOTEHNA, d.d., CELJE
3520 CELJE, MARIBORSKA 7

o b j a v l j a
prosto delovno mesto
PRODAJALEC
v PC Novo mesto - Cikava

Kandidat mora poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- da ima IV. stopnjo strokovne izobrazbe trgovske smeri
- da ima najmanj 9 mesecev ustreznih delovnih izkušenj
- poznavanje blagovne skupine gradbenega materiala in instalacij
- zaželen izpiz za vožnjo z vilicarjem

Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas, za čas 2 mesecev, kasneje možnost podaljšanja delovnega razmerja oz. zaposlitve za nedoločen čas.
Ponudbe z ustreznimi dokazili in kratkim opisom dosedanjega dela pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: Kovinotehna, d.d., kadrovska služba, 3502 CELJE.

Republika Slovenija
UPRAVNA ENOTA NOVO MESTO
Oddelek za okolje in prostor
Novo mesto, Seidlova c. 1
8000 Novo mesto

Upravna enota Novo mesto, Oddelek-za okolje in prostor, na podlagi 94. in 149. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list SFRJ, št. 47/86 - prečiščeno besedilo), v zvezi s 4. členom ustavnega zakona za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91-l) in 2. člena Zakona o prevzemu državnih funkcij, ki so jih do 31.12.1994 opravljali organi občin (Uradni list RS, št. 29/95), razpisuje v upravni zadevi Mestne občine Novo mesto

USTNO OBRAVNAVO

v postopku izdaje lokacijskega dovoljenja za gradnjo mrliške vežice v Potovem Vrhu, na zemljišču parc. št. stp. 12 in 33/1, k.o. Potov Vrh, ki bo

v sredo, 3.11.1999, z začetkom ob 15. uri,
v prostorih Gasilskega doma Križe

Z javnim naznanilom so vabljeni vsi prebivalci Potovega Vrha in lastniki sosednjih zemljišč in objektov, ki bodo vabljeni še s posebnim vabilom.
Vabljeni imate kot stranke v postopku za varstvo svojih pravic in pravnih koristi, pravico udeleževati se postopka izdaje lokacijskega dovoljenja Mestni občini Novo mesto za gradnjo mrliške vežice v Potovem Vrhu.
Na obravnavi boste po predstavitvi lokacijske dokumentacije št. LDPO-254/97 in po strokovni utemeljitvi predvidenega posega v prostor s strani Zavoda za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje Mestne občine Novo mesto, lahko podali svoja mnenja in pripombe.

Upravna enota Novo mesto

DRUŠTVO SOS TELEFON
ZA ŽENSKO IN OTROKE - ŽRTVE NASILJA

Če potrebujete pogovor ali umik v zatočišče, nas lahko pokličete vsak dan od 18. do 22. ure, ob delavnikih pa tudi od 12. do 14. ure na brezplačno tel. številko 080/11-55. Od 18. do 22. ure smo vsak dan dosegljivi tudi na tel. št. 061/9782. Gluhoneme/i nam lahko pošljete opis svoje težave po faksu št. 061/441-993. Odgovorili vam bomo.

Vabimo vas tudi, da se pridružite skupini za samopomoč za ženske, ki so ali še vedno doživljajo nasilje.

Vsako ima pravico do življenja brez nasilja.

DOLENJSKI LIST

Izdajatelj: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o. Direktor: Drago Rustja
Uredništvo: Jožica Dornič (v.d. odgovorne urednice), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Breda Dušič Gornik, Tanja Jakše Gazvoda, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj, Lidija Murn, Pavel Perc in Igor Vidmar

Izhaja ob četrtekih. Cena izvida 210 tolarjev; naročnina za 13 izvodov v 4. trimesečju 2.574 tolarjev, za upokojenke 2.314 tolarjev, za pravne osebe 5.148 tolarjev; za tujino letno 70 evrov oz. druga valuta v tej vrednosti. V ceni izvida oz. naročnini je upoštevan 8-odst. DDV.

Naročila in pisne odpovedi sprejemamo samo s prvo številko v mesecu.

Oglasi: Cena 1 cm v stolpcu za oglas (in mali oglas pravnih oseb) 2.800 tolarjev (v barvi 3.000 tolarjev), na prvi ali zadnji strani 5.600 tolarjev (v barvi 6.000 tolarjev); za razpis 3.300 tolarjev. V ceni oglasa oz. razpisa ni upoštevan 19-odst. DDV. Mali oglas do deset besed 1.900 tolarjev, vsaka nadaljnja beseda 190 tolarjev. V ceni malega oglasa je upoštevan 19-odst. DDV.

Žiro račun pri Agenciji za plačilni promet v Novem mestu: 52100-601-59881. Transakcijski račun pri Dolenjski banki, d.d., Novo mesto: 970-7100-4405/9. Naslov: Dolenjski list, 8000 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212. Telefoni: uprava, uredništvo in računovodstvo (068)323-606, 324-200; propagandna in naročniška služba 323-610; mali oglasi in osmrtnice 324-006. Telefaks: (068)322-898.

Elektronska pošta: info@dol-list.si Internet http://www.dol-list.si

Nenaročenih rokopisov, fotografij in disket ne vračamo.

Računalniški prelom in filmi: Dolenjski list Novo mesto, d.o.o.

Tisk: DELO-TČR, d.d., Ljubljana, Dunajska 5.

SUZUKI

AVTOSERVIS MURN
Reslova 4, Novo mesto
☎ 068/24-791

VELIKI SUZUKI SEJEMSKI POPUSTI

JIMNY	2.495.000 SIT	popust	50.000 SIT
GRAND VITARA 3D	3.195.000 SIT	popust	200.000 SIT
GRAND VITARA 5D	4.195.000 SIT	popust	200.000 SIT

salon za pse

Budila - Ul. talcev 12 - Novo mesto

☎ 068/324-377

VEDEŽEVANJE V ŽIVO
090-42-26

TELEKOM SLOVENIJE, d.d., PE Novo mesto
objavlja
JAVNO DRAŽBO

za prodajo odpisane tehnološke opreme za ATC, drugih osnovnih tk sredstev, drobnega inventarja in zarubljenih predmetov.

Dražba bo potekala v poslovnih prostorih Telekoma Slovenije, d.d., PE Novo mesto, Novi trg 7 a, Novo mesto, I. nadstropje - sejna soba, v četrtek, dne 28.10.1999 ob 14. uri.

Ogled predmetov namenjenih za javno dražbo bo možen v poslovnih prostorih Telekoma Slovenije na Podbevškovi ulici 17 (Cikava) in na Novem trgu 7 a v Novem mestu in sicer v sredo, dne 27.10.1999 od 13. do 15. ure. Dodatne informacije zainteresirani lahko dobijo na tel. št. 068 373 800.

Izključna cena je določena v seznamu blaga, ki je predmet te licitacije. Seznam in pogoji javne dražbe so na razpolago vsem zainteresiranim kupcem na sedežu Telekoma Slovenije, d.d., PE Novo mesto, Novi trg 7 a.

Zavarovalnica Maribor d.d.
Predstavništvo Novo mesto

VABI K SODELOVANJU

- vse, ki jih zanima delo v prodaji zavarovalniških storitev na Območju Dolenjske, Bele krajine in Posavja,
- v Črnomlju pa vabimo k sodelovanju kandidata za vodjo zastopstva Bele krajine.

Od kandidatov pričakujemo najmanj V. stopnjo strokovne izobrazbe in vozniški izpit B kategorije. Želimo kandidate za univerzalne zavarovalne zastopnike.

Poleg ostalih ugodnosti vam nudimo izredno stimulatívno nagrajevanje pri delu.

Vaše cenjene ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev pričakujemo v 8 dneh po objavi na naslov:

Zavarovalnica Maribor d.d.

Predstavništvo Novo mesto

Zwitrova 1

8000 Novo mesto

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 30 dni.

ŽIVLJENJE GRE NAPREJ IN MI Z VAMI.

DOLENJSKI LIST

Poleg kegljišča
na Germovi 6
v Novem mestu
posluje

Postregli vas bodo s:

- picami
- hamburgerjem
- giricami
- pomfritom
- sladoledom
- ledeno kavo
- sadnimi kupami

in raznovrstnimi pijačami.

☎ 068/321-878

Vabljeni

DOLENJSKI LIST

ZDRAVILIŠČE DOLENJSKE TOPLICE

Novo! Le najboljše je dovolj
dobro za zdravje!

- ROČNE MASAŽE
- BISERNE IN ZELIŠČNE KOPELI
- SAVNA
- NOTRANJI TERMALNI BAZENI
- FITNES

Vsak dan, tudi ob nedeljah!

Ob nakupu petih celih ročnih masaž
vam podarimo
vstopnico za bazen!

Informacije in rezervacije

068/65-230, 66-012

KRKA ZDRAVILIŠČA

ZAVOD REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA ZAPOSLOVANJE
OBMOČNA ENOTA NOVO MESTO

OBVESTILO

Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, Območna enota Novo mesto, sporoča, da bo 25.10.1999 pričel poslovati na novi lokaciji Urad za delo Novo mesto, ki se je do sedaj nahajal na Trdinovi 10.

NOVI NASLOV URADA ZA DELO JE

MUŠIČEVA 15, NOVO MESTO

(nasproti stavbe gozdnega gospodarstva na Grmu)

V teh prostorih se bodo opravljale storitve za stranke z območja upravne enote Novo mesto in se nanašajo na:

- prijavo oziroma odjavo iz evidence brezposelnih oseb
- obravnavo brezposelnih oseb in izdelavo zaposlitvenih načrtov
- uveljavljanje pravic in dokazovanje izpolnjevanja obveznosti
- svetovanje delodajalcem
- obravnavo invalidnih oseb in druge storitve, vezane neposredno na delo z brezposelnimi osebami.

Na lokaciji Trdinove 10 ostaja vodstvo območne enote in dejavnosti s področja specialističnih obravnav, ki se nanašajo na poklicno svetovanje, aktivno politiko zaposlovanja, izdajo delovnih dovoljenj, prijava potreb po delavcih idr.

GOTOVINSKA POSOJILA
garancija - čekovni blanketi
068/375-875 9.⁰⁰-12.⁰⁰, 13.³⁰-16.³⁰

Na področju Dolenjske
potrebujemo 4 urejene zastopnike
za terensko prodajo. Plačilo 2.000
SIT na uro.
Inf. na tel.: 041/736-727 (po 17. uri).

KEBOR, D.O.O.

- PREPISE VOZIL
OPRAVLJAMO SEDAJ ŽE
TUDI NA NOVM TRGU 1
- ZASTAVLJALNICA
- KRATKOROČNA
GOTOVINSKA POSOJILA

Tel.: 068/326-888

NON-STOP 041/611-377

OBVARUJMO KOSTANJ PRED BOLEZNIJO!

Pred nami je nova sečna sezona. Z novo sezono
tudi krajši plačilni roki!

Pokličite

0608 41-044 ali 0608 41-349

- TANIN Sevnica in o vsem se boste dogovorili!

LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24

tel./fax: 068/322-282

tel. 068/342-470

mobitel: 0609/633-553

Prodamo:

• **HIŠE:** V Novem mestu, Brežicah, Krškem, Črnomlju, Metliki, Žužemberku, Dol. Podšumberku, Mokronogu, Semiču, Straži, Gor. Vrhpolju, Orehovici, Dol. Brezovici, Škocjanu, Bučki, Dol. Ponikvah, Ljubljani...

• **STANOVANJA:** v Novem mestu, Krškem, Črnomlju, Šmarjeških Toplicah, Smolenji vasi, Kranju...

• **VIKENDI:** v Kotu pri Dvoru, Borštu pri Ajdovcu, na Bučki, v Gabrju, na Šutenskem hribu pri Podobočju, Tolstem vrhu, Novi Gori nad Stražo, v Karteljevem (Poljane), na Trški gori...

• **GRADBENE PARCELE:** v Mirni Peči, Mokronogu, Vrhu pri Šentruptu, Grobljem pri Šentjermeju...

• **POSLOVNE PROSTORE:** v Novem mestu (Glavni trg, Novi trg, Šolski center, Bučna vas), v Črnomlju (picerija in diskoteka), v Žužemberku...

• **KMETIJE:** v Gor. Nemški vasi pri Trebnjem, Šmarjeti, Beli krajini...

• **NAJEM:** v najem oddamo poslovne prostore in stanovanja v Novem mestu.

Oglasite na sedežu podjetja ali nas pokličite.

Prodajni center podov
PCP PUREBER
PARKETARSTVO

Šolski center
Novo mesto
Šegova ulica 112
8000 Novo mesto

razpisuje delovni mesti

- učitelja športne vzgoje, profesor - nedoločen čas
- učitelja angleškega jezika, profesor - določen čas

Prosto delovno mesto razpisujemo za nedoločen čas s polnim delovnim časom, trimesečnim poskusnim delom in opravljenim strokovnim izpitom za učitelje splošnoizobraževalnih in strokovno-teoretičnih predmetov v srednjih šolah. Začetek dela je 1. november 1999. Delovno razmerje za določen čas sklepamo s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom, in sicer od 1. novembra 1999 do 31. avgusta 2000.

Prijave z dokazili pošljite v osmih (8) dneh po objavi razpisa. Vsi, ki se bodo prijavili na razpis, bodo o izbiri obveščeni v petnajstih dneh po preteku roka za prijavo.

MODNI KABARET NOVEGA MEDIJA - V restavraciji Tango na Otočcu je Novi medij v petek, 15. oktobra, zvečer pripravil kulturno-zabavno družabno prireditev Modni kabaret, začinjeno s humorjem in satiro, za kar sta poskrbela Vinko Šimek Šraufciger in Alenka Pirjevec z lutko Pavliha (na sliki), ter mgdno revijo in predstavitev modnih smeri ličenja. Goste so zabavali pevci Anita Zore, Ivica Šerfezi in pevski zbor Revoz, glasbenika Ivan Čorbič in Vasko Hrkič, plesalci skupine Krik in Plesnega centra Dolenjske ter državna prvakinja v stepu Vesna Vučajnk, za kanček poezije pa je poskrbel še Smiljan Trobiš. Modni kabaret se je zaključil s plesom ob zvokih ansambla Objem. (Foto: M. Markelj)

RADIO UNIVOX

107.5 MHz UKV
Rožna ulica 39, Kočevje
tel./fax 061/855-666

RADIO BREŽICE

na
88,9
in
95,9 MHz

Verjemite ali ne...

RADIO OGNJIŠČE

Krvavec 104,5 Kum 105,9

plinarna maribor d.d.

družba za proizvodnjo, distribucijo energentov, trgovino in storitve
2000 Maribor, Plinarniška ul. 9,
Tel.: 062/224-141, fax: 062/222-272
http://www.plinarna-maribor.si,
E-mail: plinarna@plinarna-maribor.si

Iščete nov vir energije za Vaš dom ali poslovni prostor?
Odločite se za sistem oskrbe z utekočinjenim naftnim plinom iz rezervoarja in mesečnim obračunom porabljenega plina.
Vsem, ki se boste za naš sistem odločili do 30. 11. 1999, bomo do 31. 3. 2000 priznali 20% popusta na ceno porabljenega plina. Natančnejše informacije dobite v Plinarni Maribor, d.d.
NE ZAMUDITE PRODAJNO NAGRADNE AKCIJE PLINSKIH PEČI!

Naj se ekologija prične pri Vas doma ...

Pogodbeni izvajalci Plinarne Maribor d.d.:
CENTRALFOD d.o.o., MARIBOR • CIMERMAN Janez s.p., MARKOVCI PRI PTUJU • DA-BO MONT, MARIBOR • ELBA d.o.o., ŠENTJUR • ELEKTRO LINASI, PODGORJE PRI SLOVENJ GRADCU • ENERGOCONSULTING d.o.o., MARIBOR • FERLINC d.o.o., MARIBOR • GIPO d.o.o., KOPER • GMAJNER Zvonko s.p., PRAGERSKO • GREGOR Franc s.p., MURSKA SOBOTA • HIP KO d.o.o., CIRKOVCE • INSTAL HORVAT Ivan s.p., ČREŠNOVCI • INSTALACIJE MARTIN s.p., VELENJE • INSTALACIJE HAJTNIK, PAMEČE • INSTALATER PREVALJE d.d., PREVALJE • INSTALATERSTVO BELA, ZABOVCI • INSTALATERSTVO Kukovič Rado s.p., ZG. DUPELEK • JANŽKOVIČ Franc s.p., BOROVCI • KAPUN BRANKO s.p., STROČJA VAS • KOKOT Jože s.p., MOŠKANJCI • KOSTANJEVEC Tone s.p., MARIBOR • KOVAČ d.o.o., MORAVSKE TOPLICE • KRALJ Drago s.p., HOČE • KREVELZ Franc s.p., SOŠTANJ • KRICEJ Jožef s.p., MIKLAVŽ NA DRAV POLJU • MAJČEN Viktor s.p., MIKLAVŽ NA DRAV POLJU • MASS-TERM d.o.o., MIKLAVŽ NA DRAV POLJU • MAVSAR M.R.F. d.o.o., MARIBOR • MB ZAKLJUČNA GRADBENA DELA s.p., MARIBOR • MONTING d.o.o., TURNIŠČE • PETEK Emil s.p., MĀLA NEDELJA • RE-ING s.p., MURSKA SOBOTA • SERVIS HALER Boris s.p., BIZELJSKO • SIMTO s.p., ZG. DUPELEK • STEN-COMMERCE d.o.o., ROGATEC • STROJNE INSTALACIJE Gobec Alojzij s.p., ROG. SLATINA • STROJNE INSTALACIJE HAUPTMAN s.p., LENART • TAMES d.o.o., PTUJ • TRGOVINA CEV-MONTAŽA, SLOVENJ GRADEC • UNIPRIM d.o.o., MARIBOR • VOOVNIK Leopold s.p., MISLINJA • WASTI d.o.o., SLADKI VRH

Zofija Sečen

Zofija Sečen z Mosteca je nekako majska, skoraj v vsem. Letos maja sta z možem Ernestom praznovala zlato poroko. V maju ima rojstni dan. Če je mesec maj nekako mesec rož, je majska tudi v zvezi s tem, saj ima res zelo rada rože. Vendar zamolči, ali je maj res njen najljubši mesec v letu.

Ko govori o rožah, ne zamolči, da jih ima rada. Tako zelo so ji pri srcu rože, da je to že kar nekaj posebnega in da so to opazili ljudje od blizu in od daleč. Pri hiši na moščanskem robu, v kateri živi z možem, so njene cvetlične grede šteje tudi po 12.000 do 15.000 primerkov. Glas o njeni pisani njivi je segel v deveto vas in še dlje in je bil tako močan, da še dandanašnji, ko skorajda ne goji več cvetic, pridejo iskat rože k Sečnovim nekateri s Primorskega in iz Zagreba. Med rožami in z njimi je živela več kot tri desetletja.

Vsaj še ena je njiva, poleg cvetlične, ki jo Zofija obdeluje skrbno in že dolgo časa in ki premore obilo cvetov. To je njiva njenega pesniškega ustvarjanja. Pismouki bi se nemara sprli, ko bi se znašli pred nalogo, oceniti Zofijine pesmi po visokih merilih poezije. Tudi bi bili v zadregi, če bi jo iskali po osrednjih pesniških almanahih, ker je tam ni. Vendar bi nemara v svoji modrosti priznali poeziji Zofije Sečen z Mosteca svojevrstno vrednost in to, da pustijo v človeku sled kljub svoji navidezni preprostosti. Tako priznanje so že izrekli tisti, ki so

doslej Zofijo že večkrat povabili na različne proslave, na srečanja ljudskih pesnikov in ki so objavili njene stihove v lokalnem zborniku.

Zofija ostaja v pogovoru skromna. Njene pesmi nastajajo bolj za olajšanje boli kot zato, da bi se z njimi vmešavala v življenje drugih, v delovanje uradniškega kolesja ali v organizacijo sodobne družbe. Čeprav je res, da pesni prav o navedenih temah, ki niso le njene, moščanske, brežiške in slovenske, ampak vsaj nekatere od njih tudi sirše in zadevajo preostre robove sodobne razčlovečene zahodne civilizacije.

Zofija pronicljivo opazuje življenje okoli sebe. Iz tega napiše pesem. Zvezka, kamor je doslej verjetno zapisala glavino svojih stihov, razkrivata njeno tragično občutenje smrti, izginevanja pravljničnega starega sveta vasi, boleče doživljanje slovesa od doma in odtujenost v sodobni družbi. "Ne časa - ljubezni ni!" razmišlja v premoru med branjem pesmi. Njene pesmi o izgnanstvu pa - z njimi kot da hoče izpovedati bolečino, občutek ponižanja ter silovito hrepenenje tisočih slovenskih izgnancev med drugo svetovno vojno.

Pravijo ji žalostna pesnica. Sama pravi o tem: "Nimam ne vem koliko veselih spominov. Kolikor mi je bilo lepo, mi je bilo v otroštvu in zgodnji mladosti. Potem so nas izgnali v Nemčijo. Kmalu mi je umrl brat, potem še oče. Mama je zbolela. Bilo je veliko dela na kmetiji."

Nekateri iz teh krajev, kjer živi, so šli v šole in danes so učeni. Zofija ni šla v šole, čeprav je bila dobra učenka tudi kot izgnanka v Nemčiji, kjer je v nemški gospodinjstvi solni zasenčila z znanjem celo tamkajšnje domačinke. Vendar suče pero odločno in prijetno.

Zofija je bila aktivistka in nekaj časa predsednica Turističnega društva Mostec. Ne ve se, ali je res, ampak zdi se, da tudi zato, ker ima tako zelo rada to vas in rojstno hišo.

M. LUZAR

Dnevi krompirjevih jedi

Od danes do prihodnje nedelje bogata ponudba jedi, pripravljenih s krompirjem, v gostilni Rog v Dolenjskih Toplicah

DOLENJSKE TOPLICE - Od danes do nedelje, 31. oktobra, bodo v gostilni Rog v Dolenjskih Toplicah potekali dnevi jedi, pripravljenih s krompirjem. Krompir je po vsem svetu eno od osnovnih živil, je zelo priljubljen in vsaj pri nas skoraj ni kosila brez njega. Jedi, pripravljenih s krompirjem, pa je toliko, da se jih še prešteti ne da, kaj šele, da bi vse vključili v jedilnik. Večina jedi, ki jih bo moč te dni naročiti v gostilni Rog, izhaja iz francoske pokrajine Alzacije. Njihova značilnost je, da so obogatene z začimbami, zelišči, s sirom, prekajeno slanino in smetano.

H krompirjem jedem se prilega tudi dobro vino. K hladnim predjedem, kot je krompirjeva solata s piščančjo drobovino, polsuha bela vina in cviček, k toplim jedem, na primer h sadjem s slanino in suhim sadjem ali nadevanemu krompirju po alzaško, pa bodo ponudili vrhunska posluha vina; k sladcam - ena od njih so krompirjevi cmoki, nadevani z grozdem - pa se poda polsladko vino, na primer Prusov rumeni muškati s Krmačine v Beli krajini.

Skrivnosti golaža v začimbah?

3. golažiada v stari trški gostilni Vrtovec v Sevnici - Zmagovalec Pavle Pinoza uporablja le domače začimbe

SEVNICA - Se bo v gostilni Vrtovec, znani po Sloveniji po najstarejši salamiadi, uveljavila še - golažiada? Po sobotnem, tretjem po vrsti, tekmovanju osmih kuharjev golaža se to kaj lahko primeri, čeprav bi bilo seveda težko najti tako ustrezno velik prostor, kot je za kuhanje v "ciganskih" kotličkih primerno dvorišče oz. vrt te stare trške gostilne.

Goveji golaž so kuhali sami dedci, ocenjevali pa so jih: izkušeni kuharici Anica Kuhar in Mici Zupet ter Lojze Zagrajšek, kuhar v Domu upokojencev in oskrbovancev Impoljca in vodja restavracije Dvorec na Impoljci Mirana Ojsteršek, "supervizor" pa je bila sama direktorica tega doma Milka Cizelj. Da je komisija pošteno opravila delo, dokazujejo enotne ocene in pa, da je organizator golažiade Jože Teraž končal družno s preostalimi četverico kuharjev: Adom Bedekom, Lojzeto Jazbecem, Bojanom Kozmusom in Poldetom Zeličem, na 4. mestu. Nihče pač ni rad poraženec, še manj zadnji na tekmovanju, zato so se odločili, da razvrstijo le tri najboljše kuharje.

Tretje mesto si je po treh urah kuhe (od 17. do 20. ure) prikuhal 34-letni Boško Kidžin, mojster

kemično-mehanske čistilne naprave v krškem Vipapu. Drugo-uvrščeni tekmovalci 3. golažiade Tomo Vačovnik slovi po tem, da kuha z veseljem in bolje kot marsikakšna babnica, zato njegova uvrstitev ni presenetljiva.

To pa ne velja za zmagovalca Pavleta Pinozo, 42-letnega vlakovodjo iz Sevnice. Morda tiči skriv-

nost uspeha v 12 začimbah, zgolj domačih z vrta, dve ali tri je našel celo v gozdu. Lanskoletni zmagovalec golažiade, podjetnik Lojze Jazbec, ki ima firmo Rohr bliz tudi v Dortmundu v Nemčiji, pa je uporabil samo uvožene začimbe, skuhal zelo pikanten golaž in letos - pogorel.

P. PERC

PAVLETOV GOLAŽ NAJBOLJŠI - 11-letna Marjetka Pinoza je očetu Pavletu, ki ne mara vegete in podobnih začimb, po svojih močeh pomagala in odkritosrčno povedala, da oče dostikrat bolje skuha kot mamica. (Foto: P. P.)

PO STAREM - Čeprav ne Adlešičani ne Gribeljci že precej časa niso imeli opraviti z ajdo, pa so ob nedeljski žetvi dokazali, da imajo še kako spretno roke in so še vedno komaj z kmečkimi opravili. Srpi, stara mlatilnica in vejalnik pa so jih spomnili na dobre stare čase, ko so si kmečka opravila polepšali z veseljem in družbenim, kjer ni manjkalo ne pijače, ne jedače, ne pesmi. Škoda le, da na tokratnem prazniku ni bilo mladih, ki bi se od svojih staršev in starih staršev lahko marsikaj naučili. (Foto: M. B.-J.)

NAŠLI GRANATE IZ VOJNE

BREG - Sevnčan je 15. oktobra na obrežju Save pod naseljem Breg našel 3 različne granate, za katere je pirotehnik ugotovil, da izhajajo iz 2. svetovne vojne. Poskrbel je za njihovo odstranitev in uničenje.

Žetev ajde - kmečki praznik

Adlešiške in gribeljske ženske po dolgih letih ročno žele ajdo

FUČKOVCI PRI ADLEŠIČIH - Njiva v Fučkovcih je bila edina na adlešiškem koncu, na kateri je letošnjo jesen zrastle ajde. Po večjemu sta jo na približno pol hektarja posejala domačin Jože Črnič in Boris Grabrijan, doma iz Velikih sel pri Adlešičih, sicer pa šef kabineta kmetijskega ministra Cirila Smrkolja.

Črnič in Grabrijan sta seveda načrtovala, da bosta ajdo na njivi, ki jo imata v najemu, požela s kombajnom. A sta se precej ušte-la, saj so bilke zelo polegale, tako da je bila mogoča le žetev na roke. Ker sta oba vedela, kako spretno so roke kmečkih žensk, sta se odločila pripraviti kar kmečki praznik. Tako sta v nedeljo popoldne povabila članice Društva kmečkih žensk iz Adlešičev in Gribelj, da so poprijele za srpe, na pomoč pa jim je priskočilo še nekaj možakarjev, ki so vezali ajdo v snope. Vendar pa ju je presenetilo, da je 36 žanjicam uspelo končati žetev v manj kot eni uri, čeprav ni šlo za tekmovanje.

Četudi je bilo dela hitro konec, so si žanjice in njihovi pomagači na njivi privoščili pravo kmečko malico ter zapeli nekaj pesmi, nato pa so se z vozovi s konjsko vprego in traktorji odpeljali na domačijo Raztresenovih v bližnje Jankovce, kjer so na stari mlatilnici ajdo naprej omlatili, potem pa na vejalniku še ročno vejali. Starejši Adlešičani se še spominjajo, da so nekaj vozili mlet ajdo na kamne k Veselici na bližnje Vrhovce, a tam mlina ni več. Grabrijan je povedal, da bodo ajdova zrna zmleli v moko in kašo, ki sta vse bolj iskani in cenjeni.

M. B.-J.

meštni promet, je besedo vzel nazaj. Še vedno pa velja njegova ugotovitev, da avtobusi vozijo bolj ali manj prazni. To pa je, se strinja Ivan, bolj ko ne "v pristojnosti" uporabnikov.

A. B.

KOSTANJ - Kostanj je letos bogato obrodil. Veliko ga je, je debel in sladek. Nabiralec pod Gorjanci blizu Dolža je naletel na zraščeno gručo, v kateri je bilo kar 8 ježic, v njih pa toliko kostanja, da bi ga pečenega prodali za čelo porcije. (Foto: A. B.)

FURNIRKA ODREZALA SREDINEC

BREŽICE - 25-letni M. P. iz okolice Bistrice ob Sotli se je 13. oktobra pri delu v Pohištvu Brežice, d.d., hudo poškodoval. Robna furnirka mu je odrezala 1,5 cm prsta sredinca na desni roki. Zdravniško pomoč so mu nudili v brežiški bolnišnici.

Halo, tukaj je bralec Dolenjca!

Rana ura - telefonski molk - Sovražnik rdeče barve - Zapostavljeni NK Elan - Odgovor po treh letih - Avtobusni mestni promet

Prestavljena ura telefonskega dežurstva z osme na šesto zvečer je naše bralce očitno presenetila. Klicev je bilo ta prvi četrtlet, ko je dežurstvo po novi uri, bolj malo in dežurnemu novinarju je bilo skoraj dolgčas. Nekaj naših bralcev je pa kljub zgodnji uri le poklicalo.

Prva je bila Marija iz Bršljin. Gospa Marija je ironično pohvalila "osebo, ki skrbi za varnost otrok na poti v bršljinško šolo in nazaj domov". Bralka se strinja, da je stanje na pločnikih ob poti v šolo porazno: pločniki so parkirišča, šolarji, mamice z vozički in drugi pešci pa se morajo ogibati avtomobilom na pločnikih in hoditi po cesti. "Če bi policisti prišli desetkrat na dan, bi vedno dobili na pločnikih parkirane avtomobile," pravi naša bralka. "A samo enkrat v tednu otroka je čuječna oseba - mi že vemo, kdo je - prijavila na pločniku parkirane avtomobile. A možak je očitno alergičen na rdečo barvo, saj je prijavil samo rdeče avtomobile." Naslednji

Marijin avtomobil najbrž ne bo rdeč.

Bralec iz Novega mesta pa je prizadeto opozoril, da Dolenjski list zanemara novomeški nogometni klub Elan. "V drugih slovenskih časopisih, od Dela, Dnevnika, Ekipe, na radiu in celo na televiziji o Elanu pišejo in poročajo več kot vaš časopis. Pa to ni prav! Elan je eno najstarejših novomeških športnih društev, obstaja že 75 let, prav sedaj pa dosega tudi lepe rezultate, in to brez bogatih sponzorjev in druge pomoči. Poleg tega se v klubu 130 otrok uči prvega nogometnega znanja. O kolesarjih zvezo vse in še več, Martin Strel samo skoči v vodo pa to že pljuske v Dolenjskem listu, o enem polčasu košarkarske tekme je napisanega več kot o celoletnem delu in rezultatih NK Elan."

Bralka iz Ljubljane, ki ima opravka na Upravni enoti v Trebnju, pa se je pritožila nad odnosom do strank gospe Gregorčičeve, ene od tamkajšnjih šefinj. "Tri leta zatem, ko smo vložili vlogo, smo od nje dobili zahtevek za dopolnitev vloge. A se tako dela? Če jo pa po telefonu vprašam, kako je s tvojo zadevo, je neprijazna, odrezava, vzvišena in arogantna. Za razliko od te gospe sem povsod drugod na Upravni enoti in na trebanjski občini naletela na prijazne in ustrezljive ljudi."

Ivan z Drske se pridružuje kritikom novomeškega avtobusnega prometa. "Avtobusi kadijo in smradijo in nikjer drugje takim ne bi dovolili voziti." Ivan je povzel tudi govornice, da je koncesionar dobil od občine 70 milijonov tolarjev. Ko pa mu je dežurni novinar pojasnil, da prvega pol leta koncesionar vozi izključno na svoje stroške in da bo že do novega leta nekaj starih avtobusov zamenjal za nove, prirajene prav za

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST
Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev - pokličite nas! Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet in po možnosti poiskali odgovor na vaše vprašanje. Na telefonski številki (068) 323-606 vas čakamo vsak četrtek med 18. in 19. uro. Dežurni novinar vam bo pozorno prisluhnil.

DOLENJSKI LIST

20. oktobra 1983

"Da" za 6. uro

-Ob premiku urnih kazalcev pred slabim mesecem je za štiri dolenjske občine veljal dogovor, da se bodo držali priporočila republiške skupščine in ne spreminjali začetka delovnega časa. Ker so ponekod po Sloveniji ravnali drugače, točneje, začeli delati spet ob 6. uri zjutraj, so se tudi na Dolenjskem pojavile zahteve po spremembi v tej smeri.

Beti: na leto prihranili 140 ton mazuta

V bavarni metliške tovarne Beti so do letos kondenzat, t.j. ostane korabljen pare, spuščali v odtok, marca letos pa so ga začeli koristno uporabljati v kotlarni. S tem so zmanjšali porabo vode za napajanje parnih kotlov ter porabo mazuta za ogrevanje napajalne vode.

Obetajo se električni mrki?

Električni "mrki" bodo v novomeški občini vedno pogostejši in verjetno vse daljši. Tako je bilo sporočeno novomeškemu izvršnemu svetu na eni zadnjih sej. Daljnovid, ki dovaja elektriko iz Brestanice, je tako obremenjen, poraba pa narašča, da bi utegnili priti do topljenja žic. Tudi sicer je celotna napeljava dotrajana.

Gnojila na kredit

Kmetje kooperantje lahko pri sevniški temeljni organizaciji kooperantov nabavijo umetna gnojila na šestmesečni kratkoročni kredit. Mogoča je tudi poravnava z živino. Obrestna mera je 16-odstotna. Na zalogi imajo dovolj gnojil za spomladansko in jesensko gnojenje po stari ceni.

Ne opreme ne usposobljenosti

Vodnogospodarsko podjetje nima ne opreme in ne strokovnih kadrov, da bi lahko ukrepalo v primerih, kakršen je bil nedavno tega pri Beli cerkvi, ko se je po prometni nesreči bencin iz cisterne razlival po poljih in travnikih. Po nesreči so bili sicer predstavniki Vodnogospodarskega podjetja prisotni, kaj več pa od njih ni bilo koristi.

Pri stanarinah nekaj dolžnikov

Pred kratkim je imela prvo sejo novomeška komisija za usklajevanje v interesnih skupnostih materialne proizvodnje in med drugim na osnovi podatkov ocenila, da plačevanje vodarine, elektrike, kanalščine poteka brez problemov, da pa je pri plačevanju stanarin v zadnjem času več dolžnikov. Trenutno je v skupnih sredstvih, ki se zbirajo iz stanarin, kar 12-odstotni izpad.

Asfalt na gorjanski cesti

Vaščani so zbrali preko 800 tisočakov za 600 metrov asfaltne preproge na cesti proti Mohorju oziroma zaselku Avguštinje. Veliko je bilo tudi udarniškega dela, za asfalt pa so prispevali še lastniki vikendov in kostanjevska krajevna skupnost. Otvoritev posodobljene ceste na Gorjancih bo te dni.

ZZZS
ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE
Območna enota Novo mesto

Kartice zdravstvenega zavarovanja boste prejeli od 19.10.1999 dalje na dom kot priporočeno vrednostno pismo.